

WROCŁAWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

Pismo urzędowe Wrocławskiej Kurii Metropolitalnej

ROK LXVII, lipiec-grudzień 2014

REDAKTOR
Ks. dr Rafał Hołubowicz

KOREKTA
Bożena Sobota

PROJEKT OKŁADKI
I OPRACOWANIE GRAFICZNE
Robert Leonhard

STOLICA APOSTOLSKA

I

OJCIEC ŚWIĘTY FRANCISZEK

1
HOMILIA
wygłoszona podczas Mszy Świętej na zakończenie Synodu Biskupów poświęconego rodzinie (beatyfikacja Papieża Pawła VI)

19 października 2014 r.

Przed chwilą usłyszeliśmy jedno z najbardziej znanych zdań całej Ewangelii: „Oddajcie więc Cezarowi to, co należy do Cezara, a Bogu to, co należy do Boga” (Mt 22, 21).

Jezus odpowiada tym ironicznym i genialnym zdaniem na prowokację faryzeuszy, którzy, że tak powiem, chcieli Go przeegzaminować z religii i sprowokować do błędu. Jest to w istocie odpowiedź, jaką Pan przekazuje tym wszystkim, którzy stawiają sobie problemy sumienia, zwłaszcza gdy wchodzą w grę ich konwenanse, bogactwo, prestiż, ich władza i dobre imię. Dzieje się tak w każdym czasie, od zawsze.

Jezus kładzie z pewnością nacisk na drugą część zdania: „Oddajcie Bogu to, co należy do Boga”. Oznacza to uznanie i wyznawanie – wobec wszelkiego rodzaju władzy – że tylko Bóg jeden jest Panem człowieka i nie ma innego. To jest odwieczną nowością, którą trzeba odkrywać każdego dnia, przezwyciężając lęk, którego często doświadczamy w obliczu niespodzianek Boga.

On się nie boi nowości! Z tego powodu, ciągle nas zaskakuje, otwierając nas i prowadząc na drogi, o których nie myśleliśmy. On nas odnawia, to znaczy czyni nas nieustannie „nowymi". Chrześcijanin, który żyje Ewangelią, jest „nowością Boga" w Kościele i w świecie. A Bóg bardzo miłuje tę „nowość"!

„Oddanie Bogu tego, co należy do Boga", oznacza otwarcie się na Jego wolę i poświęcenie Jemu naszego życia oraz współpracę w Jego królestwie miłosierdzia, miłości i pokoju.

Na tym polega nasza prawdziwa siła, zaczyn, powodujący wzrost, i sól, nadająca smak wszelkiemu ludzkiemu trudowi wymierzonemu w panujący pesymizm, jaki proponuje nam świat. Na tym polega nasza nadzieja, bowiem nadzieja w Bogu nie jest ucieczką od rzeczywistości, nie jest jakimś alibi: jest pracowitym oddaniem Bogu, tego, co do Niego należy. To z tego powodu chrześcijanin patrzy w przyszłą rzeczywistość, rzeczywistość Boga, aby żyć pełnią życia – mocno stąpając po ziemi – i mężnie odpowiedzieć na niezliczone nowe wyzwania.

Widzieliśmy to w minionych dniach podczas Nadzwyczajnego Synodu Biskupów – „synod" oznacza „wspólne pielgrzymowanie". Rzeczywiście, duszpasterze i świeccy z całego świata przynieśli tu do Rzymu głos swoich Kościołów partykularnych, aby pomóc współczesnym rodzinom w podążaniu drogą Ewangelii, ze wzrokiem utkwionym w Jezusa. Było to wspaniałe doświadczenie, w którym przeżywaliśmy **synodalność** i **kolegialność** oraz poczuliśmy moc Ducha Świętego, który prowadzi i nieustannie odnawia Kościół wezwany do niezwłocznego opatrzenia krwawiących ran i rozpalenia nadziei dla wielu ludzi pozbawionych nadziei.

Za dar tego Synodu i za ducha współpracy, który przenikał wszystkich, wraz z apostołem Pawłem: „Zawsze dziękujemy Bogu za was wszystkich, wspominając o was nieustannie w naszych modlitwach" (1 Tes 1, 2). Niech Duch Święty, który w tych pracowitych dniach pozwolił nam wielkodusznie współpracować z prawdziwą wolnością i pokorną kreatywnością, nadal towarzyszy drodze, która w Kościołach całej ziemi przygotowuje nas na Zwyczajny Synod Biskupów w październiku 2015 r. Zasialiśmy i nadal będziemy siać cierpliwie i wytrwale, będąc pewnymi, że Pan da wzrost temu, co zasialiśmy (por. 1 Kor 3, 6).

W tym dniu beatyfikacji papieża Pawła VI przychodzą mi na myśl jego słowa, którymi ustanawiał Synod Biskupów, „śledząc uważnie

znaki czasów, staramy się dostosować drogi i metody […] do wzrastających wymagań naszych dni i zmieniających się warunków społecznych" (List apostolski Motu proprio *Apostolica sollicitudo*).

W odniesieniu do tego wielkiego Papieża, odważnego chrześcijanina, niestrudzonego apostoła, przed Bogiem możemy dziś tylko wypowiedzieć słowo tak proste, a jednocześnie szczere i ważne: dziękuję! Dziękujemy nasz drogi i umiłowany papieżu Pawle VI! Dziękujemy za Twoje pokorne i prorocze świadectwo miłości do Chrystusa i Jego Kościoła!

W swoim osobistym dzienniku wielki sternik Soboru zapisał: „Może Pan mnie powołał i trzyma mnie na tej posłudze, nie dlatego, abym miał jakieś w tej dziedzinie zdolności czy też abym rządził i ocalił Kościół od jego obecnych trudności, ale abym nieco dla Kościoła wycierpiał i aby było jasne, że to On, a nie kto inny prowadzi go i ocala" (8 grudnia 1965 r.). W tej pokorze jaśnieje wielkość błogosławionego Pawła VI, który, kiedy zarysowywało się społeczeństwo zlaicyzowane i wrogie, potrafił kierować z dalekowzroczną mądrością – a czasem w samotności – sterem łodzi Piotrowej, nigdy nie tracąc radości i ufności w Panu.

Paweł VI umiał rzeczywiście oddawać Bogu to, co należy do Boga, poświęcając całe swoje życie „zadaniu świętemu, uroczystemu i niezwykle poważnemu: temu, aby kontynuować w czasie i krzewić na ziemi misję Chrystusa" (Homilia, Ryt Koronacji: *Insegnamenti* I, (1963), 26), miłując Kościół i prowadząc go, aby był równocześnie „oddaną dla całej społeczności ludzkiej matką i rozdawcą zbawienia" (Encyklika *Ecclesiam Suam*, Wstęp).

FRANCISCUS

2
ORĘDZIE
na Światowy Dzień Misyjny

19 października 2014 r.

Drodzy Bracia i Siostry!

Dziś jeszcze bardzo dużo ludzi na świecie nie zna Jezusa Chrystusa. Dlatego misja „*ad gentes*" pozostaje sprawą bardzo pilną. Do uczestniczenia w niej powołani są wszyscy należący do Kościoła, dlatego że Kościół jest ze swej natury misyjny: narodził się „wychodząc" do ludzi. Światowy Dzień Misyjny to uprzywilejowany czas, kiedy wierni różnych kontynentów angażują się przez modlitwę i konkretne czyny solidarności we wspieranie młodych Kościołów na terenach misyjnych. Jest to czas okazywania wdzięczności i radości. Wdzięczności – dlatego, że Duch Święty, posłany przez Ojca, daje mądrość i siłę tym, którzy poddają się Jego działaniu. Radości – dlatego, że Jezus Chrystus, Syn Ojca, posłany do ewangelizacji świata, wspiera i towarzyszy naszym misyjnym wysiłkom. Chciałbym więc zaprezentować biblijny obraz pokazujący radość Jezusa i Jego uczniów jako misjonarzy, który znajdujemy w Ewangelii św. Łukasza (por. Łk 10, 21-23).

1. Ewangelista opowiada, jak to Pan posłał siedemdziesięciu dwóch uczniów, po dwóch, do miast i wsi, aby głosili, że Królestwo Boże jest bliskie i aby przygotowali ludzi na spotkanie z Jezusem. Po wypełnieniu tej misji głoszenia uczniowie powrócili pełni radości: radość jest więc tematem wiodącym tego pierwszego i niezapomnianego doświadczenia misyjnego. Wtedy Boski Mistrz powiedział im: „Nie cieszcie się z tego, że duchy się wam poddają, ale cieszcie się raczej z tego, że wasze imiona zapisane są w niebie. W tej właśnie chwili Jezus rozradował się w Duchu Świętym i powiedział: Wysławiam Cię, Ojcze […]. Zwracając się na osobności do uczniów, powiedział: Szczęśliwe oczy, które widzą to, co wy widzicie" (Łk 10, 20-21. 23).

Takie są więc trzy sceny przedstawione przez Łukasza. Najpierw Jezus mówi do uczniów, potem zwraca się do Ojca, a następnie ponownie

do uczniów. Jezus chciał, by Jego uczniowie uczestniczyli w Jego radości, innej i wspanialszej od tego, czego wcześniej doświadczyli.

2. Uczniowie byli napełnieni radością, podekscytowani swoją mocą uwalniania ludzi od złych duchów. Jednakże Jezus przestrzega ich, by nie cieszyli się głównie z otrzymanej mocy, ale raczej z otrzymanej miłości, ponieważ: „wasze imiona zapisane są w niebie" (Łk 10, 20). Uczniowie zostali obdarowani doświadczeniem Bożej miłości, ale także możliwością dzielenia się nią z innymi. To doświadczenie uczniów jest powodem wdzięczności i radości w sercu Jezusa. Łukasz ujął tę radość Jezusa w perspektywie trynitarnej komunii: „Jezus rozradował się w Duchu Świętym", zwracając się do Ojca i wysławiając Go. Ta głęboka radość Jezusa wypływa z ogromnej synowskiej miłości do Jego Ojca, Pana nieba i ziemi, który ukrył te sprawy przed mądrymi i uczonymi, a objawił tym, którzy są jak małe dzieci (por. Łk 10, 21). Bóg jednocześnie ukrył i objawił, a w tej modlitwie uwielbienia najważniejsze jest, że Bóg objawił. Czym jest to, co Bóg objawił i ukrył? Tajemnice Jego Królestwa, objawienie się Bożego panowania w Jezusie i zwycięstwo nad szatanem.

Bóg ukrył to wszystko przed ludźmi zarozumiałymi, pysznymi, którym się wydaje, że wiedzą już wszystko. Są oni niejako zaślepieni przez zarozumialstwo i dlatego nie pozostawiają miejsca dla Boga. Każdy może łatwo przypomnieć sobie osoby z otoczenia Jezusa, które On sam wielokrotnie napominał, ale przecież niebezpieczeństwo istnieje zawsze i tak samo nas dotyczy. Natomiast „mali" są pokorni, prości, ubodzy, lekceważeni, bez głosu, utrudzeni i obciążeni; Jezus nazywa ich „błogosławionymi". Łatwo przychodzą nam na myśl Maryja i Józef, rybacy z Galilei i uczniowie, których Jezus powołał podczas przepowiadania.

3. „Tak, Ojcze, gdyż takie było Twoje upodobanie" (Łk 10, 21). Te słowa Jezusa należy rozumieć w odniesieniu do Jego wewnętrznej radości. Słowo „upodobanie" wskazuje na zbawczy i łaskawy plan Ojca wobec ludzkości. To właśnie ta Boża łaskawość rozradowała Jezusa, ponieważ Ojciec postanowił kochać ludzi taką samą miłością, jaką kochał swego Syna. Ponadto Łukasz wspomina o podobnej radości Maryi: „Wielbi dusza moja Pana i raduje się duch mój w Bogu, moim Zbawcy" (Łk 1, 47). Chodzi tu o Dobrą Nowinę, która prowadzi do zbawienia. Maryja nosząca w swoim łonie Jezusa, Ewangelizatora w pełnym tego słowa znaczeniu, spotkała Elżbietę i rozradowała się w Duchu Świętym tak, że wyśpiewała swoje *Magnificat*. Jezus, widząc

udaną misję swoich uczniów oraz ich radość, rozradował się w Duchu Świętym i zwrócił się do swego Ojca w modlitwie. W obu tych przypadkach jest mowa o radości ze zbawienia dokonanego przez czyn, gdyż miłość, jaką Ojciec kocha Syna, przychodzi aż do nas i poprzez Ducha Świętego ogarnia nas i daje udział w życiu Trójcy Świętej.

Ojciec jest źródłem radości. Syn jest jej wyrazem, a Duch Święty jej dawcą. Natychmiast po uwielbieniu Ojca, jak nam opowiada o tym Ewangelista Mateusz, Jezus mówi: „Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię. Weźcie na siebie moje jarzmo i uczcie się ode Mnie, bo jestem cichy i pokornego serca, a znajdziecie ukojenie dla dusz waszych. Albowiem słodkie jest moje jarzmo, a moje brzemię lekkie" (Mt 11, 28-30). „Radość Ewangelii napełnia serce oraz całe życie tych, którzy spotykają się z Jezusem. Ci, którzy pozwalają, żeby ich zbawił, zostają uwolnieni od grzechu, od smutku, od wewnętrznej pustki, od izolacji. Z Jezusem Chrystusem rodzi się zawsze i odradza radość" (*Evangelii gaudium*, nr 1).

Maryja miała wyjątkowe doświadczenie spotkania z Jezusem i dlatego stała się „przyczyną naszej radości". Uczniowie natomiast zostali powołani do tego, by podążać za Jezusem i zostać posłanymi przez Niego do głoszenia Ewangelii (por. Mk 3, 14) i to właśnie napełniło ich radością. Dlaczego i my także nie mielibyśmy dać się porwać temu nurtowi radości?

4. „Wielkim niebezpieczeństwem współczesnego świata, z jego wieloraką i przygniatającą ofertą konsumpcji, jest smutek rodzący się w przyzwyczajonym do wygody i chciwym sercu, towarzyszący chorobliwemu poszukiwaniu powierzchownych przyjemności oraz wyizolowanemu sumieniu" (*Evangelii gaudium*, nr 2). Dlatego ludzkość odczuwa wielką potrzebę czerpania ze zbawienia przyniesionego przez Chrystusa. Uczniowie Jezusa to ci, którzy pozwalają się pociągnąć coraz bardziej Jego miłości oraz rozpalić ogniem zapału dla Królestwa Bożego i głoszenia radości Ewangelii. Wszyscy uczniowie Pana są powołani do ożywiania radości ewangelizacji. Biskupi, jako pierwsi odpowiedzialni za głoszenie, mają obowiązek wspierać lokalny Kościół w jego misyjnym zaangażowaniu. Powinni zdawać sobie sprawę z faktu, że radość głoszenia Jezusa Chrystusa wyraża się zarówno poprzez troskę o Jego głoszenie w najbardziej odległych miejscach, jak też poprzez ciągłe wychodzenie na peryferie ich własnego terytorium, gdzie wielu ubogich czeka na Dobrą Nowinę.

W wielu regionach świata zaczyna brakować powołań do kapłaństwa i do życia konsekrowanego. Często jest to spowodowane brakiem udzielającego się innym zapału apostolskiego wewnątrz wspólnot, które tracą entuzjazm i dlatego nikogo nie przyciągają. Radość Ewangelii rodzi się ze spotkania z Chrystusem i z dzielenia się z ubogimi. Zachęcam więc wspólnoty parafialne, stowarzyszenia i grupy do życia intensywnym braterskim życiem, opartym na miłości Jezusa i wyczulonym na potrzeby najuboższych. Prawdziwe powołania wyrastają tam, gdzie jest radość, entuzjazm i pragnienie niesienia Chrystusa innym. Pośród tych powołań nie możemy przeoczyć świeckich powołań misyjnych. Od pewnego czasu wzrosła znacznie świadomość tożsamości i misji wiernych świeckich w Kościele, jak również świadomość, że są powołani, aby odgrywać coraz bardziej odpowiedzialną rolę w szerzeniu Ewangelii. Dlatego ważną rzeczą jest, aby byli odpowiednio formowani do skutecznej działalności apostolskiej.

5. „Radosnego dawcę miłuje Bóg" (2 Kor 9, 7). Światowy Dzień Misyjny jest również okazją, aby ożywić pragnienie i moralny obowiązek radosnego uczestniczenia w misji „*ad gentes*". Osobista pomoc materialna jest znakiem ofiarowania samego siebie najpierw Bogu, a następnie braciom. W ten sposób dar materialny może stać się sposobem ewangelizacji świata budowanego na miłości.

Drodzy bracia i siostry, w ten Światowy Dzień Misyjny moje myśli biegną do wszystkich Kościołów lokalnych. Nie pozwólmy się okradać z radości ewangelizacji! Zachęcam was do zanurzenia się w radości Ewangelii i do pielęgnowania miłości zdolnej rozpalić wasze powołanie i waszą misję. Namawiam każdego z was, abyście przypomnieli sobie, tak jakbyście odbywali wewnętrzną pielgrzymkę, tę „pierwszą miłość", którą Pan rozpalił serce każdego z was, nie po to, by wywołać odczucie nostalgii, ale by trwać w radości. Uczeń Chrystusa trwa w radości, gdy czuje Jego obecność, wypełnia Jego wolę i dzieli się wiarą, nadzieją i ewangeliczną miłością.

Prośmy przez wstawiennictwo Maryi, która jest wzorem pokornej i radosnej ewangelizacji, aby Kościół stał się przytulnym domem, matką dla wszystkich ludzi i źródłem odrodzenia dla naszego świata.

Watykan, 8 czerwca 2014 r.,
w uroczystość Zesłania Ducha Świętego

FRANCISCUS

3
LIST
z okazji Roku Życia Konsekrowanego

21 listopada 2014 r.

Najdrożsi kobiety i mężczyźni życia konsekrowanego!

Piszę do was jako Następca Piotra, któremu Pan Jezus powierzył zadanie umocnienia swoich braci w wierze (Łk 22, 32), i piszę do was, jako wasz brat, konsekrowany Bogu, podobnie jak i wy.

Razem dziękujemy Ojcu, który nas powołał do pójścia za Jezusem w pełnym posłuszeństwie Jego Ewangelii i w służbie Kościołowi oraz wylał w nasze serca Ducha Świętego, dającego nam radość i sprawiającego, że świadczymy całemu światu o Jego miłości i Jego miłosierdziu.

Odpowiadając na odczucia wielu z was oraz Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, z okazji 50. rocznicy Konstytucji dogmatycznej *Lumen gentium* o Kościele, która w rozdziale VI mówi o zakonnikach, a także dekretu *Perfectae caritatis* o odnowie życia zakonnego, postanowiłem ogłosić Rok Życia Konsekrowanego. Rozpocznie się on 30 listopada bieżącego roku, w pierwszą niedzielę Adwentu, a skończy się w święto Ofiarowania Pana Jezusa w świątyni, 2 lutego 2016 r.

Po wysłuchaniu opinii Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, wskazałem jako cele tego roku te same, jakie św. Jan Paweł II zaproponował Kościołowi na początku trzeciego tysiąclecia, podejmując w pewien sposób to, co wskazał już w adhortacji *Vita consecrata*: „Powinniście nie tylko wspominać i opowiadać swoją chwalebną przeszłość, ale także budować nową wielką historię! Wpatrujcie się w przyszłość, ku której kieruje was Duch, aby znów dokonać z wami wielkich dzieł” (VC, nr 110).

I. Cele Roku Życia Konsekrowanego

1. Pierwszym celem jest spojrzenie w przeszłość z wdzięcznością. Każdy nasz instytut jest owocem bogatej historii charyzmatycznej.

U jego początków obecne jest działanie Boga, który w swoim Duchu powołuje niektóre osoby do bezpośredniego pójścia za Chrystusem, do przełożenia Ewangelii na szczególną formę życia, do odczytania oczyma wiary znaków czasu, do twórczego odpowiedzenia na potrzeby Kościoła. Doświadczenie początków następnie wzrosło i rozwinęło się, wciągając innych członków w nowych kontekstach geograficznych i kulturowych, tworząc nowe sposoby realizacji charyzmatu, nowe inicjatywy i wyrazy miłości apostolskiej. Jest to jak ziarno, które staje się drzewem, rozprzestrzeniając swe gałęzie.

Dobrze by było, aby w ciągu tego roku każda rodzina charyzmatyczna przypomniała swoje początki i swój historyczny rozwój, żeby podziękować Bogu, który dał Kościołowi tak wiele darów, czyniących go pięknym i wyposażonym do każdego dobrego dzieła (por. *Lumen gentium*, nr 12).

Niezbędne jest opowiedzenie swojej historii, aby zachować żywą tożsamość, jak również umocnić jedność rodziny zakonnej i poczucie przynależności jej członków. Nie chodzi o robienie wykopalisk i kultywowanie bezużytecznych nostalgii, ale raczej odkrycie na nowo drogi minionych pokoleń, aby uchwycić w niej inspirującą iskrę, ideowość, plany, wartości, które ją pobudzały począwszy od założycieli i założycielek, od pierwszych wspólnot. Jest to również sposób na uświadomienie sobie, jak przeżywano charyzmat na przestrzeni dziejów, jakie wyzwolił kreatywności, jakim trudnościom musiał stawić czoła i jak je przezwyciężono. Można będzie odkryć niekonsekwencje, owoc ludzkiej słabości, czasem może nawet zapomnienie niektórych istotnych aspektów charyzmatu. Wszystko jest pouczające, a jednocześnie stanowi wezwanie do nawrócenia. Opowiadanie swej historii jest składaniem chwały Bogu i dziękczynieniem Jemu za wszystkie Jego dary.

Dziękujemy Jemu szczególnie za minione 50 lat, jakie nastąpiły po Soborze Watykańskim II, który stanowił „poryw" Ducha Świętego dla całego Kościoła. Dzięki niemu życie konsekrowane przeszło owocną drogę odnowy, która z jej blaskami i cieniami była czasem łaski, naznaczonym obecnością Ducha.

Niech ten Rok Życia Konsekrowanego będzie również okazją do wyznania z pokorą, a równocześnie z wielką ufnością w Boga, który jest Miłością (por. 1 J 4, 8), naszej kruchości oraz przeżywania jej jako doświadczenia miłosiernej miłości Pana; okazją do wołania do świata z mocą i świadczenia z radością o świętości i witalności obec-

nych w większości tych, którzy zostali powołani do pójścia za Chrystusem w życiu konsekrowanym.

2. Ten Rok wzywa nas również, by przeżywać teraźniejszość z pasją. Wdzięczna pamięć o przeszłości pobudza nas, byśmy uważnie słuchając tego, co Duch mówi dziś do Kościoła, coraz głębiej realizowali konstytutywne aspekty naszego życia konsekrowanego.

Od początków pierwszego monastycyzmu aż po dzisiejsze „nowe wspólnoty" każda forma życia konsekrowanego rodzi się z wezwania Ducha, by iść za Chrystusem, tak jak tego naucza Ewangelia (por. *Perfectae caritatis*, nr 2). Dla założycieli i założycielek absolutną regułą była Ewangelia, a wszelka inna reguła pragnęła być jedynie wyrazem Ewangelii i narzędziem, aby żyć nią w pełni. Ich ideałem był Chrystus, całkowite wewnętrzne przylgnięcie do Niego, aby móc powiedzieć wraz ze św. Pawłem: „Dla mnie żyć to Chrystus" (Flp 1, 21); śluby miały sens tylko po to, aby zrealizować tę ich namiętną miłość.

W tym roku jesteśmy wezwani, by postawić sobie pytanie, które brzmi: Czy i jak również my pozwalamy, by Ewangelia była dla nas wezwaniem; czy jest ona dla nas rzeczywiście *vademecum* na każdy dzień i dla decyzji, do których podjęcia jesteśmy wezwani. Jest ona wymagająca i żąda, by żyć nią radykalnie i szczerze. Nie wystarczy jej przeczytać (pomimo że jej czytanie i studium pozostają niezmiernie ważne), nie wystarczy jej rozważać (i czynimy to codziennie z radością). Jezus żąda od nas jej realizacji, życia jej słowami.

Musimy też zapytać, czy Jezus jest naprawdę pierwszą i jedyną miłością, jak to postanowiliśmy, kiedy złożyliśmy nasze śluby? Tylko jeśli nią jest, możemy i musimy kochać w prawdzie i miłosierdziu każdą osobę, którą spotykamy na naszej drodze, ponieważ od Niego poznaliśmy, co to jest miłość i jak kochać: będziemy umieli kochać, bo będziemy mieli Jego serce.

Nasi założyciele i założycielki odczuwali w sobie współczucie, jakie ogarniało Jezusa, kiedy widział tłumy jako owce zagubione bez pasterza. Podobnie jak Jezus poruszony tym współczuciem obdarzał swoim słowem, uzdrawiał chorych, nakarmił chlebem, ofiarował swoje życie, tak też nasi założyciele oddali się na służbę ludzkości, do której posyłał ich na najróżniejsze sposoby Duch Święty: wstawiennictwo, głoszenie Ewangelii, katecheza, edukacja, służba ubogim, chorym... Fantazja miłości nie znała granic i umiała otworzyć wiele dróg, aby wnieść tchnienie Ewangelii w kultury i w najróżniejsze dziedziny życia społecznego.

Rok Życia Konsekrowanego stawia nam pytanie o wierność misji, która została nam powierzona. Czy nasze posługi, nasze dzieła, nasze obecności, odpowiadają na to, do czego wezwał Duch Święty naszych założycieli, czy są adekwatne, by osiągnąć ich cele w społeczeństwie i współczesnym Kościele? Czy coś musimy zmienić? Czy mamy tę samą żarliwą miłość do naszego ludu, czy jesteśmy blisko niego, dzieląc jego radości i smutki, tak, aby w pełni zrozumieć potrzeby i móc wnieść nasz wkład, żeby na nie odpowiedzieć? Ta sama „wielkoduszność i poświęcenie, ożywiające waszych założycieli – prosił już Jan Paweł II – powinny pobudzać również was, ich synów duchowych, którzy macie być kontynuatorami ich charyzmatów z tą samą siłą Ducha, który je wzbudził, i które nieustannie się wzbogacają i przystosowują do świata, zachowując swój pierworodny charakter, dzięki czemu mogą służyć Kościołowi i ostatecznemu ustanowieniu Królestwa”[1].

Kiedy przypominamy początki, to ujawnia się dalszy element projektu życia konsekrowanego. Założyciele i założycielki byli zafascynowani jednością Dwunastu wokół Jezusa, komunią, która charakteryzowała pierwszą Wspólnotę Jerozolimską. Tworząc swoją wspólnotę, każdy z nich starał się odtworzyć te ewangeliczne wzorce, być jednego serca i jednej myśli, cieszyć się obecnością Pana (por. *Perfectae caritatis*, nr 15).

Życie z pasją chwilą obecną oznacza stawanie się „mistrzami komunii”, „świadkami i budowniczymi tego «projektu komunii», który znajduje się na szczycie historii człowieka według Boga”[2]. W społeczeństwie konfliktu, trudnej koegzystencji różnych kultur, ucisku wobec najsłabszych, nierówności, jesteśmy wezwani do zaoferowania konkretnego wzoru wspólnoty, który poprzez uznanie godności każdej osoby oraz dzielenie się darem, który niesie każdy z nas, pozwala na życie w relacjach braterskich.

Bądźcie więc kobietami i mężczyznami komunii, bądźcie mężnie obecni, tam gdzie występują różnice i napięcia i bądźcie wia-

[1] Jan Paweł II, List apostolski *Los caminos del evangelio* do zakonników i zakonnic Ameryki Łacińskiej na 500-lecie ewangelizacji nowego świata, 29 czerwca 1990 r., nr 26.

[2] Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, Dokument *Religiosi e promozione umana*, 12 sierpnia 1980 r., nr 24.

rygodnym znakiem obecności Ducha Świętego, który wzbudza w sercach pasję, aby wszyscy byli jedno (J 17, 21). Żyjcie mistyką spotkania, „zdolnością odczucia, wysłuchania innych ludzi. Zdolnością wspólnego poszukiwania drogi, metody”[3]. pozwalając się oświecić relacją miłości, która ma miejsce w między Trzema Osobami Boskimi (1 J 4, 8), będącą wzorem wszelkich relacji międzyosobowych.

3. Objęcie przyszłości z nadzieją pragnie być trzecim celem tego roku. Znamy trudności, na jakie napotyka życie konsekrowane w swoich różnych formach: spadek powołań i starzenie się, szczególnie w świecie zachodnim, problemy gospodarcze w wyniku poważnego globalnego kryzysu finansowego, wyzwania umiędzynarodowienia i globalizacji, pułapki relatywizmu, marginalizacja i brak znaczenia społecznego… Właśnie pośród tych niepewności, które dzielimy z wieloma naszymi współczesnymi, realizuje się nasza nadzieja, będąca owocem wiary w Pana dziejów, który nam nadal powtarza: „Nie lękaj się […], bo jestem z tobą” (Jr 1, 8).

Nadzieja, o której mówimy, nie jest oparta na liczbach czy dziełach, ale na Tym, w którym złożyliśmy nasze zaufanie (por. 2 Tm 1, 12), i dla którego „nie ma nic niemożliwego” (Łk 1, 37). To właśnie jest nadzieja, która nie zawodzi i która pozwoli życiu konsekrowanemu, by nadal pisać wielką historię w przyszłości, ku której musimy zwrócić spojrzenie, mając świadomość, że to właśnie ku niej pobudza nas Duch Święty, aby nadal czynić z nami wielkie rzeczy.

Nie ulegajcie pokusie liczb i wydajności, tym bardziej zaufaniu we własne siły. Analizujcie perspektywy swojego życia i chwili obecnej w „czujnym czuwaniu”[4]. Wraz z Benedyktem XVI powtarzam: „Nie przyłączajcie się do proroków nieszczęścia, którzy głoszą kres lub bezsensowność życia konsekrowanego w Kościele naszych czasów; przyobleczcie się raczej w Jezusa Chrystusa i przywdziejcie zbroję światła – jak wzywa św. Paweł (por. Rz 13, 11-14) – bądźcie przebu-

[3] Franciszek, Przemówienie do rektorów i alumnów Papieskich Kolegiów i Konwiktów Rzymu, 12 maja 2014 r.

[4] Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, List okólny *Scrutate. Ai consacrati e alle consacrate in cammino sui segni di Dio*, Città del Vaticano, wrzesień 2014 r.

dzeni i czujni”[5]. Kontynuujemy naszą drogę i podejmujmy ją na nowo z ufnością w Panu.

Zwracam się szczególnie do was, młodych. Jesteście chwilą obecną, bo już żyjecie aktywnie w łonie waszych instytutów, wnosząc decydujący wkład ze świeżością i wielkodusznością waszej decyzji. Jednocześnie jesteście ich przyszłością, ponieważ wkrótce zostaniecie wezwani do przejęcia w swe ręce kierownictwa, animacji, formacji, posługi i misji. W tym roku będziecie uczestniczyli w dialogu z pokoleniem, które was poprzedziło. W braterskiej komunii będziecie mogli się ubogacić jego doświadczeniem i mądrością, a jednocześnie będziecie mogli zaproponować jemu na nowo ideowość, jakiej zaznało w początkach swego życia zakonnego, wnieść energię i świeżość waszego entuzjazmu, tak aby wspólnie wypracować nowe sposoby życia Ewangelią i odpowiedzi coraz bardziej dostosowane do wymagań świadectwa i przepowiadania.

Jestem zadowolony, dowiadując się, że będziecie mieli możliwości zgromadzenia się wspólnie z młodymi z różnych instytutów. Niech spotkanie stanie się zwyczajną drogą komunii, wzajemnego wsparcia, jedności.

II. Oczekiwania dotyczące Roku Życia Konsekrowanego

Czego szczególnie oczekuję od tego roku łaski życia konsekrowanego?

1. Aby zawsze było prawdziwe to, co powiedziałem kiedyś: „Tam, gdzie są zakonnicy, tam też jest radość”. Jesteśmy wezwani, by doświadczyć i ukazywać, że Bóg może napełnić nasze serca i uczynić nas szczęśliwymi, bez potrzeby poszukiwania gdzie indziej naszego szczęścia; że autentyczne braterstwo przeżywane w naszych wspólnotach karmi naszą radość; że nasze całkowite oddanie w służbie Kościoła, rodzin, młodzieży, osób starszych, ubogich realizuje nas jako osoby i nadaje pełnię naszemu życiu.

Że między nami nie widać smutnych twarzy, osób niezadowolonych i niespełnionych, bo „smutne naśladownictwo jest smutnym ciągiem”. Również my, podobnie jak wszyscy inni mężczyźni i kobiety doświadczamy trudności, nocy ducha, rozczarowań, chorób,

[5] Franciszek, Homilia podczas Mszy św. w święto Ofiarowania Pańskiego, Rzym, 2 lutego 2013 r.

utraty siły ze względu na podeszły wiek. Właśnie w tym powinniśmy odnajdywać „doskonałą radość", nauczyć się rozpoznawania oblicza Chrystusa, który stał się podobny do nas we wszystkim, a więc doświadczania radości, gdy widzimy, że jesteśmy podobni do Niego, tego, który z miłości do nas, nie odrzucił cierpienia krzyża.

W społeczeństwie, które przechwala się kultem skuteczności, przesadną dbałością o zdrowie, sukcesem, a które usuwa na margines ubogich i wyklucza „przegranych", możemy naszym życiem poświadczyć prawdę słów Pisma Świętego: „ilekroć niedomagam, tylekroć jestem mocny" (2 Kor 12, 10).

Możemy również zastosować do życia konsekrowanego to, co napisałem w adhortacji apostolskiej *Evangelii gaudium*, cytując homilię Benedykta XVI: „Kościół nie rośnie przez prozelityzm, ale «przez przyciąganie»" (nr 14). To prawda, życie konsekrowane nie rozwija się, kiedy organizujemy piękne kampanie powołaniowe, ale jeśli dziewczęta i ludzie młodzi, których spotykamy, odczuwają, że ich pociągamy, jeśli widzą nas jako szczęśliwych kobiety i mężczyzn! Również jego skuteczność apostolska nie zależy od sprawności i mocy środków. To wasze życie powinno przemawiać, życie, z którego jaśnieje radość i piękno życia Ewangelią i radość pójścia za Chrystusem.

Powtarzam wam również to, co powiedziałem w minionym roku do ruchów kościelnych w wigilię Zesłania Ducha Świętego: „Wartością Kościoła jest zasadniczo życie Ewangelią i dawanie świadectwa naszej wierze. Kościół jest solą ziemi, jest światłością świata, jest powołany do uobecniania w społeczeństwie zaczynu królestwa Bożego, i czyni to przede wszystkim poprzez swoje świadectwo, świadectwo miłości braterskiej, solidarności, dzielenia się" (18 maja 2013 r.).

2. Oczekuję, że „przebudzicie świat", bo cechą charakteryzującą życie konsekrowane jest proroctwo. Jak powiedziałem do przełożonych generalnych „radykalizm ewangeliczny nie jest tylko dla zakonników: jest wymagany od wszystkich. Ale zakonnicy idą za Panem w sposób szczególny, w sposób prorocki". To jest priorytet potrzebny obecnie: „bycie prorokami, którzy świadczą, jak Jezus żył na tej ziemi [...]. Nigdy zakonnik nie powinien wyrzec się proroctwa" (29 listopada 2013 r.).

Prorok otrzymuje od Boga zdolność zgłębiania historii, w której żyje, i interpretowania zdarzeń: jest jak strażnik, który czuwa w nocy i wie, kiedy nadejdzie jutrzenka (por. Iz 21, 11-12). Zna Boga oraz

zna mężczyzn i kobiety, swoich braci i siostry. Potrafi rozeznać, a także jasno wskazać zło grzechu i niesprawiedliwości, bo jest wolny, nie musi odpowiadać innym panom, jak tylko Bogu, nie ma żadnych innych zainteresowań niż sprawy Boże. Prorok staje zazwyczaj po stronie biednych i bezradnych, bo wie, że Bóg jest po ich stronie.

Oczekuję więc, że nie będziecie podtrzymywali „utopii", ale będziecie potrafili stworzyć „miejsca alternatywne", w których żyje się ewangeliczną logiką daru, braterstwa, przyjęcia różnorodności, wzajemnej miłości. Klasztory, wspólnoty, ośrodki duchowości, medytacji, szkoły, szpitale, rodzinne domy opieki i te wszystkie miejsca, jakie zrodziła miłość i charyzmatyczna kreatywność, i jakie jeszcze zrodzą z nową kreatywnością, powinny być coraz bardziej zaczynem dla społeczeństwa zainspirowanego Ewangelią, „miastem na górze", które mówi prawdę i wyraża moc słów Jezusa.

Czasami, jak się to stało w przypadku Eliasza i Jonasza, może nadejść pokusa ucieczki, uniknięcia zadania proroka, ponieważ jest zbyt wymagające, bo jest się zmęczonym, rozczarowanym wynikami. Ale prorok wie, że nigdy nie jest sam. Również nas, tak jak Jeremiasza, Bóg zapewnia: „Nie lękaj się ich, bo jestem z tobą, by cię chronić" (Jr 1, 8).

3. Zakonnicy i zakonnice, jak i wszystkie inne osoby konsekrowane, zostali określeni, jak to przed chwilą przypomniałem – jako „mistrzowie komunii". Spodziewam się więc, że „duchowość komunii", wskazana przez św. Jana Pawła II, stanie się rzeczywistością i że będziecie na pierwszej linii w podejmowaniu „wielkiego wyzwania, jakie czeka nas" w tym nowym tysiącleciu: „Czynić Kościół domem i szkołą komunii"[6]. Jestem pewien, że w tym roku będziecie poważnie pracować, aby ideał braterstwa, do którego dążyli wasi założyciele i założycielki, rozwijał się na najróżniejszych poziomach, jak kręgi koncentryczne.

Komunia jest realizowana przede wszystkim w obrębie poszczególnych wspólnot instytutu. W związku z tym zachęcam do ponownego przeczytania moich częstych wystąpień, w których niestrudzenie powtarzałem, że krytyka, plotki, zazdrość, zawiści, antagonizmy

[6] Jan Paweł II, List apostolski *Novo millennio ineunte* do biskupów, duchowieństwa i wiernych na zakończenie wielkiego jubileuszu roku 2000, 6 stycznia 2001 r., nr 43.

są postawami, które nie mają prawa pojawiać się w naszych domach. Ale po tym wstępie otwierająca się przed nami pielgrzymka miłosierdzia jest niemal nieskończona, ponieważ chodzi o dążenie do wzajemnej akceptacji i sympatii, praktykowanie wspólnoty dóbr materialnych i duchowych, upomnienie braterskie, szacunek dla osób najsłabszych… Jest to „«mistyka» życia razem", czyniąca z naszego życia „święte pielgrzymowanie"[7]. Musimy się również zastanowić nad relacjami między ludźmi różnych kultur, uwzględniając to, że nasze wspólnoty stają się coraz bardziej międzynarodowe. Jak umożliwić każdemu wyrażenie siebie, bycie akceptowanym z jego szczególnymi darami, stanie się w pełni współodpowiedzialnym?

Spodziewam się także wzrostu komunii między członkami różnych instytutów. Czyż ten rok nie może być okazją do wyjścia z większą odwagą poza granice własnego instytutu, aby razem wypracować na poziomie lokalnym i globalnym wspólne projekty formacji, ewangelizacji, wystąpień społecznych? W ten sposób możliwe będzie bardziej skuteczne dawanie rzeczywistego świadectwa profetycznego. Komunia oraz spotkanie różnych charyzmatów i powołań jest drogą nadziei. Nikt nie buduje przyszłości izolując się ani też jedynie o własnych siłach, ale rozpoznając siebie w prawdzie komunii, która zawsze otwiera się na spotkanie, dialog, słuchanie, wzajemną pomoc, i chroni nas przed chorobą zamknięcia się w sobie.

Równocześnie życie konsekrowane jest wezwane, by dążyć do szczerego współdziałania różnych powołań w Kościele, począwszy od kapłanów i świeckich, aby w ten sposób „wzrastała duchowość komunii przede wszystkim wewnątrz nich samych, a następnie w łonie kościelnej wspólnoty i poza jej obrębem"[8].

4. Oczekuję od was także tego, o co proszę wszystkich członków Kościoła: wyjścia z siebie, aby pójść na peryferie egzystencjalne. „Idźcie na cały świat" – to były ostatnie słowa, które Jezus skierował do swoich uczniów, i które nadal dziś kieruje do każdego z nas (por. Mk 16, 15). Cała ludzkość oczekuje: ludzie, którzy stracili wszelką nadzieję, rodziny przeżywające trudności, porzucone dzieci, ludzie młodzi, któ-

---

[7] Franciszek, Adhortacja apostolska *Evangelii gaudium* o głoszeniu Ewangelii we współczesnym świecie, 24 listopada 2013 r., nr 87.

[8] Jan Paweł II, Posynodalna adhortacja apostolska *Vita consecrata* o życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele i w świecie, 25 marca 1996 r., nr 51.

rym zamknięto wszelką przyszłość, opuszczeni chorzy i osoby starsze, bogaci, nasyceni dobrami i z pustką w sercu, mężczyźni i kobiety poszukujący sensu życia, spragnieni tego, co Boskie…

Nie zamykajcie się w sobie, nie dajcie się zatruć małymi kłótniami domowymi, nie bądźcie więźniami swoich problemów. Rozwiążą się one, jeśli wyjdziecie na zewnątrz i pomożecie innym w rozwiązywaniu ich problemów i głoszeniu Dobrej Nowiny. Znajdziecie życie – dając życie, nadzieję – dając nadzieję, a miłość – miłując.

Oczekuję od was konkretnych gestów przyjmowania uchodźców, bliskości względem ubogich, kreatywności w katechezie, w głoszeniu Ewangelii, we wprowadzaniu w życie modlitwy. Dlatego życzę wam usprawnienia struktur, ponownego wykorzystania wielkich domów na rzecz dzieł bardziej odpowiadających na aktualne potrzeby ewangelizacji i miłosierdzia, dostosowania dzieł do nowych potrzeb.

5. Oczekuję, że każda forma życia konsekrowanego postawi sobie pytania o to, czego żądają od nas Bóg i współczesna ludzkość.

Klasztory i grupy o orientacji kontemplacyjnej mogłyby spotkać się między sobą lub na różne sposoby połączyć w celu wymiany doświadczeń w życiu modlitwy, jak wzrastać w komunii z całym Kościołem, w jaki sposób wspierać prześladowanych chrześcijan, jak przyjmować i towarzyszyć tym, którzy poszukują bardziej intensywnego życia duchowego lub potrzebują wsparcia moralnego czy materialnego.

To samo mogłyby uczynić instytuty charytatywne, poświęcające się nauczaniu, promocji kultury, angażujące się w głoszenie Ewangelii czy wypełniające określone posługi duszpasterskie, instytuty świeckie w ich rozbudowanej obecności w strukturach społecznych. Fantazja Ducha Świętego zrodziła tak różne sposoby życia i różne dzieła, że nie możemy ich łatwo sklasyfikować lub umieścić w gotowych wzorcach. Nie mogę więc się odnieść do każdej poszczególnej formy charyzmatycznej. Niech jednak nikt nie unika w tym roku poważnej weryfikacji odnośnie do swej obecności w życiu Kościoła oraz swego sposobu odpowiedzi na nieustanne i nowe pytania, jakie podnoszą się wokół nas, na wołanie ubogich.

Tylko w tej wrażliwości na potrzeby świata i w posłuszeństwie impulsom Ducha Świętego ten Rok Życia Konsekrowanego przekształci się w autentyczny *kairòs*, czas Boży, pełen łaski i bogaty w przekształcenia.

III. Perspektywy Roku Życia Konsekrowanego

1. Listem tym zwracam się nie tylko do osób konsekrowanych, ale także do ludzi świeckich, którzy dzielą z nimi ideały, ducha i misję. Niektóre instytuty zakonne mają długą tradycję w tym zakresie, inne mają doświadczenie nieco krótsze. Wokół każdej rodziny zakonnej, a także stowarzyszeń życia apostolskiego i instytutów świeckich jest bowiem obecna pewna większa rodzina, „rodzina charyzmatyczna", obejmująca kilka instytutów żyjących tym samym charyzmatem, a zwłaszcza chrześcijan świeckich, którzy czują się powołani, właśnie w ich stanie świeckim, do udziału w tej rzeczywistości charyzmatycznej.

Zachęcam również was, świeckich, by przeżywać ten Rok Życia Konsekrowanego jako taką łaskę, która może was uczynić bardziej świadomymi otrzymanego daru. Obchodźcie go z całą „rodziną", by razem wzrastać i odpowiadać na wezwania Ducha Świętego w dzisiejszym społeczeństwie. W niektórych przypadkach, kiedy osoby konsekrowane różnych instytutów będą spotykać się w tym roku między sobą, starajcie się być obecni także i wy, jako wyraz jednego daru Boga, aby zapoznać się z doświadczeniami innych rodzin charyzmatycznych, innych grup świeckich i wspierać się nawzajem.

2. Rok Życia Konsekrowanego dotyczy nie tylko osób konsekrowanych, ale całego Kościoła. Tak więc zwracam się do całego ludu chrześcijańskiego, aby coraz bardziej uświadamiał sobie dar, jakim jest obecność tak wielu osób konsekrowanych, spadkobierców wielkich świętych, którzy ukształtowali historię chrześcijaństwa. Czym byłby Kościół bez św. Benedykta i św. Bazylego, bez św. Augustyna i św. Bernarda, bez św. Ignacego Loyoli i św. Teresy z Avila, bez św. Angeli Merici i bez św. Wincentego a Paulo. Lista ta mogła by być niemal nieograniczona, aż do św. Jana Bosko i bł. Teresy z Kalkuty. Błogosławiony Paweł VI słusznie powiedział: „Bez tego konkretnego znaku miłość ożywiająca cały Kościół byłaby wystawiona na niebezpieczeństwo oziębienia, zbawczy paradoks Ewangelii na ryzyko osłabienia, «sól» wiary na rozcieńczenie się w świecie zmierzającym do zeświecczenia"[9].

Zachęcam więc wszystkie wspólnoty chrześcijańskie do przeżywania tego roku, żeby przede wszystkim podziękować Panu i z wdzięcz-

[9] Paweł VI, Adhortacja apostolska *Evangelica testificatio* o regulacji procesu odnowy życia zakonnego, 29 czerwca 1971 r., nr 3

nością przypomnieć o otrzymanych darach, które nadal otrzymujemy za pośrednictwem świętości założycieli i założycielek oraz wierności swojemu charyzmatowi tak wielu osób konsekrowanych. Zachęcam was wszystkich do zgromadzenia się wokół osób konsekrowanych, by radować się z nimi, dzielić ich trudności, by współpracować z nimi, na tyle, na ile to możliwe, żeby kontynuować ich posługę i ich dzieło, które są też dziełem całego Kościoła. Niech odczują miłość i serdeczność całego ludu chrześcijańskiego.

Błogosławię Pana za szczęśliwą zbieżność Roku Życia Konsekrowanego z synodem o rodzinie. Rodzina i życie konsekrowane są powołaniami wnoszącymi bogactwo i łaskę dla wszystkich, przestrzeniami humanizacji w budowaniu relacji życiowych, miejscami ewangelizacji. Możemy pomagać sobie nawzajem.

3. Poprzez ten list śmiem się również zwrócić do osób konsekrowanych i członków bractw oraz wspólnot należących do Kościołów innych tradycji, niż katolicka. Monastycyzm jest dziedzictwem Kościoła niepodzielonego, wciąż bardzo żywotnym zarówno w Kościołach prawosławnych, jak i w Kościele katolickim. Z niego, podobnie jak w przypadku innych późniejszych doświadczeń czasów, kiedy Kościół na Zachodzie był jeszcze zjednoczony, czerpią natchnienie analogiczne inicjatywy, które zrodziły się w Kościołach Reformacji, a które później nadal rodziły w swym łonie dalsze wyrazy wspólnot braterskich i posługi.

Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego zaplanowała wiele inicjatyw, aby umożliwić spotkanie osób należących do doświadczeń życia konsekrowanego i braterskiego różnych Kościołów. Gorąco zachęcam do tych spotkań, aby wzrastało wzajemne poznanie, szacunek, wzajemna współpraca, tak aby ekumenizm życia konsekrowanego był pomocą na szerszej drodze ku jedności między wszystkimi Kościołami.

4. Nie możemy zapominać, że zjawisko monastycyzmu i innych przejawów braterstwa zakonnego jest obecne we wszystkich wielkich religiach. Nie brakuje doświadczeń, nawet utrwalonych, dialogu międzymonastycznego między naszym Kościołem a niektórymi z wielkich tradycji religijnych. Pragnę, aby Rok Życia Konsekrowanego był okazją do oceny przebytej drogi, do uwrażliwienia w tej dziedzinie wszystkich osób konsekrowanych, do zastanowienia się, jakie dalsze

kroki podjąć ku wzajemnemu, coraz głębszemu poznaniu oraz współpracy w tylu wspólnych dziedzinach posługi życiu ludzkiemu z podobnymi doświadczeniami grup zakonnych innych religii.

Podążanie razem jest zawsze ubogacające i może otworzyć nowe drogi dla relacji między narodami i kulturami, które w tym okresie zdają się być najeżone trudnościami.

5. Na koniec zwracam się szczególnie do moich braci w biskupstwie. Niech ten rok będzie okazją do przyjęcia serdecznie i z radością życia konsekrowanego jako kapitału duchowego, który przyczynia się do „rozwoju dobra [...] całego ciała Chrystusa" (*Lumen gentium*, nr 43), a nie tylko rodzin zakonnych. „Życie konsekrowane jest darem dla Kościoła, rodzi się w Kościele, rozwija się w Kościele, całe jest zorientowane na Kościół"[10]. Dlatego, jako dar dla Kościoła, nie jest ono czymś wyizolowanym czy marginalnym, ale najgłębiej do niego należy, „jest czymś, co nas dotyka", jak to stwierdzono podczas synodu na temat życia konsekrowanego i jego misji w świecie w 1994 r. Znajduje się ono w samym sercu Kościoła jako element decydujący o jego misji, ponieważ wyraża najgłębszy charakter powołania chrześcijańskiego i dążenie całego Kościoła-Oblubienicy ku jedności z jedynym Oblubieńcem; w związku z tym: „należy w sposób organiczny do jego życia i świętości" (*Lumen gentium*, nr 44).

W tym kontekście, zachęcam was, pasterzy Kościołów partykularnych, do specjalnej troski, by krzewić w waszych wspólnotach różne charyzmaty, zarówno historyczne, jak i nowe, wspierając, pobudzając, pomagając w rozeznaniu, będąc blisko z czułością i miłością sytuacji cierpienia i słabości, w jakich mogą się znaleźć niektórzy konsekrowani, a zwłaszcza wyjaśniając waszym nauczaniem ludowi Bożemu wartość życia konsekrowanego, tak aby spowodować promieniowanie jego piękna i świętości w Kościele.

Zawierzam ten Rok Życia Konsekrowanego Maryi Dziewicy, słuchającej i kontemplującej, pierwszej uczennicy swego umiłowanego Syna. Spoglądajmy na Nią, umiłowaną córkę Ojca, przyobleczoną we wszystkie dary łaski, jako niezrównany wzór pójścia z miłością za Bogiem i służenia innym.

[10] Kard. J.M. Bergoglio, Wystąpienie podczas Synodu o życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele oraz świecie, XVI Kongregacja generalna, 13 października 1994 r.

Wdzięczny już teraz wraz z wami za dary łaski i światła, jakimi Pan zechce nas ubogacić, towarzyszę wam apostolskim błogosławieństwem.

Watykan, 21 listopada 2014 r.,
w święto Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny

FRANCISCUS

4
HOMILIA

wygłoszona w czasie Mszy pasterskiej w Bazylice św. Piotra

1. *„Naród kroczący w ciemnościach ujrzał światłość wielką”* (Iz 9, 1)

To proroctwo Izajasza nigdy nie przestaje nas wzruszać, zwłaszcza kiedy słyszymy je w liturgii Nocy Bożego Narodzenia. Nie jest to jedynie fakt emocjonalny, sentymentalny. Wzrusza nas, ponieważ mówi o głębokiej rzeczywistości tego, czym jesteśmy: jesteśmy ludem kroczącym, a wokół nas, a także w nas samych – są ciemności i światło. A tej nocy, gdy duch ciemności ogarnia świat, odnawia się zdarzenie, które zawsze nas zadziwia i zaskakuje: lud będący w drodze zobaczył światłość wielką. Światło, które sprawia, że zastanawiamy się nad tą tajemnicą: tajemnicą podążania i widzenia.

Wędrowanie. Słowo to nasuwa nam na myśl bieg dziejów, tę długą drogę, jaką jest historia zbawienia, poczynając od Abrahama, naszego ojca w wierze, którego pewnego dnia Pan wezwał, by wyruszył, wyszedł ze swego kraju, by udać się do ziemi, jaką On mu wskaże. Od tego czasu nasza tożsamość ludzi wierzących jest tożsamością pielgrzymów wędrujących do ziemi obiecanej. Historii tej zawsze towarzyszy Pan! Jest On zawsze wierny swojemu przymierzu i swoim

obietnicom. „Bóg jest światłością, a nie ma w Nim żadnej ciemności" (1 J 1, 5). Natomiast ze strony ludu przeplatają się nawzajem wydarzenia światła i ciemności, wierności i zdrady, posłuszeństwa i buntu; wydarzenia pielgrzymującego ludu i ludu błądzącego.

Także w naszej osobistej historii przeplatają się nawzajem wydarzenia świetlane i mroczne, światła i cienie. Jeśli kochamy Boga i bliźniego, to chodzimy w światłości, ale jeśli nasze serce się zamyka, jeśli zwyciężają w nas: pycha, fałsz, poszukiwanie własnego interesu, to wtedy ciemności zstępują w nasze wnętrze i wokół nas. „Kto swojego brata nienawidzi, żyje w ciemności i działa w ciemności, i nie wie, dokąd dąży, ponieważ ciemności dotknęły ślepotą jego oczy" (1 J 2, 11) – pisze św. Jan Apostoł.

2. Tej nocy, jak promień jasnego światła rozbrzmiewa wieść Apostoła: *„Ukazała się łaska Boga, która niesie zbawienie wszystkim ludziom"* (Tt 2, 11)

Łaską, która ukazała się światu jest Jezus, narodzony z Maryi Dziewicy, prawdziwy człowiek i prawdziwy Bóg. Wszedł On w naszą historię, dzielił naszą drogę. Przyszedł, aby nas wyzwolić z ciemności i dać nam światło. W Nim ukazała się łaska, miłosierdzie, czułość Ojca: Jezus jest Miłością, która stała się ciałem. Jest nie tylko nauczycielem mądrości, nie jest jakimś ideałem, do którego dążymy, i wiemy, że jesteśmy od Niego nieubłaganie dalecy, ale jest sensem życia i historii, który rozbił swój namiot pośród nas.

3. Pasterze jako pierwsi zobaczyli ten „namiot", byli pierwszymi, którzy otrzymali wieść o narodzinach Jezusa. Byli pierwszymi, ponieważ należeli do ostatnich, znajdujących się na marginesie. A byli pierwszymi, ponieważ czuwali w nocy, strzegąc swego stada. Wraz z nimi stajemy przed Dzieciątkiem, zatrzymujemy się w milczeniu. Wraz z nimi dziękujemy Panu za to, że dał nam Jezusa, i wraz z nimi wznosimy z głębi serca uwielbienie Jego wierności: błogosławimy Ciebie, Panie, Boże Najwyższy, który uniżyłeś się dla nas. Jesteś niezmierzony, a stałeś się maluczkim; jesteś bogaty, a stałeś się ubogim; jesteś wszechmocny, a stałeś się słabym.

Tej nocy dzielimy radość Ewangelii: Bóg nas kocha, kocha nas tak bardzo, że dał swego Syna, jako naszego brata, jako światło w naszych ciemnościach. Pan nam powtarza: „Nie bójcie się!" (Łk 2, 10). I ja tak-

że wam mówię: Nie lękajcie się! Nasz Ojciec jest cierpliwy, kocha nas, daje nam Jezusa, aby prowadzić nas na drodze do ziemi obiecanej. On jest światłem, które rozświetla mroki. On jest naszym miłosierdziem. Ojciec Niebieski zawsze przebacza. On jest naszym pokojem. Amen.

FRANCISCUS

5
ORĘDZIE
Urbi et Orbi

---

wygłoszone w dzień Bożego Narodzenia 2014 r.

Drodzy Bracia i Siostry, dobrych świąt Bożego Narodzenia!

Narodził się nam Jezus, Syn Boży, Zbawiciel świata. Urodził się w Betlejem z dziewicy, wypełniając starożytne proroctwa. Dziewicy na imię Maryja, a jej oblubieńcowi Józef.

Są to ludzie pokorni, pełni nadziei w dobroć Boga, przyjmujący Jezusa i rozpoznający Go. Podobnie Duch Święty oświecił pasterzy z Betlejem, którzy przybiegli do groty i adorowali Dzieciątko. Następnie Duch Święty poprowadził starców, Symeona i Annę, do świątyni jerozolimskiej, a oni rozpoznali w Jezusie Mesjasza. „Moje oczy ujrzały Twoje zbawienie, któreś przygotował wobec wszystkich narodów" (Łk 2, 30) – zawołał Symeon.

Tak, bracia, Jezus jest zbawieniem dla każdego człowieka i każdego narodu!

Jego, Zbawiciela świata, proszę, by strzegł naszych braci i siostry w Iraku i Syrii, od dawna cierpiących z powodu skutków obecnego konfliktu wraz z członkami innych grup etnicznych i religijnych, doznających brutalnych prześladowań. Niech Boże Narodzenie przyniesie im nadzieję, podobnie jak licznym wysiedlonym, zbiegom i uchodźcom, dzieciom, dorosłym i osobom w podeszłym wieku,

w tym regionie i na całym świecie; niech przemieni obojętność w bliskość, a odrzucenie w gościnność, aby ci, którzy przeżywają obecnie trudne doświadczenia, mogli otrzymać niezbędną pomoc humanitarną i przetrwać surowość zimy, powrócić do swoich krajów i godnie żyć. Niech Pan otworzy serca na ufność i obdarzy swoim pokojem cały Bliski Wschód, począwszy od Ziemi pobłogosławionej Jego narodzeniem, wspierając wysiłki tych, którzy aktywnie angażują się na rzecz dialogu między Izraelczykami a Palestyńczykami.

Niech Jezus, Zbawiciel świata, strzeże tych, którzy cierpią na Ukrainie i obdarzy tę umiłowaną ziemię przezwyciężeniem napięć, pokonaniem nienawiści i przemocy oraz podjęciem nowego procesu braterstwa i pojednania.

Niech Chrystus Zbawiciel obdarzy pokojem Nigerię, gdzie (także w tych godzinach) na nowo przelewana jest krew i wiele osób jest bezprawnie wykradanych swoim bliskim, trzymanych jako zakładnicy lub mordowanych. Modlę się także o pokój w innych częściach kontynentu afrykańskiego. Myślę szczególnie o Libii, Sudanie Południowym, Republice Środkowoafrykańskiej i różnych regionach Demokratycznej Republiki Konga; proszę wszystkich przywódców politycznych, by poprzez dialog zaangażowali się w przezwyciężanie konfliktów i budowali trwałe braterskie współistnienie.

Niech Jezus ocali dzieci nazbyt wiele będących ofiarami przemocy, uczynionych przedmiotem kupczenia i handlu ludźmi albo zmuszonych do stawania się żołnierzami. Niech pocieszy rodziny dzieci zabitych w minionym tygodniu w Pakistanie. Niech będzie blisko wszystkich, którzy cierpią z powodu chorób, w szczególności ofiar epidemii wirusa ebola, zwłaszcza w Liberii, Sierra Leone i Gwinei. Dziękując serdecznie tym, którzy dokładają starań, aby pomóc chorym i ich rodzinom, ponawiam pilną zachętę, by zapewnić im opiekę i niezbędne leczenie.

Doprawdy w to Boże Narodzenie tyle łez łączy się ze łzami Dzieciątka Jezus.

Drodzy bracia i siostry! Niech Duch Święty oświeci dziś nasze serca, abyśmy mogli rozpoznać w Dzieciątku Jezus, narodzonym w Betlejem z Maryi Dziewicy, zbawienie dane przez Boga każdemu z nas, każdemu człowiekowi i wszystkim narodom ziemi. Niech moc Chrystusa, która jest wyzwoleniem i służbą, daje się odczuć w wielu sercach cierpiących prześladowania, wojny, zniewolenie. Niech przez

swoją łagodność ta Boża moc usunie zatwardziałość z serc tak wielu mężczyzn i kobiet, zanurzonych w światowości i obojętności. Niech Jego odkupieńcza moc przemieni broń na lemiesze, zniszczenie w twórczość, nienawiść w miłość i czułość. W ten sposób będziemy mogli powiedzieć z radością: „Nasze oczy ujrzały Twoje zbawienie".

Dobrych świąt Bożego Narodzenia!

FRANCISCUS

II

PENITETCJARIA APOSTOLSKA

URBIS ET ORBIS DEKRET

o ustanowieniu warunków potrzebnych dla zyskania daru odpustów w ciągu Roku Życia Konsekrowanego

Ponieważ J. Em. Kardynał Prefekt Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego poprosił

niedawno Penitencjarię Apostolską, aby zgodnie ze zwyczajem określone zostały warunki dla zyskania daru odpustów, którego Ojciec Święty Franciszek z okazji nadchodzącego Roku Życia Konsekrowanego zamierzył udzielić dla odnowy instytutów zakonnych w duchu zawsze najwyższej wierności charyzmatowi założyciela, a wiernym na całym świecie dać błogosławioną okazję dla umocnienia Wiary, Nadziei i Miłości w jedności z Kościołem Rzymskim, ze specjalnego polecenia Biskupa Rzymskiego Penitencjaria Apostolska chętnie udziela odpustu zupełnego pod zwykłymi warunkami (sakramentalna spowiedź, Komunia św. i modlitwa w intencjach Ojca Świętego) wszystkim i poszczególnym członkom instytutów życia konsekrowanego oraz innym pobożnym wiernym, prawdziwie skruszonym i kierującym się miłością, który można uzyskać od pierwszej niedzieli Adwentu tego roku aż do 2 lutego 2016 r., w którym Rok Życia Konsekrowanego zostanie uroczyście zamknięty, a który mogą także ofiarować, na sposób wstawienniczy, za dusze wiernych zatrzymane w czyśćcu:

a. w Rzymie – ilekroć pobożnie uczestniczyć będą w międzynarodowych spotkaniach i uroczystościach określonych w odpowiednim kalendarzu Kongregacji Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego oraz przynajmniej przez odpowiedni okres czasu oddadzą się pobożnym rozważaniom, które powinny być zakończone Modlitwą Pańską, Wyznaniem wiary w jakiejkolwiek prawnej formule oraz pobożnymi wezwaniami do Najświętszej Maryi Panny;

b. każdorazowo we wszystkich Kościołach partykularnych, w dniach diecezjalnych poświęconych życiu konsekrowanemu oraz w uroczystościach diecezjalnych organizowanych z racji Roku Życia Konsekrowanego, a także gdy pobożnie nawiedzą katedrę lub inne święte miejsce wyznaczone za zgodą ordynariusza miejsca, lub jakiś kościół klasztorny albo kaplicę klasztoru klauzurowego i tam publicznie odmówią Liturgię godzin lub przynajmniej przez odpowiedni okres czasu oddadzą się pobożnym rozważaniom, które powinny być zakończone Modlitwą Pańską, Wyznaniem wiary w jakiejkolwiek prawnej formule oraz pobożnymi wezwaniami do Najświętszej Maryi Panny.

Członkowie instytutów życia konsekrowanego, którzy z powodu choroby lub innych poważnych przyczyn nie są w stanie odwiedzić owych kaplic, mogą uzyskać odpust zupełny, jeśli po wyzbyciu się jakiegokolwiek przywiązania do grzechu oraz z intencją spełnienia trzech warunków zwyczajnych, kiedy będzie to tylko możliwe, przez pragnienie serca dokonają duchowego nawiedzenia albo ofiarują przez Maryję cierpienia własnego życia Miłosiernemu Bogu, dołączywszy modlitwy jak powyżej.

Zatem aby, ze względu na miłość pasterską, ułatwić przez władzę kluczy Kościoła dostęp do osiągnięcia Bożego przebaczenia, Penitencjaria Apostolska usilnie prosi, aby kanonicy penitencjarni, kapitulni, kapłani instytutów życia konsekrowanego a także inni, którzy posiadają odpowiednią władzę do udzielania sakramentu pokuty, ochoczo i wielkodusznie oddawali się sprawowaniu sakramentu pokuty oraz często udzielali Komunii Świętej chorym.

Niniejszy dekret obowiązuje przez cały okres Roku Życia Konsekrowanego, bez względu na wszelkie przeciwne postanowienia.

Dano w Rzymie, w siedzibie Penitencjarii Apostolskiej,
23 listopada, w uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata,
roku 2014 od Wcielenia Pańskiego

Maurus Kard. Piacenza
Penitencjariusz Większy

Ks. Krzysztof Nykiel
Regens

KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI

1
LIST PASTERSKI
Episkopatu Polski z okazji IV Tygodnia Wychowania (14–20 września 2014 r.)

10 czerwca 2014 r.

Umiłowani w Chrystusie Panu, Siostry i Bracia,
Drodzy Rodzice, Nauczyciele i Wychowawcy,
Droga Młodzieży, Kochane Dzieci!

Kilka dni temu w polskich szkołach zabrzmiał dzwonek, zwiastujący początek nowego roku szkolnego i katechetycznego. W ten sposób otworzył się przed nami nowy czas, w którym nie tylko będziemy mogli zdobywać wiedzę o świecie, o sobie i o Panu Bogu, ale także przeżywać radość poznawania Ewangelii i głoszenia jej innym ludziom. Do takiej właśnie radości, płynącej z Ewangelii, zachęca nas Ojciec Święty Franciszek w adhortacji *Evangelii gaudium*.

Podobnie jak w latach poprzednich w tym miesiącu będziemy przeżywać Tydzień Wychowania. Jego czwarta edycja odbędzie się w dniach 14–20 września i zostanie poświęcona roli prawdy w odpowiedzialnym wychowaniu. Będziemy także podkreślali rolę prawdy w życiu społecznym, narodowym i państwowym jako niezbędnego warunku rozwoju naszej Ojczyzny.

1. Potrzeba uznania obiektywnej prawdy

Pan Bóg na kartach Biblii przypomina nam rolę prawdy i miłości w życiu człowieka. Źródłem tej troski jest miłość Stwórcy do stworzenia, poddawanego ciągłej pokusie ulegania kłamstwu, którego ojcem jest „władca tego świata" (J 12, 31). Prorok Ezechiel w dzisiejszym czytaniu mówi o odpowiedzialności „stróża domu Izraela" (Ez 33, 7) – odpowiedzialności wyrażającej się w wiernym przekazie słowa, pochodzącego z ust Bożych. Znamiennym listem Boga do człowieka jest Dekalog – dziesięć przykazań napisanych palcem Bożym na kamien-

nych tablicach (por. Wj 31, 18). Troska o ich zachowanie włącza się w szczególne zadanie chrześcijanina, który jest nieustannie wzywany do życia w duchu prawdy i miłości. Współczesny świat próbuje narzucić ludziom przekonanie, że nie ma żadnej obiektywnej prawdy, a każdy człowiek rozumie i stosuje ją na swój własny, indywidualny sposób. Co więcej, na człowieka głoszącego istnienie obiektywnej prawdy, według której pragnie on żyć, patrzy się z podejrzliwością, a nawet z lekceważeniem. W takiej sytuacji przestają obowiązywać wszelkie stałe wartości. Przyjmuje się wtedy, że nie ma żadnych niepodważalnych punktów odniesienia, a zatem wszystko jest niestałe i zmienne. Wobec coraz częstszych prób narzucania tego rodzaju przekonań Kościół przestrzega przed swego rodzaju „dyktaturą relatywizmu". Należałoby w tym miejscu przywołać słowa św. Jana Pawła II, który stanowczo przypominał: „W sytuacji, w której nie istnieje żadna ostateczna prawda będąca przewodnikiem dla działalności politycznej i nadająca jej kierunek, łatwo o instrumentalizację idei i przekonań dla celów, jakie stawia sobie władza. Historia uczy, że demokracja bez wartości łatwo przemienia się w jawny lub zakamuflowany totalitaryzm" (*Centesimus annus*, nr 46).

Warto w związku z tym postawić pytanie: na czym polega wychowanie do prawdy? Polega ono na tym, aby na wszystkich etapach procesu wychowawczego – dokonującego się w domach, przedszkolach i szkołach – rodzice, nauczyciele i wychowawcy ukazywali wartość odkrywania ostatecznej prawdy o świecie, człowieku i Bogu. Ważne jest przy tym, aby pokazywali oni, jak do tej prawdy dążyć i w jaki sposób kierować się nią w codziennym życiu. W ten sposób dzieci i młodzież znajdą się w szkole prawdy i będą wychowywani przez prawdę. Tylko wtedy będziemy mogli z ufnością patrzeć w przyszłość, mając pewność, że dzięki temu ukształtuje się społeczeństwo, w którym ludzie będą kierowali się wewnętrzną uczciwością, prawością i rzetelnością.

2. W szkole Chrystusa – Najwyższej Prawdy

Pełną prawdę o Bogu i człowieku przekazuje Jezus Chrystus, który mówi o sobie: „Ja jestem drogą i prawdą, i życiem" (J 14, 6a). Zbawiciel jest zatem Najwyższym Wychowawcą w szkole Prawdy. On sam bowiem jest Prawdą. To On posiada wyraźnie określony plan wychowawczy, wyrażający się w słowach: „Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie" (J 14, 6b). Tym samym wskazuje na cel,

do którego pragnie zaprowadzić wszystkich wierzących w Niego. Jest nim dom Ojca. Nie ma bowiem dla człowieka nic ważniejszego niż jego własne zbawienie. Ono jest najwyższą wartością. Wobec grzechu i kłamstwa Chrystus wzywa nas dziś do braterskiego upomnienia i zgodnej modlitwy (por. Mt 18, 15. 19). Chrześcijanin pragnący żyć w prawdzie jest powołany do ciągłej twórczej przemiany siebie i szukania duchowej siły we wspólnej modlitwie, w której Zbawiciel jest szczególnie obecny. Chrystus, który jest Prawdą, jest przecież także Życiem, daje życie i wzywa do dążenia ku pełni życia. Święty Paweł w Liście do Rzymian, którego fragment słyszeliśmy w dzisiejszym drugim czytaniu, nawołuje do miłości bliźniego, wyrażającej się w przestrzeganiu przykazań (Rz 13, 8-10). To w nich zawarta jest wola Boga – doskonały porządek Boży wobec świata stworzonego. Rozpoznawanie jej to nic innego jak poszukiwanie prawdy. Tylko życie w prawdzie pozwala właściwie osądzić stan swojego ducha, a zarazem zdobyć się na wysiłek wewnętrznej przemiany. Będzie ona możliwa, jeśli w szkole Chrystusa-Prawdy będziemy Go uważnie słuchać, głębiej poznawać i pozwalać, aby nas prowadził ku pełnej prawdzie o Bogu i o nas samych. Dzieje się to między innymi podczas szkolnej i parafialnej katechezy.

3. Konieczność wychowania do prawdy

Najważniejszą konsekwencją życia w prawdzie, którą ukazuje nam Pan Jezus, jest dążenie do podporządkowywania jej swojego życia. Jak wielokrotnie nauczał św. Jan Paweł II, nie ma wolności bez prawdy. Autentyczna wolność polega bowiem na życiu w świecie prawdziwych wartości i na świadczeniu o nich. Z pewnością nie jest to łatwe! Niejednokrotnie wymaga braterskiego napomnienia i próby „sprowadzenia występnego z jego drogi” jak poucza dziś prorok Ezechiel (por. Ez 33, 8b). Głosząc obiektywną prawdę, musimy mieć świadomość tego, że niekiedy trzeba będzie dla niej cierpieć. Jest to droga, którą kroczyli prorocy Starego Testamentu. Jest to droga, którą w najwyższym stopniu przemierzył sam Pan Jezus. Jest to droga, którą także my powinniśmy podążać. Dla człowieka wierzącego nie ma bowiem innej drogi niż ta, którą szedł nasz Pan, Jezus Chrystus.

Przed wychowawcami: rodzicami, nauczycielami, katechetami i duszpasterzami stoi zatem zadanie stawiania wymagań – najpierw sobie, a następnie własnym dzieciom oraz powierzonym im uczniom

i wychowankom. Dlatego zwracamy się do Was z gorącym apelem: Nie bójcie się prawdy! Dążcie do niej z odwagą i zapałem! Uczcie jej innych! Wychowujcie do niej wszystkich, których Wam Pan Bóg powierzył! Nie dajcie się zwieść namiastkami prawdy czy półprawdami! Brońcie się przed manipulacją ze strony tych, którzy są niechętni Chrystusowi i Jego Kościołowi. Nie oni mają być dla Was wzorami i autorytetami, ale Jezus Chrystus – nasz Pan i Zbawiciel, który oddał swoje życie za prawdę i sam o sobie mówi, że jest „drogą i prawdą, i życiem". Zdobywajcie umiejętność stawania w prawdzie o sobie poprzez częsty i rzetelny rachunek sumienia oraz przez regularne przystępowanie do sakramentu pokuty i pojednania! Tylko wtedy poznacie autentyczną radość, wynikającą z doświadczania słów Pana Jezusa: „Poznacie prawdę, a prawda was wyzwoli" (J 8, 32).

Na tę drogę przebywania w szkole Chrystusa-Prawdy i wychowywania innych w prawdzie wszystkim Wam z serca błogosławimy

Podpisali:

Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 365. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski,
Warszawa, 10 czerwca 2014 r.

2
LIST
Episkopatu Polski zapowiadający XIV Dzień Papieski (12 października 2014 r.)

Jan Paweł II – Świętymi bądźcie!

Umiłowani w Chrystusie Panu Bracia i Siostry!

Pismo Święte często przywołuje obraz winnicy. Liturgia Słowa dzisiejszej niedzieli rozpoczyna się od przypomnienia tekstu z Księgi

proroka Izajasza: „Chcę zaśpiewać mojemu przyjacielowi pieśń o jego miłości do swojej winnicy" (Iz 5, 1). Również Chrystus odwołuje się do tego motywu (por. Mk 12, 1-9). Opowiedziana przez Niego przypowieść dotyczy narodu wybranego, ale nie tylko. Umiłowaną winnicą jest człowiek, który, dzięki pracy nad sobą, przynosi dobre owoce lub też zaprzepaszcza otrzymane od Boga dary. A Bogu zależy na tym, by człowiek stworzony na jego obraz i podobieństwo (Rdz 1, 27) nieustannie ten obraz i podobieństwo dopełniał swym własnym wysiłkiem, żyjąc w prawdzie, w wolności, a nade wszystko w klimacie miłości Boga i braci.

1. Potrzeba świętości

Już za tydzień będziemy przeżywać XIV Dzień Papieski pod hasłem „Jan Paweł II – Świętymi bądźcie!" Słowa te zostały zaczerpnięte z Księgi Kapłańskiej, gdzie Pan Bóg nawołuje: „Bądźcie więc świętymi, bo Ja jestem święty!" (Kpł 11, 45). Wezwanie do świętości jest jedną z przewodnich myśli Starego i Nowego Testamentu oraz fundamentalną troską Kościoła o każdego z nas.

Świat różnie podchodzi do świętości. Jest ona tematem – z jednej strony – obcym współczesnej mentalności, a z drugiej – niezwykle pożądanym. Niektórzy zdają się nie interesować świętością w ogóle, czasem odrzucają ją jako niemożliwą do osiągnięcia lub nawet niepotrzebną. Tymczasem Jan Paweł II przekonywał, że świętość jest głębokim, choć czasem nieuświadomionym pragnieniem człowieka oraz odpowiedzią na wiele nurtujących nas problemów.

Niewątpliwie dążąc do świętości powinniśmy unikać wszystkiego, co ją wypacza. Nie można ograniczać świętości jedynie do praktyk pobożnych. Trudno ją odnaleźć także w postawie ucieczki przed życiem, odpowiedzialnością czy światem. Świętość to nie tylko troska o piękno własnego człowieczeństwa, ale to więź z Bogiem oraz bohaterskie niekiedy otwarcie się na człowieka. Zamieńmy tę teoretyczną refleksję na przykład świętości Jana Pawła II.

2. Jan Paweł II o świętości

Jak zatem rozumiał świętość Jan Paweł II? Do jakiej świętości wzywa nas dzisiaj? „Świętość stanowi kres drogi nawrócenia – mówił Papież – jest pielgrzymowaniem do Boga. Dlatego naśladowanie Jego świętości, nie jest niczym innym niż przedłużaniem historii miłości,

szczególnie względem ubogich, chorych i potrzebujących" (por. *Ecclesia in America*, nr 30). Fundamentem naszej świętości jest Bóg – jedyny prawdziwie Święty! On kształtuje nasze serca według Serca swego Syna. Jest to droga pokory, prostoty i ubóstwa, która sprawia, że jesteśmy wolni i szczęśliwi. Święci zawsze zadziwiali swoją zwykłością, normalnością i pokorą. Potrafili łączyć to z heroicznością cnót uznanych przez Kościół.

Papież Polak zaznaczał, że: „świętość jest darem i zadaniem [...] dla świeckich, tak samo jak dla zakonników i kapłanów, w sferze prywatnej, tak jak w działalności publicznej, w życiu zarówno jednostek, jak rodzin i wspólnot" (Orędzie Ojca Świętego Jana Pawła II do młodzieży całego świata z okazji XIII Światowego Dnia Młodzieży, nr 7).

Znamienne słowa, nietracące niczego ze swej aktualności, wypowiedział Ojciec Święty w 1991 r. w Lubaczowie: „Wiara i szukanie świętości jest sprawą prywatną tylko w tym sensie, że nikt nie zastąpi człowieka w jego osobistym spotkaniu z Bogiem. [...] Postulat neutralności światopoglądowej jest słuszny głównie w tym zakresie, że państwo powinno chronić wolność sumienia i wyznania wszystkich swoich obywateli, niezależnie od tego, jaką religię lub światopogląd oni wyznają. Ale postulat, ażeby do życia społecznego i państwowego w żaden sposób nie dopuszczać wymiaru świętości, jest postulatem ateizowania państwa i życia społecznego i niewiele ma wspólnego ze światopoglądową neutralnością". Zdaniem Jana Pawła II świętość nigdy nie osłabia życia publicznego, ale je dynamizuje, wznosząc na wyższy poziom. Dojrzała świętość obywateli zawsze służyła wielkości Rzeczypospolitej. Ogołacanie człowieka z tych wartości prowadzi do jego degradacji i jest przyczyną wielu życiowych tragedii. Ich brak powodował w historii niezwykle bolesne, często trwające przez wieki dramaty w skali narodu. Świętość nie rodzi się w próżni. Rozwój i wzrastanie do świętości domagają się przyjaznego środowiska, wspólnoty żyjącej ewangelicznymi zasadami, gwarantującej wzajemne wsparcie.

3. Kanonizacja Jana XXIII i Jana Pawła II

Niedawne uroczystości kanonizacyjne dwóch papieży były głębokim doświadczeniem duchowym. Wierząc w świętych obcowanie, zwracamy się do nich z prośbami i ufamy, że pomogą nam jako nasi orędownicy przed Bogiem. Świadectwa świętych, Jana XXIII i Jana

Pawła II, są tym silniejsze, że zostały złożone w niełatwych czasach. Ich życie było naznaczone przez systemy totalitarne i najokrutniejsze w historii świata wojny.

W homilii kanonizacyjnej Ojciec Święty Franciszek podkreślił, że papieże, Jan XXIII i Jan Paweł II: „Byli kapłanami, biskupami i papieżami dwudziestego wieku. Poznali jego tragedie, ale nie byli nimi przytłoczeni. Silniejszy był w nich Bóg". Papież podkreślił, że nadzieja i radość, które obydwaj Jego poprzednicy obficie przekazywali Ludowi Bożemu, miała swe źródło w kontemplacji paschalnej drogi Jezusa Chrystusa. Bliskość Pana ukrzyżowanego i zmartwychwstałego dawała im siłę do czytelnego, pociągającego i radosnego świadectwa wiary.

Papież Franciszek przypomniał również, że „to właśnie święci prowadzą Kościół naprzód i sprawiają, że się rozwija". Jan Paweł II czynił to szczególnie poprzez obronę rodziny i świadectwo Bożego miłosierdzia. Przekonywał nieustannie, że aby czynić Kościół wspólnotą żywą, trzeba pozwolić prowadzić się Duchowi Świętemu, który wzbudza w nas autentyczne pragnienie świętości.

W życiu Jana XXIII i Jana Pawła II troska o więź z Bogiem była zawsze na pierwszym miejscu. Święci Papieże wiedzieli, że Bóg i tylko Bóg jest mocą swojego ludu oraz mocą ich pasterskiego posługiwania. To między innymi dlatego widzieliśmy Jana Pawła II jako wielkiego świadka modlitwy, kontemplacji i adoracji. Świadka więzi z Bogiem widocznej zawsze, a szczególnie podczas sprawowania Eucharystii. Ileż razy podczas pielgrzymek patrzyliśmy na Naszego Papieża tak zatopionego w modlitwie, jakby był już nieobecny duszą na tym świecie. To nieustanne zjednoczenie z Chrystusem tłumaczy Jego całkowite oddanie Bogu, Maryi i Kościołowi. Ta więź z Bogiem stanowiła fundament Jego świętości.

Drodzy Bracia i Siostry!

Tegoroczny Dzień Papieski będziemy obchodzili w przyszłą niedzielę pod hasłem: „Jan Paweł II – Świętymi bądźcie!". Nasze serca wypełnia radość i wdzięczność Bogu za święte życie Papieża Polaka i jego kanonizację. Swoje podziękowanie wyraźmy jeszcze raz modlitwą dziękczynną, świętością życia oraz wrażliwością na potrzeby bliźnich. Za tydzień będziemy mieli okazję wspomóc dzieło, które od lat nazywane jest „żywym pomnikiem" Jana Pawła II. Fundacja „Dzieło Nowego Tysiąclecia" poprzez stypendia wspiera materialnie

i duchowo ponad dwa i pół tysiąca młodych ludzi z całej Polski. Dzięki ofiarności rodaków w kraju i poza jego granicami mogą oni realizować swoje edukacyjne aspiracje. W duchu wartości, którym służył kanonizowany Papież, stypendyści pragną dobrze przygotować się do zadań czekających ich w dorosłym życiu. Tę inicjatywę Kościoła w Polsce Jan Paweł II już za życia określił mianem pomnika „najbliższego jego sercu". Tym bardziej zachęcamy do wspierania jej modlitwą i dobrym słowem. Podczas kwesty przy kościołach, na ulicach i w innych miejscach publicznych będziemy mogli przekazać także środki materialne na to wyjątkowe dzieło, solidaryzując się ze zdolną młodzieżą z mniejszych miejscowości w Polsce.

Udzielamy wszystkim pasterskiego błogosławieństwa na czas przeżywania XIV Dnia Papieskiego, podejmowania trudu dążenia do świętości oraz pomagania bliźnim.

Podpisali:

Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 365. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski
Warszawa, 10 czerwca 2014 r.

3
OŚWIADCZENIE
Prezydium Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, 16 lipca 2014 r.

Od pewnego czasu jesteśmy w Polsce uczestnikami publicznej debaty na temat klauzuli sumienia, a także odmowy aborcji nieuleczalnie chorego poczętego *in vitro* dziecka oraz konsekwencji prawnych wobec lekarza odmawiającego aborcji. W obliczu tej głośnej dyskusji warto przywołać kilka podstawowych zasad zawartych w nauczaniu św. Jana Pawła II. Należy to uczynić tym bardziej, że wielu przed-

stawicieli życia publicznego, zwłaszcza politycznego, wyrażało swój hołd dla Papieża.

Święty Jan Paweł II jednoznacznie potępił odbieranie życia niewinnej istocie ludzkiej przez aborcję: „oświadczam, że bezpośrednie przerwanie ciąży, to znaczy zamierzone jako cel czy jako środek, jest zawsze poważnym nieładem moralnym, gdyż jest dobrowolnym zabójstwem niewinnej istoty ludzkiej. [...] Żadna okoliczność, żaden cel, żadne prawo na świecie nigdy nie będą mogły uczynić godziwym aktu, który sam w sobie jest niegodziwy, ponieważ sprzeciwia się Prawu Bożemu, zapisanemu w sercu każdego człowieka, poznawalnemu przez sam rozum i głoszonemu przez Kościół" (*Evangelium vitae*, nr 62).

W encyklice *Evangelium vitae* Papież świadom obecności chrześcijan w świecie pluralistycznym, świadom autonomii państwa i Kościoła, świadom pluralizmu wartości – podkreślił dobitnie: „Nie ulega wątpliwości, że zadanie prawa cywilnego jest inne niż prawa moralnego, a zakres jego oddziaływania węższy. Jednak w żadnej dziedzinie życia prawo cywilne nie może zastąpić sumienia ani narzucać norm, które przekraczają jego kompetencje" (*Evangelium vitae*, nr 71). Rozwijając tę myśl, skrytykował ustawy dopuszczające w jakichkolwiek okolicznościach odbieranie życia nienarodzonym: „Przerywanie ciąży i eutanazja są [...] zbrodniami, których żadna ludzka ustawa nie może uznać za dopuszczalne. Ustawy, które to czynią, nie tylko nie są w żaden sposób wiążące dla sumienia, ale stawiają wręcz człowieka wobec poważnej i konkretnej powinności przeciwstawienia się im poprzez sprzeciw sumienia" (*Evangelium vitae*, nr 73).

W kontekście decyzji administracyjnych, które dotykają prof. Bogdana Chazana, odmawiającego aborcji dyrektora kliniki, warto przypomnieć podkreślenie rangi owej powinności sumienia i jej konsekwencji: „Kto powołuje się na sprzeciw sumienia, nie może być narażony nie tylko na sankcje karne, ale także na żadne inne ujemne konsekwencje prawne, dyscyplinarne, materialne czy zawodowe" (*Evangelium vitae*, nr 74). Święty Jan Paweł II jednoznacznie oceniał zło aborcji, ale nigdy nie potępiał kobiety, matki, przywoływał natomiast kręgi współodpowiedzialnych za tę zbrodnię. W tym kontekście pisał o współdziałaniu w złu, które „ma miejsce wówczas, gdy dokonany czyn – już to z samej swej natury, już to ze względu na określony kontekst kształtujących go okoliczności – ma charakter bezpośredniego uczestnictwa w działaniu przeciwko niewinnemu życiu ludzkiemu albo też wyraża poparcie dla niemoralnej intencji głównego sprawcy"

(*Evangelium vitae*, nr 74). Powyższe wskazania doktrynalne św. Jana Pawła II jednoznacznie określają główne tematy podejmowanych dyskusji – absolutne zło aborcji, powinność sprzeciwu sumienia wobec niegodziwego prawa cywilnego, zakaz dyskryminacji ze względu na sprzeciw sumienia, jak również problem współdziałania w złu, które może się dokonywać poprzez „poparcie dla niemoralnej intencji głównego sprawcy [zła]".

Są to zasady, które określa Kościół katolicki w swoim nauczaniu urzędowym. Mogą one być i są – jak pokazuje to aktualna rzeczywistość – ignorowane przez część środowisk politycznych i medialnych. Często pojawiają się w debacie głosy, które domagają się bezwzględnego respektowania niemoralnych praw jednych, zabraniając jednocześnie szacunku dla głosu prawego sumienia. Warto ponownie w tym miejscu przywołać słowa encykliki św. Jana Pawła II: „można zaobserwować dwie tendencje, na pozór diametralnie sprzeczne. Z jednej strony pojedyncze osoby roszczą sobie prawo do całkowitej autonomii moralnego wyboru i żądają od państwa, aby nie opowiadało się po stronie żadnej określonej koncepcji etycznej i nie narzucało jej innym [...]. Z drugiej strony uważa się, że szacunek dla wolności wyboru innych wymaga, aby w sprawowaniu funkcji publicznych i zawodowych nikt nie kierował się własnymi przekonaniami, ale każdy starał się spełniać wszelkie żądania obywateli, uznawane i gwarantowane przez ustawy prawne, przyjmując jako jedyne kryterium moralne w wypełnianiu swoich funkcji to, co zostało określone w tychże ustawach. W ten sposób odpowiedzialność osoby zostaje powierzona prawu cywilnemu, co oznacza rezygnację z własnego sumienia przynajmniej w sferze działalności publicznej" (*Evangelium vitae*, nr 69).

Kościół w Polsce jest szczególnie zobowiązany do wiernego przestrzegania dziedzictwa św. Jana Pawła II. Nie można pogodzić tego nauczania z działaniami „kultury śmierci" dokonywanymi wprost lub przez czynne współdziałanie, ale także przez popieranie intencji sprawców zła czy też dyskryminowanie osób broniących Ewangelii życia. To stwierdzenie dotyczy każdego człowieka bez wyjątku. Ewangelia życia wyrasta bowiem w swoich fundamentach z prawa naturalnego, które obowiązuje wszystkich i każdego. Jak pisał św. Jan Paweł II w *Veritatis splendor*: „Wobec norm moralnych, które zabraniają popełniania czynów wewnętrznie złych, nie ma dla nikogo żadnych przywilejów ani wyjątków. Nie ma żadnego znaczenia, czy ktoś jest władcą świata, czy ostatnim „nędzarzem" na tej ziemi:

wobec wymogów moralnych wszyscy jesteśmy absolutnie równi" (*Veritatis splendor*, nr 96).

Zarówno matka dziecka, jak i jej najbliżsi powinni być otoczeni różnego rodzaju opieką. Pewnej refleksji i dobroci potrzebują wszyscy bliscy zmarłego dziecka, którego życie choć krótkie, było w obliczu Boga tak samo cenne, jak życie każdego człowieka.

Nasz szacunek należy się tym, którzy mocą prawego sumienia przypominają o wymogach prawa moralnego, nakazujacego chronić życie. Wyrażamy też poparcie dla zlikwidowania niespójności przepisów, z jednej strony dających możliwość lekarzom korzystania z klauzuli sumienia i odmowy dokonania aborcji, a z drugiej zobowiązujących do wskazania szpitala, gdzie jest ona dokonywana – co stanowi poważne ograniczenie pierwotnego uprawnienia i ewidentne *cooperatio in malum*, czyli współdziałanie w złu.

Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

Abp Marek Jędraszewski
Metropolita Łódzki
Zastępca Przewodniczącego KEP

Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

4
OŚWIADCZENIE
Zespołu Ekspertów ds. Bioetycznych Konferencji Episkopatu Polski w sprawie klauzuli sumienia lekarza

Warszawa, 18 lipca 2014 r.

W ostatnich tygodniach doszło do publicznego rozliczania lekarzy kierujących się sumieniem i odmawiających, z powołaniem się na nie,

udziału w czynnościach nakierowanych na przerwanie ciąży. Uważając to za absolutnie niedopuszczalne w państwie demokratycznym, ufundowanym na obowiązującej Konstytucji RP, Zespół Ekspertów ds. Bioetycznych KEP chce wyraźnie zaznaczyć kilka najważniejszych wytycznych moralnych dla postępowania lekarza, zgodnego z prawdziwym dobrem człowieka.

Wolność sumienia jest zasadą konstytucyjną i obejmuje swobodę przyjmowania określonego systemu aksjologicznego wraz z wiążącą się z nim hierarchią wartości. Zasadą jest zatem możliwość wstrzymania się od działań niezgodnych z sumieniem.

W prawie polskim nie istnieje prawo do aborcji. Przerwanie ciąży jest co do zasady zakazane, a dopuszczalność aborcji w pewnych sytuacjach jedynie wyłącza możliwość ponoszenia odpowiedzialności karnej i pozwala lekarzowi przeprowadzić zabieg, unikając kary.

Lekarz powinien informować zainteresowane osoby o metodach regulacji poczęć, w tym o sposobach oraz konsekwencjach zdrowotnych stosowania środków antykoncepcyjnych. Może jednak odmówić kobiecie założenia wkładki wewnątrzmacicznej czy wystawienia recepty na hormonalne preparaty antykoncepcyjne. Tego typu antykoncepcja nie tylko nie ma celu terapeutycznego, ale przede wszystkim posiada lub może posiadać mechanizm nakierowany na uśmiercenie powstałego życia, który w ostateczności może przesądzać o jej skuteczności. Farmaceuta może rozważyć odmowę sprzedaży środków antykoncepcyjnych, mimo braku wyraźnego umocowania w przepisach ustawy. Ze względu na klauzulę sumienia lekarz ma prawo odmówić wystawienia zaświadczenia o wskazaniach do przerwania ciąży. Odmowa ze strony lekarza nie pozostaje w sprzeczności z obowiązkiem poinformowania pacjentki o stanie jej zdrowia i ewentualnych zagrożeniach dla życia oraz zdrowia związanych z kontynuowaniem ciąży. Trzeba jednak przy tym podkreślić, że powołanie się na klauzulę sumienia za każdym razem wymaga podania dojrzałego uzasadnienia, które może ograniczyć się do wskazania racji moralnych.

We wszystkich powyższych przypadkach przedstawiciel zawodu medycznego może jednak spotkać się z próbami pociągnięcia do odpowiedzialności zawodowej. Jednym z powodów jest to, że w polskich regulacjach prawnych wskazania do przerwania ciąży, zwłaszcza z przyczyn genetycznych, zostały sformułowane bardzo nieostro, co umożliwia ich różną interpretację. Pojawia się pogląd, że lekarz nie ma możliwości odmowy udziału w realizacji żądania kobiety o prze-

prowadzenie zabiegu przerwania ciąży, nie ma możliwości odmowy wystawienia recepty na środki antykoncepcyjne lub wczesnoporonne. Wyrażający ten pogląd zapominają, że żądania pacjentki często bywają wyrazem lęku lub osobistych oczekiwań, którym lekarz miałby bezrefleksyjnie czynić zadość. Nieuchronnie do degradacji zawodu lekarza prowadzi wymóg, aby lekarz postępował według podobnych żądań. Wtedy bowiem lekarz lub farmaceuta zostałby sprowadzony do roli usługodawcy w ramach „medycyny życzeń". Jednym z przejawów tego zjawiska jest też uprzedmiotowienie dziecka od jego poczęcia i uznanie tego, jako ogólnie obowiązującej filozofii wykonywania zawodu lekarza.

Nie do przyjęcia jest tworzenie kultury wykonywania zawodu medycznego, w której jednostka traci podmiotowość, zostaje zmuszona zaprzeczyć swojej tożsamości i brać udział w postępowaniu, które w osądzie jej sumienia jest złem moralnym. Nie można się też zgodzić na próby ograniczania klauzuli sumienia przez organy administracji publicznej, sprawujące nadzór nad funkcjonowaniem podmiotów leczniczych, bowiem również wymóg ewentualnego odesłania do innego lekarza jest sprzeczny z istotą klauzuli sumienia. Nadto zakłada czynną współpracę w tym, co moralnie naganne.

Zespół Ekspertów ds. Bioetycznych KEP wyraża uznanie i zapewnia o wsparciu tych lekarzy, którzy odważnie deklarują wolę wykonywania zawodu w zgodzie z sumieniem, broniąc godności lekarskiej. Działania, które mają potępić te osoby i rozliczyć z niewykonania rzekomego obowiązku dostarczenia antykoncepcji lub zapewnienia możliwości skorzystania z aborcji, Zespół Ekspertów ocenia jako dyskryminujące i niezgodne z podstawowym prawem człowieka oraz z Konstytucją RP. Jednocześnie podkreśla, że lekarz kierujący się zasadą sumienia i odmawiający udziału w procedurze przerwania ciąży jest zobowiązany do podjęcia starań, aby udzielić pacjentce wsparcia i wskazać możliwości terapeutyczne. Jeżeli działanie lekarza doprowadzi do tego, że pacjentka zdecyduje się urodzić dziecko, powinien zapewnić z odpowiednim zaangażowaniem wszelką możliwą pomoc.

Zespół Ekspertów KEP ds. Bioetycznych
Warszawa, 18 lipca 2014 r.

5
APEL
Prezydium Konferencji Episkopatu Polski w sprawie ustanowienia 26 sierpnia br. Dniem modlitwy za prześladowany Kościół na Bliskim Wschodzie

Warszawa, 13 sierpnia 2014 r.

Umiłowani w Chrystusie Panu,

w ostatnich dniach docierają do nas budzące przerażenie wiadomości dotyczące losu naszych braci i sióstr w wierze żyjących w Iraku, Syrii i Palestynie. Informacje te sprawiają, że w naszych sercach rodzi się ból, a jednocześnie poczucie solidarności oraz chęć niesienia im pomocy.

Jak informuje Papieskie Stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie, fundamentaliści islamscy dokonują rzezi na społeczności chrześcijańskiej w Mosulu i w innych miejscowościach zamieszkanych przez chrześcijan.

Jakże niepokoi fakt, że jeszcze jedenaście lat temu, przed interwencją Sił Koalicyjnych w 2003 r., w Iraku mieszkało 1,4 mln chrześcijan, natomiast dzisiaj jest ich zaledwie 150 tysięcy. Smutek i współczucie budzi w nas wołanie ponad miliona naszych braci – wygnanych, umęczonych, pozbawionych domu i ojczyzny, którzy proszą: „nie zostawiajcie nas samych!”.

Odpowiadając, w imieniu całego Kościoła w Polsce, na apel Ojca Świętego Franciszka oraz katolickiego Patriarchy Babilonii obrządku chaldejskiego, Louisa Raphaela I Sako, który błaga Polaków o gest solidarności, prosimy Was, aby dzień **26 sierpnia br**., który jest obchodzony w Polsce jako uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej, był **Dniem modlitwy za prześladowany Kościół na Bliskim Wschodzie.** Zachęcamy do uczestnictwa we Mszy świętej i ofiarowania Komunii św. w intencji ustania prześladowań w Ira-

ku i na całym Bliskim Wschodzie. Prosimy także o podjęcie praktyk pokutnych (droga krzyżowa, różaniec, post, jałmużna), aby w ten sposób wyrazić jedność z cierpiącymi braćmi i uprosić u Boga łaskę pokoju dla nich.

Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

Abp Marek Jędraszewski
Metropolita Łódzki
Zastępca Przewodniczącego KEP

Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

6
PRZESŁANIE
na Niedzielę Środków Społecznego Przekazu

Częstochowa, 21 września 2014 r.

Drodzy Ludzie środków społecznego przekazu,
służący prawdzie...

W roku kanonizacji bł. Jana Pawła II warto przywołać słowa, które zapisał on w liście apostolskim *Il rapido sviluppo* („Szybki rozwój") z 24 stycznia 2005 r.: „Świat środków społecznego przekazu winien wiernie pełnić swoją funkcję, służąc prawdzie, wolności oraz temu, by w każdym człowieku rozwijało się pełne człowieczeństwo". Papież zauważa bowiem, że wolność oderwana od prawdy o człowieku wyradza się w życiu indywidualnym w samowolę, a w życiu politycznym w przemoc silniejszego i w arogancję władzy. Dlatego dziennikarze, zgodnie ze swoim sumieniem, powinni opierać się siłom nacisku, domagającym się od nich, by przystosowali prawdę do oczekiwań właścicieli mediów czy władzy politycznej. Winni starać się nie tylko informować odbiorców, lecz również ich formować, czyli poniekąd

wychowywać odpowiednimi treściami przekazu dziennikarskiego. Jan Paweł II, nawiązując bliski kontakt z ludźmi mediów, nazywał ich swoimi przyjaciółmi. Mówił im, że dziennikarstwo to przede wszystkim służba prawdzie i dobru człowieka.

Uformowany na prawdzie człowiek zapragnie w sposób odpowiedzialny włączać się w życie społeczne, które jest mu przecież zadane przez Stwórcę. Stąd inny następca św. Piotra – papież Franciszek – w swym orędziu na 48. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu (2014) stwierdza, że rozwój technologii komunikacyjnych przybliża ludzi do siebie, łącząc ich coraz bardziej, a globalizacja sprawia, że są coraz bardziej od siebie wzajemnie zależni. Niestety, pośród ludzkości nadal trwają, czasami bardzo wyraźne, podziały. Na poziomie globalnym dostrzec można wręcz skandaliczny dystans pomiędzy luksusem najbogatszych a biedą najuboższych. Świat cierpi z powodu wielu form wykluczenia, marginalizacji i ubóstwa, a także z powodu konfliktów, w których – zdaniem Papieża – łączą się przyczyny ekonomiczne, polityczne, ideologiczne i niestety także religijne. Stąd też papież Franciszek uważa, że w tym świecie, rozdartym podziałami, media mogą dopomóc, by ludzie poczuli się bliżej siebie nawzajem, pobudzając ich do solidarności i poważnego zaangażowania na rzecz bardziej godnego życia.

Podkreślając rolę mediów w formowaniu społeczeństwa w duchu prawdy i wolności, pragnę wyrazić wdzięczność Wam wszystkim, którzy w sposób odpowiedzialny traktujecie swą medialną misję społeczną, rzetelnie informując i formując odbiorców swej twórczości. Szczególne słowa uznania kieruję do ludzi mediów katolickich, które w trudnych dla wiary katolickiej czasach, służąc prawdzie i wolności, czynią tak wiele dla wychowania odbiorców w wierze, przekazując i wyjaśniając nauczanie Kościoła. Wszystkim zaś ludziom mediów życzę, by światłem prawdy oświecali umysły i dusze tych, którym przekazują swe medialne treści, tak by ich umysły zjednoczyły się w prawdzie, a serca w miłości.

Z pasterskim błogosławieństwem

Abp Wacław Depo
Metropolita Częstochowski
Przewodniczący Rady ds. Środków Społecznego Przekazu
Konferencji Episkopatu Polski

7
LIST EPISKOPATU POLSKI
o przygotowaniach do ŚDM Kraków 2016

Warszawa, 8 października 2014 r.

Umiłowani w Chrystusie Panu Bracia i Siostry!

Przeżywane dziś święto Poświęcenia Bazyliki Laterańskiej przenosi nas myślą do Rzymu i jednoczy w modlitwie z papieżem Franciszkiem. Bazylika Laterańska bowiem to katedra Biskupa Rzymu, a jednocześnie Matka i Głowa wszystkich kościołów świata. Jest ona symbolem jedności i powszechności całego Kościoła. Szczególnym doświadczeniem tej uniwersalności i jedności są Światowe Dni Młodzieży, które w lipcu 2016 r. odbędą się w Polsce. W tym samym czasie Kościół w naszej Ojczyźnie będzie świętował jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski. W ten oto sposób przeszłość spotka się z przyszłością, tradycja ze współczesnością. Sięgając początków Kościoła w Polsce i otwierając się na to, co nowe, mamy szansę odkryć ponownie korzenie, z jakich wyrosła wiara na ziemiach polskich. Ukazując zaś młodym jej wielowiekowe dzieje i stawiając za wzór świadków: świętych i męczenników – możemy ożywić w sobie odpowiedzialność i troskę o kształt wiary i jej miejsce w przyszłości.

1. Czym są Światowe Dni Młodzieży?

Światowe Dni Młodzieży to międzynarodowe spotkania młodych z całego świata, którzy gromadzą się w jednym miejscu, by wyznać wiarę w Jezusa Chrystusa. Wyrosły one z troski św. Jana Pawła II, który niestrudzenie przemierzał ziemię, by szukać młodych ludzi i z ojcowską miłością wychodził im naprzeciw. „Szukałem was, a wy przyszliście do mnie". Ta wędrówka wspólnoty Kościoła przez miasta i kontynenty trwa nieprzerwanie od trzydziestu lat. Włączają się w nią kolejne pokolenia młodych całego świata.

2. Dlaczego Kraków?

Papież Franciszek zaprosił młodzież do Krakowa, gdzie bije źródło Bożego Miłosierdzia, które jest skutecznym lekarstwem dla poranionych młodych serc. Wraz z Ojcem Świętym przychodzimy dziś, drodzy młodzi, by zaprosić Was na spotkanie z Chrystusem. On jest odpowiedzią na wszystkie, nawet najtrudniejsze pytania. Nie bójcie się, że w wielkiej wspólnocie Kościoła zatracicie swą indywidualność i poczucie wolności. Kościół młodych jest barwny, różnorodny i fascynujący, i dla każdego znajdzie się w nim miejsce. Jesteście jego ważną częścią. Światowe Dni Młodzieży mogą stać się dla Was początkiem niezwykłej przyjaźni z Chrystusem. Tak, jak wierni apostołowie Bożego Miłosierdzia – św. Siostra Faustyna i św. Jan Paweł II – w krakowskich Łagiewnikach doświadczycie, że tylko miłość wyzwala i leczy, a w miłosierdziu jest jedyna nadzieja i ocalenie.

3. Nie tylko Kraków i nie tylko młodzi

Stworzenie młodym przestrzeni do spotkania z Jezusem jest misją nas wszystkich. Przygotowanie tego wyjątkowego święta wiary, doświadczenia powszechności, różnorodności i bogactwa Kościoła to – jak mówił św. Jan Paweł II – „poważne duchowe zadanie". „Aby [ŚDM] był owocny, potrzebne jest przygotowanie się doń pod kierunkiem pasterzy w diecezjach i w parafiach, w stowarzyszeniach, ruchach oraz kościelnych wspólnotach młodzieżowych" – podkreślał. Główne spotkanie młodych z Papieżem w Krakowie poprzedzą odbywające się w całej Polsce Dni w Diecezjach. To będzie pierwsze zetknięcie młodzieży świata z naszą kulturą, religijnością, pięknem naszego kraju, gościnnością rodzin, które otworzą przed pielgrzymami drzwi swoich domów. Na drodze przygotowań do ŚDM, Dni w Diecezjach są zarówno „ostatnią prostą", jak i swoistym prologiem, zapowiedzią radosnych przeżyć, które czekają ich w Krakowie. Wszyscy jesteśmy gospodarzami tego dzieła, dlatego dziś razem dorastamy do tego, by we wspólnocie młodych całego świata dzielić się naszym doświadczeniem wiary i otwierać na świadectwo dawane przez innych.

4. Nie za dwa lata, tylko już od dziś

W trosce o to, by przygotowania do Światowych Dni Młodzieży były dla każdego czasem odkrywania swojego miejsca we wspólnocie

Kościoła, już dziś zachęcamy młodych ludzi w całej Polsce do osobistego zaangażowania w to dzieło i służące mu programy duszpasterskie. Od tegorocznej Niedzieli Palmowej przeżywamy pielgrzymkę symboli ŚDM: Krzyża i ikony Matki Bożej. Docierają one wszędzie: nie tylko do kościołów i na miejskie place, ale też do wiosek dziecięcych, domów pomocy społecznej, na uczelnie, do szkół, hospicjów i więzień. To czas łaski dla całego Kościoła w Polsce. Od tego, jak go przeżyjemy, zależą przyszłe owoce Światowych Dni Młodzieży w Krakowie.

5. **Zaproszenie do współpracy**

Przychodzimy dziś do Was, rodzice i wychowawcy, i prosimy: rozmawiajcie z młodymi! Wraz z nimi z pokorą szukajcie odpowiedzi na ich niepokoje i wątpliwości. Niech czas przygotowań do ŚDM będzie dla Was czasem odkrywania radości dzielenia się świadectwem życia i wiary.

Zwracamy się do Was, duszpasterze i katecheci. Szeroko otwierajcie drzwi przed młodymi, stwórzcie im przestrzeń, by mogli w pełni cieszyć się perspektywą Światowych Dni Młodzieży w Polsce i byli dumni z tego, że są ich gospodarzami. Bądźcie ich wiernymi towarzyszami na drodze dojrzewania do tej roli.

Stajemy przed Wami, chorzy i cierpiący. Jesteście cennym skarbem Kościoła. Wasz krzyż jest dla młodych ludzi znakiem jedności i ofiary. Z pokorą prosimy, oddawajcie go w cichym geście miłości za młodych Polaków, którzy poszukują sensu życia, nierzadko dotkliwie raniąc się po drodze. W Waszych cierpieniach ukryta jest przemieniająca moc uzdrawiania ich serc.

Zwracamy się do Was, siostry i bracia ze zgromadzeń zakonnych, wspólnot kontemplacyjnych, grup modlitewnych. Wspierajcie modlitwą dzieło Światowych Dni Młodzieży w Polsce. Otoczcie jej płaszczem młodych ludzi, by na drodze przygotowań do tego wielkiego święta wiary z radością i zdumieniem odkrywali miłość Chrystusa, która leczy, podnosi z upadków i nadaje smak życiu.

Prosimy Was, drodzy młodzi, wyruszcie na szlak przygotowań duchowych, zaangażujcie się w prace wolontariatu ŚDM i zaproście na tę drogę Waszych rówieśników, którzy być może pozostają z dala od Jezusa i Jego Kościoła. Pokornie prosimy też wszystkich o otwarcie w odpowiednim czasie swoich domów i wsparcie materialne, aby młodzi, którzy zechcą wziąć udział w tym wydarzeniu, doświadczyli piękna naszej staropolskiej gościnności i braterskich serc.

6. Zawierzenie dzieła ŚDM wstawiennictwu świętych patronów

Patronami międzynarodowego spotkania młodych w Polsce są św. Jan Paweł II i św. Siostra Faustyna. Tym żarliwym Apostołom Bożego Miłosierdzia zawierzamy Kościół w Polsce przygotowujący się do ŚDM w 2016 r., a zwłaszcza ludzi młodych. Niech za ich wstawiennictwem doświadczają uzdrawiającej mocy orędzia, które z krakowskich Łagiewnik roznosi się na cały świat.

Maryjo, Matko Miłosierdzia, módl się za nami.
Święty Janie Pawle II, módl się za nami.
Święta Siostro Faustyno, módl się za nami.

Na czas przygotowań do Światowych Dni Młodzieży udzielamy wszystkim pasterskiego błogosławieństwa

Podpisali:

Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 366. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski
Warszawa, 8 października 2014 r.

8
KOMUNIKAT
na rozpoczęcie Roku Życia Konsekrowanego

---

16 listopada 2014 r.

Drodzy Siostry i Bracia!

Z woli papieża Franciszka od pierwszej niedzieli Adwentu 2014 r. do 2 lutego roku 2016 w całym Kościele będzie trwał Rok Życia Konsekrowanego. Będzie on przeżywany pod hasłem: „Ewangelia, proroctwo, nadzieja – życie konsekrowane w Kościele dzisiaj”.

Ogłaszając ten Rok w listopadzie 2013 r. papież powiedział: „życie konsekrowane jest złożone, jest pełne łaski, ale i grzeszności. W tym roku pragniemy uznać i wyznać nasze słabości, pragniemy też z mocą pokazać światu, ile wśród nas jest świętości i żywotności. Jak wiele jest świętości ukrytej w naszych domach, klasztorach, ale przez to nie mniej owocnej, która sprawia, że konsekrowani są „żywymi ikonami Boga" po trzykroć Świętego.

W całym świecie żyje obecnie ok. 950 tys. osób konsekrowanych, czyli sióstr zakonnych, braci i ojców, osób należących do instytutów świeckich i do indywidualnych form życia konsekrowanego. Warto sobie uświadomić, że jest ich ponad dwa razy więcej niż kapłanów (410 tys.). Wszystkie te osoby oddają całych siebie na służbę Bogu i ludziom przez naśladowanie Jezusa na drodze rad ewangelicznych. Bez ich świadectwa i poświęcenia trudno sobie wyobrazić życie Kościoła. Mówił o tym 2 lutego 2013 r. papież Franciszek. Pomyślmy jednak, co by było, gdyby zabrakło sióstr zakonnych w szpitalach, na misjach, w szkołach. Wyobraźcie sobie Kościół bez sióstr zakonnych! Nie można sobie tego wyobrazić. One są tym darem, tym zaczynem, który prowadzi naprzód Lud Boży.

W Polsce mamy ok. 35 tys. osób konsekrowanych, a to oznacza, że co tysięczny Polak i Polka jest osobą konsekrowaną. Żyją obok nas i między nami. Od setek lat modlitwą, pracą i świadectwem ubogacają życie Kościoła i społeczeństwa. Tak bardzo wrośli w naszą codzienność, iż współcześnie prawie ich nie zauważamy. Niewiele też o nich słychać w mediach, a przecież prowadzone przez nich szpitale, domy opieki społecznej, szkoły i przedszkola, różnorakie dzieła charytatywne służą nam i naszym rodzinom. Przecież tak wielu z nas korzysta z posługi sakramentalnej osób konsekrowanych, nawiedza prowadzone przez nich sanktuaria, czyta wydawane przez nich książki, słucha i ogląda zakonne media. Nikt z nas nie może też powiedzieć, iż nie jest dłużnikiem sióstr klauzurowych, które modlą się nieustannie i ofiarują swoje życie za nasze zbawienie.

Papież Franciszek dał nam wszystkim bardzo dobrą sposobność, byśmy na nowo odkryli wartość całkowitego poświęcenia się Bogu, którego świadkami są osoby konsekrowane. Byśmy także lepiej poznali życie i specyfikę powołania tych ludzi, którzy zrezygnowali z kariery, z założenia rodziny dla większego dobra, jakim jest Bóg. Zachęcamy Was wszystkich, Bracia i Siostry, do większego zainteresowania się życiem osób konsekrowanych. Często blisko waszych domów

jest jakiś klasztor czy dom zakonny. Zainteresujcie się codziennością osób, które w nich żyją, nawiążcie z nimi osobisty kontakt, spróbujcie zrozumieć, dlaczego wybrali taką drogę. Pomoże to w głębszym zrozumieniu własnego powołania oraz odpowiedzialności za dar życia, który otrzymaliśmy wszyscy od Boga.

W ciągu najbliższego roku będzie też wiele wydarzeń organizowanych po to, byśmy uświadomili sobie lepiej rolę osób konsekrowanych w Kościele. Będziemy mogli poznać bogactwo ich charyzmatów, niezwykłe życie świętych, różnorodność dzieł, które prowadzą. Niech to wszystko prowadzi nas do dziękczynienia Bogu, który nieustannie wzywa kobiety i mężczyzn, by świadectwem życia konsekrowanego potwierdzali głęboką myśl świętej karmelitanki, Teresy z Avila, iż „temu, kto posiadł Boga, niczego nie braknie. Bóg sam wystarczy".

Niech Rok Życia Konsekrowanego, który rozpoczniemy w pierwszą niedzielę Adwentu, będzie również okazją do modlitwy za tych, którzy realizują swe powołanie w zakonach, instytutach świeckich czy indywidualnych formach życia konsekrowanego. Niech będzie czasem modlitwy o nowe, święte powołania do służby Bogu i ludziom we wspólnocie Kościoła.

Bp Kazimierz Gurda
Przewodniczący Komisji ds. Życia Konsekrowanego KEP

9
INSTRUKCJA

dotycząca sposobu powiadamiania organów państwowych o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucje kościelne terytorialne i personalne (art. 4 ust. 2 Konkordatu) oraz powiadamiania o powoływaniu i odwoływaniu osoby sprawującej funkcję organu osoby prawnej

Artykuł 4 ust. 2 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzecząpospolitą Polską, podpisanego w Warszawie 28 lipca 1993 r., stano-

wi, że Rzeczpospolita Polska uznaje osobowość prawną wszystkich instytucji kościelnych terytorialnych i personalnych, które uzyskały taką osobowość na podstawie przepisów prawa kanonicznego. Władza kościelna dokonuje stosownego powiadomienia kompetentnych organów państwowych.

Część pierwsza

Zasady dotyczące sposobu powiadamiania organów państwowych o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucje kościelne terytorialne i personalne

1. Instytucje kościelne terytorialne i personalne, zwane dalej „instytucjami kościelnymi", uzyskują osobowość prawną na podstawie przepisów prawa kanonicznego i posiadają ją od dnia wejścia w życie dekretu kompetentnej władzy kościelnej. Władza kościelna powiadamia o tym fakcie ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych lub wojewodę, właściwego ze względu na siedzibę instytucji kościelnej, zgodnie z wykazem kompetencyjnym dotyczącym powiadamiania o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucję kościelną lub powołaniu i odwołaniu osoby pełniącej funkcję organu osoby prawnej, stanowiącym **załącznik nr 1** do niniejszej Instrukcji.

2. Powiadomienie o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucję kościelną sporządza się według wzoru stanowiącego **załącznik nr 2** do niniejszej Instrukcji.

3. Do powiadomienia dołącza się:
a. uwierzytelnioną kopię dekretu władzy kościelnej powołującego instytucję kościelną;
b. kwestionariusz zawierający podstawowe dane identyfikacyjne instytucji kościelnej.

4. Dekret władzy kościelnej powołującej instytucję kościelną powinien:
a. zawierać wszystkie konieczne elementy, z powołaniem się na stosowne przepisy Kodeksu Prawa Kanonicznego lub Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich;
b. być podpisany przez właściwego biskupa diecezjalnego i kanclerza bądź notariusza kurii diecezjalnej albo wyższego przełożonego zakonnego i sekretarza kurii zakonnej oraz opatrzony pieczęcią.

5. Uwierzytelnienia kopii dekretu należy dokonać odpowiednio w:
a. Nuncjaturze Apostolskiej,
b. Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski,
c. właściwej kurii.

6. Kwestionariusz zawierający podstawowe dane identyfikacyjne instytucji kościelnej, sporządza się według wzoru stanowiącego **załącznik nr 3** do niniejszej Instrukcji.

7. Powiadomienie dokonane przez Nuncjusza Apostolskiego lub osobę zastępującą go zgodnie z prawem traktuje się jak uwierzytelnienie kopii dekretu.

8. W przypadku utworzenia jednostki organizacyjnej zakonu, który istnieje za granicą, a dotąd nie działał w Rzeczypospolitej Polskiej, należy zachować procedurę przewidzianą w art. 13 ust. 6 ustawy z 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1169, z późn. zm.).

9. W przypadku gdy złożone powiadomienie nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w pkt. 2–8 niniejszej Instrukcji, organ państwowy właściwy do jego odbioru zwraca się o jego uzupełnienie.

10. W następstwie powiadomienia właściwy organ państwowy wydaje potwierdzenie odbioru powiadomienia o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucję kościelną, według wzoru stanowiącego **załącznik nr 4** do niniejszej Instrukcji.

11. Potwierdzenie odbioru powiadomienia o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucję kościelną jest dowodem posiadania przez nią osobowości prawnej w prawie państwowym. Potwierdzenie takie wydaje się jednorazowo odpowiedniej władzy kościelnej.

12. Ewentualne przypadki nieuwzględnione w wykazie kompetencyjnym stanowiącym **załącznik nr 1** do niniejszej Instrukcji należy każdorazowo przedstawić Sekretarzowi Generalnemu Konferencji Episkopatu Polski, który wyjaśni sprawę w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych oraz Nuncjuszem Apostolskim w Polsce.

Część druga

Zasady dotyczące sposobu powiadamiania organów państwowych o powołaniu i odwołaniu osoby sprawującej funkcję organu osoby prawnej oraz o innych zmianach

13. Zgodnie z art. 13 ust. 4 i art. 14 ustawy z 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, władza kościelna powiadamia ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych albo wojewodę właściwego ze względu na siedzibę instytucji kościelnej, zgodnie z wykazem kompetencyjnym stanowiącym **załącznik nr 1** do niniejszej Instrukcji o:

a. powołaniu i odwołaniu osoby sprawującej funkcję organu osoby prawnej;
b. zmianach dotyczących nazwy i siedziby kościelnej osoby prawnej oraz o zmianie jej granic;
c. połączeniu, podziale i zniesieniu kościelnej osoby prawnej.

14. W przypadku powiadomień, o których mowa w art. 14 wyżej cytowanej ustawy z 17 maja 1989 r., właściwy organ władzy kościelnej, zgodnie z wykazem kompetencyjnym stanowiącym **załącznik nr 1** do niniejszej Instrukcji, przesyła powiadomienie do właściwego organu państwowego, dołączając uwierzytelnioną kopię dekretu o powołaniu lub odwołaniu osoby sprawującej funkcję organu osoby prawnej.

15. Uwierzytelnienia kopii dekretu należy dokonać odpowiednio w:

a. Nuncjaturze Apostolskiej,
b. Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski,
c. właściwej kurii.

16. Powiadomienie dokonane przez Nuncjusza Apostolskiego lub osobę zastępującą go zgodnie z prawem traktuje się jak uwierzytelnienie kopii dekretu.

17. W przypadku gdy złożone powiadomienie nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w pkt. 13–16 niniejszej Instrukcji, organ państwowy właściwy do jego odbioru zwraca się o jego uzupełnienie.

18. Powyższy tryb stosuje się odpowiednio do innych kościelnych osób prawnych, które uzyskały osobowość prawną na mocy rozpo-

rządzenia ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, w trybie art. 10 ustawy z 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

19. Zachowuje się dotychczasową praktykę dotyczącą poświadczania, że dana osoba pełni funkcję organu instytucji kościelnej posiadającej osobowość prawną (np. biskupów diecezjalnych, proboszczów, przełożonych zakonnych itd. – według listy zamieszczonej w art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 2 ustawy z 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP). Poświadczenia wystawiane są odpowiednio przez:

a. Nuncjaturę Apostolską,
b. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski,
c. właściwe kurie.

20. Niniejsza Instrukcja:

a. zastępuje w całości *Instrukcję dotyczącą sposobu powiadamiania organów państwowych o uzyskaniu osobowości prawnej przez terytorialne i personalne instytucje kościelne (art. 4 ust. 2 Konkordatu) z 13 marca 2000 r.*;
b. wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2014 r.

Przewodniczący
Kościelnej Komisji Konkordatowej

Bp Stanisław Budzik

Przewodniczący
Rządowej Komisji Konkordatowej

Warszawa 2014 r.

Załącznik nr 1

Wykaz kompetencyjny dotyczący powiadamiania o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucję kościelną lub o powoływaniu i odwoływaniu osoby pełniącej funkcję organu osoby prawnej

instytucja kościelna	**kto powiadamia**	**kogo powiadamia**
metropolia	Nuncjusz Apostolski[1]	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
archidiecezja, diecezja	Nuncjusz Apostolski[1]	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
ordynariat polowy	Nuncjusz Apostolski[1]	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
administratura apostolska	Nuncjusz Apostolski[1]	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
konferencja wyższych przełożonych zakonnych	Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
Caritas Polska	Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
Papieskie Dzieła Misyjne	Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
parafia, parafia personalna	biskup diecezjalny	wojewoda
kościół rektoralny (rektorat)	biskup diecezjalny	wojewoda
kapituła	biskup diecezjalny	wojewoda
zakon[2] na prawie papieskim	Nuncjusz Apostolski[1]	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
zakon[2] na prawie diecezjalnym	biskup diecezjalny	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
Caritas diecezji	biskup diecezjalny	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych

prowincja zakonna	wyższy przełożony zakonny samodzielnie jeśli ma siedzibę na terytorium RP lub w innym przypadku za pośrednictwem Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
opactwo, klasztor niezależny	biskup diecezjalny	wojewoda
dom zakonny	wyższy przełożony zakonny samodzielnie jeśli ma siedzibę na terytorium RP lub w innym przypadku za pośrednictwem Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski	wojewoda
wyższe seminarium duchowne diecezjalne	biskup diecezjalny	wojewoda
niższe seminarium duchowne diecezjalne	biskup diecezjalny	wojewoda
wyższe seminarium duchowne zakonne	wyższy przełożony zakonny	wojewoda
niższe seminarium duchowne zakonne	*wyższy* przełożony zakonny	wojewoda
wyższe seminarium duchowne międzydiecezj alne	biskup diecezjalny właściwy ze względu na siedzibę seminarium	wojewoda
wiceprowincje i inne terytorialne jednostki organizacyjne zakonów	wyższy przełożony zakonny samodzielnie jeśli ma siedzibę na terytorium RP lub w innym przypadku za pośrednictwem Sekretariatu KEP	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
inne jednostki organizacyjne Kościoła (art. 10 ustawy z dnia z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej)	Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski albo właściwy biskup diecezjalny albo właściwy wyższy przełożony zakonny	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych

[1] lub osoba zastępująca go zgodnie z prawem.

[2] pod terminem „zakony" należy rozumieć również instytuty świeckie i stowarzyszenia życia apostolskiego [art. 8 ust. 1 pkt 6 ustawy z 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1169, z późn. zm.)].

Załącznik nr 2

Wzór
Powiadomienie o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucję kościelną

/L. dz...................../

Niniejszym powiadamiam – w trybie art. 4 ust. 2 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzecząpospolitą Polską, podpisanego w Warszawie 28 lipca 1993 r. – o uzyskaniu osobowości prawnej przez terytorialną (personalną)[1] instytucję Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej pod nazwą .... z siedzibą w ....

W załączeniu przekazuję uwierzytelnioną kopię dekretu powołującego tę osobę prawną oraz kwestionariusz zawierający jej podstawowe dane identyfikacyjne.

Uprzejmie proszę o urzędowe potwierdzenie odbioru niniejszego powiadomienia.

miejscowość, data ....

pieczęć, podpis

[1] Należy wybrać właściwe określenie w zależności od charakteru osoby prawnej.

Załącznik nr 3

Wzór
Kwestionariusz zawierający podstawowe dane identyfikacyjne instytucji kościelnej

Nazwa instytucji kościelnej (nazwa kościelnej osoby prawnej)	(pełna nazwa)
Nazwa skrócona	(ew. nazwa skrócona)
Siedziba	(miejscowość, wraz z podaniem dokładnego adresu z kodem pocztowym)
Charakter instytucji kościelnej	personalny lub terytorialny (określony jak w powiadomieniu)
Reprezentacja instytucji kościelnej	nazwa organu/urzędu
	imię i nazwisko osoby pełniącej funkcję ww. organu

Załącznik nr 4

Wzór
Potwierdzenie odbioru powiadomienia o uzyskaniu osobowości prawnej przez instytucję kościelną

Właściwy organ państwowy

/znak pisma/

(Właściwy organ państwowy)[1] niniejszym potwierdza odbiór dokonanego przez ....[2] pismem z dnia ...., l.dz. .... powiadomienia o uzyskaniu osobowości prawnej przez terytorialną (personalną)[3] instytucję Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej pod nazwą , z siedzibą w, erygowaną dekretem z dnia Nr.......................................

Powiadomienie w tej sprawie stanowi dowód posiadania przez ....[4] osobowości prawnej, uznanej przez Rzeczpospolitą Polską na podstawie art. 4 ust. 2 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzecząpospolitą Polską podpisanego w Warszawie 28 lipca 1993 r., który wszedł w życie 25 kwietnia 1998 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318 i 319).

miejscowość, data ....

pieczęć, podpis

[1] Należy wybrać właściwy – Minister Administracji i Cyfryzacji (minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych) albo wojewoda właściwy ze względu na siedzibę instytucji kościelnej personalnej lub terytorialnej.

[2] Tytuł, imię i nazwisko osoby dokonującej powiadomienia oraz sprawowany przez nią urząd.

[3] Należy wybrać właściwy charakter instytucji kościelnej określony jak w powiadomieniu o jej utworzeniu.

[4] Należy wpisać nazwę właściwej instytucji kościelnej.

10
APEL
na Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie

7 grudnia 2014 r., II Niedziela Adwentu

Przed nami czas Adwentu, wyjątkowo nam bliski z racji na szczególne treści religijne, jak i ze względu na bogactwo tradycji z tym okresem związanych.

Być może ten klimat duchowy i kulturowy sprawił, że Konferencja Episkopatu Polski wybrała drugą niedzielę Adwentu, jako ten dzień, w którym jesteśmy zaproszeni do wyrażenia naszej pamięci oraz okazania życzliwości dla wszystkich naszych sióstr i braci żyjących na Wschodzie, a bliskich nam z racji historycznych i licznych wspólnych doświadczeń. Wielu z nas pozostawiło tam swoje rodziny. A jeszcze więcej jest takich, którzy wspominają swoich bliskich zmarłych i ich groby, często już bezimienne, rozsiane na Wileńszczyźnie, Polesiu, na Wołyniu i Podolu, bezkresnej Syberii czy na stepach Kazachstanu. Przy tym pamiętamy dobrze, na jakie trudności byli narażeni wszyscy nasi bracia i siostry wierzący w Chrystusa i to przez całe dziesięciolecia. Jak wiele zamknięto świątyń! Jak wielu kapłanów przeszło przez Syberię! Jak wielu świeckich spotykały kary za to, że starali się praktykować swoją wiarę!

Dziękujemy Panu Bogu za to, że to już przeszłość. W tej niezwykłej historii odradzania się Kościoła Katolickiego za wschodnią granicą, od 25 lat uczestniczy Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie przy Konferencji Episkopatu Polski, powołany do życia w roku 1989 z inicjatywy ówczesnego Prymasa Polski kard. Józefa Glempa jako odpowiedź na znaki czasu i wyraz chrześcijańskiej solidarności.

Od „pierestrojki" zmieniła się sytuacja Kościoła na Wschodzie. Wystarczy wspomnieć takie fakty, jak: powstanie struktur kościelnych, utworzenie nowych diecezji i nominacje nowych księży biskupów, otwarcie seminariów duchownych i uczelni katolickich. W tym czasie

wybudowano wiele nowych kościołów, wyremontowano zniszczone świątynie, a gorliwa praca kapłanów, sióstr i braci zakonnych zaczęła wydawać pozytywne owoce w postaci powołań rodzimych. Piękną kartą jest działalność charytatywna Kościoła – opieka nad bezdomnymi, domy dziecka, dla ludzi starszych czy domy samotnej matki. Rozwija się formacja chrześcijańska poprzez działalność ruchów kościelnych i wspólnot wiernych świeckich, organizowane rekolekcje czy dni skupienia. Dodać należy jeszcze coraz bogatszą ofertę wydawniczą tamtejszego Kościoła. Książki i czasopisma wydawane w miejscowych językach, informują i formują w duchu chrześcijańskim.

To spojrzenie na minione 25 lat napełnia radością i wdzięcznością Bogu i ludziom, którzy chcą i potrafią się dzielić. Cieszymy się, że życie religijne odradza się, a dzieci i młodzież mogą poznawać swoją wiarę i ją wyznawać. Ale niestety, ciągle jeszcze ci bliscy nam duchowo ludzie napotykają na wiele problemów natury politycznej, duchowej i materialnej. Wszyscy z niepokojem śledzimy, jak kształtuje się sytuacja na Wschodniej Ukrainie, tamtejszy Kościół bardzo konkretnie i dotkliwie doświadcza skutków trwającej wojny, a w perspektywie jest zima ze wszystkimi konsekwencjami.

Pamiętajmy o naszych siostrach i braciach, którym przyszło żyć w trudniejszych od nas okolicznościach. Módlmy się o dobrych kapłanów, o powołania zakonne. Kościół bowiem musi mieć wiele propozycji do zaofiarowania, a to wymaga ludzi przygotowanych, jak i niezbędnego zaplecza.

W imieniu Konferencji Episkopatu Polski zwracamy się o wyjście naprzeciw potrzebom naszych sióstr i braci. Pamiętajmy o modlitwie, o duchowej łączności i to zawsze. Natomiast zachęcamy do złożenia swego daru świątecznego właśnie w drugą niedzielę Adwentu, czyli 7 grudnia. Serdecznie zapraszamy Polaków w kraju i poza jego granicami do solidarności w przeżywaniu tego dnia: modlitwy, wsparcia i wdzięczności.

Drodzy Bracia i Siostry. Każda bezinteresowna pomoc powróci do nas zgodnie ze słowami: „Dawajcie, a będzie wam dane; miarą dobrą, natłoczoną, utrzęsioną i opływającą wsypią w zanadrze wasze” (Łk 6, 38). Otrzymamy tysiąckroć więcej i to w tym życiu.

W imieniu wszystkich, Pasterzy, kapłanów, sióstr zakonnych i osób obdarowanych na Wschodzie, którzy dzięki naszej wrażliwości na ich potrzeby, dzięki naszej hojności, będą mogli radośniej i uf-

niej przeżywać nie tylko święta Bożego Narodzenia, ale z większym spokojem patrzeć w przyszłość, składamy serdeczne podziękowanie i zapewnienie, że wierni tworzący Kościół Katolicki na Wschodzie, gorliwie modlą się za ofiarodawców w duchu wdzięczności za przekazane ofiary. Przeżywany w Polsce i na placówkach polonijnych Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie tam, za wschodnią granicą, jest dniem wdzięczności za tych, którzy pomagają duchowo i materialnie.

Program wydarzeń

3 grudnia (środa) godz. 11.00

Konferencja prasowa pt. „25 lat w służbie Kościołowi na Wschodzie" w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski z okazji Dnia modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie.

5 grudnia (piątek) godz. 21.00

Apel przed Cudownym Obrazem Matki Bożej Częstochowskiej w Kaplicy na Jasnej Górze, który poprowadzi ks. Leszek Kryża, dyrektor Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie.

7 grudnia (niedziela) godz. 9.00

Msza św. w bazylice Świętego Krzyża w Warszawie, transmitowana przez Program I Polskiego Radia.

7 grudnia (niedziela) godz. 13.00

Msza św. w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie na Żoliborzu transmitowana przez TVP Polonia.

† Antoni P. Dydycz

ks. Leszek Kryża SChr

Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie

11
LIST PASTERSKI
Episkopatu Polski na Niedzielę Świętej Rodziny

28 grudnia 2014 r.

Trwamy w atmosferze radosnego zachwytu nad miłością Boga do człowieka. Oto Bóg wcielony, Jezus Chrystus, wybrał ludzką rodzinę, aby przyjść do każdego człowieka i nauczyć go miłować. Skoro Chrystus nie bał się miłości, co więcej, w pełni objawił człowiekowi prawdę o Bogu, który jest miłością, to i my, ludzie wierzący, chcemy w tę Niedzielę Świętej Rodziny odkrywać prawdę o Miłości. W *Liście do Rodzin* św. Jan Paweł II pisał: „Syn Jednorodzony, współistotny Ojcu, «Bóg z Boga i Światłość ze Światłości», wszedł w dzieje ludzi przez rodzinę: «przez wcielenie swoje zjednoczył się jakoś z każdym człowiekiem. Ludzkimi rękami pracował, [...] ludzkim sercem kochał, urodzony z Maryi Dziewicy, stał się prawdziwie jednym z nas, we wszystkim do nas podobny oprócz grzechu»" (*Gaudium et spes*, nr 22). Tak, Bóg naprawdę zamieszkał pośród nas, w naszych rodzinach.

1. Rodzina – miejsce kształtowania się człowieczeństwa

Dzięki Bożej Opatrzności przeżywaliśmy w tym roku, w dniach 5–19 października, III Nadzwyczajny Synod Biskupów, podczas którego Ojcowie synodalni, zjednoczeni z Ojcem Świętym, przypomnieli, że Ewangelia o rodzinie stanowi istotne przesłanie Kościoła. Jego nieprzerwane nauczanie przypomina, że rodzina jest miejscem poznawania wiary, dzielenia się sobą i budowania najtrwalszych relacji. Rodzina, która bierze swój początek w sakramencie małżeństwa, jest ciągle dla wielu młodych największym pragnieniem życia. Bóg pragnie szczęścia człowieka i dlatego chce, aby małżonkowie obdarowali się sobą i przyjęli siebie wzajemnie w rodzinie, aby nowe życie, owoc miłości małżeńskiej, poczynało się w środowisku najbardziej mu przyjaznym.

Ojcowie synodalni zwracają uwagę, że proces wychowania człowieka nie odbywa się samoistnie. Potrzeba dojrzałych w wierze ro-

dziców, potrzeba świadectwa małżonków i całych rodzin, aby Ewangelia o rodzinie była przekazywana z radością i miłością wszystkim, zwłaszcza tym, których dotknął kryzys wiary, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Wiele rodzin boryka się dzisiaj z problemami niewiary swoich dzieci, zauważamy z niepokojem wzrost rozwodów i związków nieformalnych. Z tym większym przekonaniem trzeba głosić Ewangelię o rodzinie, daną wszystkim przez Boga Ojca w osobie Jezusa Chrystusa. Ta Ewangelia, jak podkreślił Ojciec Święty Franciszek, jest zdolna udzielić odpowiedzi na najbardziej nawet zawiłe pytania człowieka. Miłość nie umarła. Miłość objawia się przez żywe i radosne świadectwo wielu rodzin, które w ciszy, jak Rodzina z Nazaretu, dzień po dniu żyją miłością i przebaczeniem.

Jak usłyszeliśmy w Ewangelii, Józef i Maryja jako pierwsi odkrywali przed Jezusem prawdę o Bożej miłości. Wypełnili wszystkie wymagania Prawa, dając tym samym początek procesowi wychowawczemu małego Jezusa, a przez to wyrazili swoją wiarę. Dzięki ich staraniom i łasce, płynącej od Boga Ojca, Jezus rósł, rozwijał się i napełniał się mądrością (Łk 2, 39-40).

Jakże dziś potrzeba takich świadomych i umiejących odczytywać znaki czasów rodziców, aby nie zniszczyć niewinności dziecka, aby nie zakłócić jego naturalnego procesu dojrzewania i odkrywania siebie także na poziomie seksualnym. Konieczne jest więc wytworzenie w rodzinie atmosfery bliskości i wzajemnego zaufania. Ta atmosfera rodzi się tylko wtedy, kiedy rodzice silni łaską sakramentu małżeństwa, wsparci miłością, są darem dla siebie wzajemnie i dla dzieci.

2. Radość bycia ze sobą i dla siebie

W dokumencie podsumowującym III Nadzwyczajny Synod Biskupów zauważono z wielkim niepokojem powiększającą się strefę samotności i wyobcowania. Doświadczają jej dzieci i młodzież, osoby starsze i schorowane, a nawet małżonkowie we wzajemnej relacji. Jak stwierdzili Ojcowie synodalni, bardzo często jest ona konsekwencją odrzucenia Boga oraz kruchych relacji w rodzinie. Receptą na radość życia jest tylko powrót do Boga, który będąc Miłością pozwala człowiekowi w pełni uczestniczyć w miłości.

W pochylonych nad małym Jezusem Maryi i Józefie odkrywamy tajemnicę miłości rodzinnej – mieć czas na to, aby się zatrzymać, pobyć ze sobą, porozmawiać, szukać miejsc i sytuacji, które pozwolą na

budowanie trwałych więzi. Nie mogą być one oparte na wykorzystywaniu innych do własnych celów, ale mają być owocem pogłębionej miłości opartej na darze z siebie. Święta Rodzina, jak wiemy z opisów biblijnych, nie posiadała wiele majątku. Jednak zawsze, kiedy spoglądamy na żłóbek, odkrywamy radość Rodziców, którzy z zachwytem wpatrują się w Boże Dziecię i choć doskwiera im chłód, to cieszą się sobą, cieszą się miłością, cieszą się obecnością Boga wśród nich. Każda rodzina ma w sobie coś z tej Rodziny Nazaretańskiej. Każda rodzina potrzebuje pielęgnować w sobie ten zachwyt nad miłością. Tam, gdzie jest miłość, samotność nie istnieje.

Z radością obserwujemy, jak wiele rodzin stara się tak żyć, jak wiele przyjmuje z wielką otwartością nowe dziecko do swojej rodziny. Cieszy coraz większa świadomość rodziców, którzy przygotowują swoje dzieci do podejmowania odpowiedzialnych decyzji.

3. Rodzina środowiskiem ewangelizacji

Dostrzegamy trud wielu małżeństw i rodzin, które pogłębiają swoją wiarę, wychowują dzieci w wierze katolickiej i pragniemy im podziękować za to świadectwo. Jesteśmy przekonani, że miłość umocniona łaską sakramentu małżeństwa daje siłę, aby każdy z członków rodziny czuł się potrzebny, akceptowany i kochany. Bóg nie chce, abyśmy się w rodzinach tolerowali, lecz zaprasza do miłości, która zmienia styl życia i sposób patrzenia na świat. Już w Starym Testamencie autor natchniony, jak słyszeliśmy w pierwszym czytaniu, zwrócił uwagę na to, że kto czci ojca zyskuje odpuszczenie grzechów, jego modlitwa będzie wysłuchana, radość mieć będzie z dzieci, a kto czci matkę jakby skarby gromadził (por. Syr 3, 3-6). Wzajemny szacunek, troska o wszystkich członków rodziny, pielęgnowanie więzi między pokoleniami owocuje zawsze Bożym błogosławieństwem. Rodzina tylko wtedy doświadcza szczęścia, kiedy wszyscy mają w niej czas dla wszystkich.

Taka szczęśliwa rodzina ma obowiązek dzielić się radością i dawać świadectwo, że Ewangelia jest możliwa do zrealizowania. To codzienne głoszenie Chrystusa przez poświęcenie, rezygnację z własnych planów, radość z sukcesów członków rodziny jest bardzo potrzebne i stanowi najlepszą szkołę wspólnego dobra. Wzajemna miłość małżonków jest najbardziej wymownym potwierdzeniem obecności Boga wśród nas. Ona pozwala dzieciom dorastać do autentycznego zaan-

gażowania się i wzięcia odpowiedzialności wobec Boga i Kościoła za drugiego człowieka.

4. Troska Kościoła – „być blisko"

Dziś, w Niedzielę Świętej Rodziny, chcemy zachwycić się miłością Rodziny z Nazaretu i uczyć się od Jezusa, Maryi i Józefa szacunku oraz odpowiedzialności za tych, których Bóg nam powierzył. Miłość bowiem nieodłącznie związana jest z odpowiedzialnością i troską o dobro drugiego. Świadczy o tym postawa św. Józefa szukającego schronienia dla Maryi, która wkrótce miała urodzić. Odpowiedzialność z kolei domaga się wysiłku oraz stawiania ukochanej osoby ponad swoje wygody czy przyzwyczajenia. Musi ona być budowana na prawdzie o człowieku, który został stworzony jako mężczyzna i kobieta na obraz i podobieństwo Boga.

Ojcowie synodalni podkreślili, że Kościół wezwany jest do podjęcia takiej odpowiedzialności wobec wszystkich swoich dzieci. Stanowczo przypomina Boże prawo, a jednocześnie z miłosierdziem chce być blisko braci i sióstr, którzy – nieraz nie ze swojej winy – znaleźli się w sytuacjach trudnych czy wręcz żyją w relacjach sprzecznych z Bożym zamysłem. Myślimy tutaj o żonach i mężach opuszczonych i z wiarą czekających na powrót niewiernego współmałżonka, o dzieciach doświadczających dramatu rozwodu rodziców. Pamiętamy także o osobach żyjących w powtórnych związkach i o tych, którzy z różnych powodów odrzucają sakrament małżeństwa. Ojciec Święty Franciszek przypomniał bardzo wyraźnie, że Kościół nigdy nie potępia człowieka, ale stanowczo piętnuje grzech, który stoi na przeszkodzie do szczęścia ludzkiego. Wszyscy jako Kościół – biskupi, kapłani, osoby konsekrowane i świeccy, a zwłaszcza rodziny, mamy towarzyszyć osobom zagubionym w ich powrocie do Boga.

Pamiętajmy, że obowiązek ewangelizacji spoczywa na każdym z nas zgodnie z własnym charyzmatem i powołaniem. Głosić Ewangelię rodziny to dawać radość i nadzieję, to przekazywać miłość, którą żyjemy w rodzinie, to być blisko tych, którzy najbardziej potrzebują naszej obecności, wyciągniętej ręki i dobrego słowa.

Każda rodzina potrzebuje siły duchowej, aby przeciwstawić się różnym prądom usiłującym zniszczyć jej istotę i odebrać jej radość Ewangelii. Taką siłę daje modlitwa rodzinna. To wspólne wołanie do Boga, który jest naszym Ojcem, pozwala odkryć głębię miłości złożo-

nej w ręce ludzi. Dziś jednak nie wystarczy sama tylko modlitwa. Rodzice, wspólnoty parafialne, ruchy katolickie i stowarzyszenia muszą podejmować na bieżąco wyzwania stojące przed nami. Nie pozwólmy odebrać sobie nadziei, nie pozwólmy strącić się w przepaść samotności – przypomina często papież Franciszek.

Prośmy dziś za wstawiennictwem Świętej Rodziny z Nazaretu o mądrość i odwagę w głoszeniu Ewangelii o rodzinie. Prośmy, abyśmy jak Józef, Maryja i Jezus żyli na co dzień prawdziwą miłością, która bierze swój początek od Boga samego.

Dziękując Bogu za dar III Nadzwyczajnego Synodu Biskupów w Rzymie, zachęcamy wszystkich do modlitwy w intencji rodzin, do odkrycia ich roli w dziele ewangelizacji oraz do jeszcze bardziej owocnej troski duszpasterskiej o tę wyjątkową wspólnotę życia i miłości.

Podpisali:
Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 367. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski

Jasna Góra, 27 listopada 2014 r.

CHRISTUS DILEXIT NOS

METROPOLITA WROCŁAWSKI

1

ZAPROSZENIE

do udziału w 44. Wrocławskich Dniach Duszpasterskich

Wrocław, 25 lipca 2014 r.

Przez miniony rok, podczas wizytacji w parafiach i spotkań z grupami formacyjnymi, miałem okazję zaobserwować wiele interesujących inicjatyw duszpasterskich oraz z uznaniem przyglądać się rzetelnej pracy kapłanów, sióstr zakonnych i katechetów świeckich. Mam nadzieję, że ten styl pasterski będzie nadal rozwijany i ubogacany elementami związanymi z wyzwaniami współczesnego świata. W ten rytm życia pastoralnego Archidiecezji Wrocławskiej wpisały się już na trwałe Wrocławskie Dni Duszpasterskie, organizowane pod koniec sierpnia przez Papieski Wydział Teologiczny. Od ponad czterdziestu lat są one doskonałym przygotowaniem do pracy duszpasterskiej i katechetycznej w zbliżającym się roku szkolnym i liturgicznym. Wybitni prelegenci, zapraszani z różnych ośrodków kościelnych, stwarzają okazję do pogłębienia wiedzy w zakresie współczesnej teologii, inspirują do rozwijania żywej więzi z Chrystusem oraz dodają odwagi do świadczenia o Nim na co dzień. Było moim pragnieniem, od momentu objęcia stolicy biskupiej we Wrocławiu, kontynuowanie tej wrocławskiej tradycji.

W obecnym roku od 27 do 29 sierpnia po raz kolejny spotkamy się na Wrocławskich Dniach Duszpasterskich. Tegoroczne wykłady będą koncentrowały się wokół tematu „W służbie małżeństwu i rodzinie". Przez podjęcie tego zagadnienia Kościół wrocławski włącza się w rytm Kościoła powszechnego, bowiem na październik papież Franciszek zwołał w Rzymie Synod Biskupów poświęcony małżeństwu i rodzinie oraz funkcjonowaniu tych ważnych dla społeczeństwa i Kościoła instytucji we współczesnej rzeczywistości kulturowej. W *Instrumentum Laboris* na nadchodzący Synod podkreślono konieczność pogłębienia znajomości nauczania Kościoła o małżeństwie i rodzi-

nie przez duszpasterzy, by ci pomogli wiernym, szczególnie ludziom młodym, zrozumieć wartość tych instytucji. Watykański dokument mówi także o wyzwaniach duszpasterskich, a szczególnie o trudnych sytuacjach związanych z rodziną. Zaproponowana tematyka wykładów podczas tegorocznych Wrocławskich Dni Duszpasterskich nawiązuje do wskazań przygotowanych na Synod Biskupów.

Pragnę, by także Kościół wrocławski nie pozostawał obojętny na współczesną kondycję małżeństwa i rodziny, dlatego **ponawiam moją zachętę, a zarazem zobowiązanie, kierowane ku Duchowieństwu Archidiecezji Wrocławskiej**, posługującemu w duszpasterstwie parafialnym, **do uczestniczenia we Wrocławskich Dniach Duszpasterskich. Zachęcam także Przewielebnych Księży Proboszczów, aby zaprosili do uczestnictwa w tym wydarzeniu również katechetów świeckich oraz inne osoby, które czynnie włączają się w różne dzieła apostolatu podejmowane w parafiach**. Mam nadzieję, że pogłębienie poruszanych zagadnień przełoży się na konkretną akcję duszpasterską w parafiach naszej Archidiecezji.

Proszę o życzliwe przyjęcie mojego zaproszenia. Na uczestnictwo w 44. Wrocławskich Dniach Duszpasterskich oraz całoroczną służbę ludowi Bożemu Archidiecezji Wrocławskiej z serca błogosławię.

† Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

Wrocław, 25 lipca 2014 r.,
w święto św. Jakuba Apostoła

2

ZAPROSZENIE

do udziału w Archidiecezjalnej Pielgrzymce Duchowieństwa i Wiernych na Jasną Górę (19–20 września 2014 r.)

Wrocław, 25 sierpnia 2014 r.

Umiłowani w Panu Siostry i Bracia!

Ważnym gestem dla całego świata była decyzja Ojca Świętego Franciszka, który nazajutrz po wyborze na Stolicę Piotrową udał się do Bazyliki Matki Bożej Większej w Rzymie, by Maryi powierzyć swoją posługę. Później pouczał nas, że kiedy Kościół szuka Chrystusa, zawsze puka do domu Matki i prosi: „Ukaż nam Jezusa". To od Niej uczymy się bycia prawdziwymi uczniami. Dlatego, kiedy wyruszamy w drogę, zawsze idziemy z Maryją.

Nawiązując do tych słów, u progu rozpoczynającego się roku szkolnego i akademickiego oraz przed rozpoczęciem nowego roku duszpasterskiego, pragniemy jako Archidiecezja Wrocławska pukać do domu Matki, która kochała i wychowywała Jezusa, prosząc, żeby pomagała nam wszystkim: biskupom, kapłanom, rodzicom, wychowawcom, dzieciom, młodzieży, osobom starszym i chorym. Uczynimy to w czasie kolejnej **Archidiecezjalnej Pielgrzymki Duchowieństwa i Wiernych na Jasną Górę**, która w tym roku odbędzie się w dniach **19 i 20 września** pod hasłem „Maryjo uproś nam łaskę nawrócenia". Wprowadza nas ono w nowy rok duszpasterski, któremu będą towarzyszyć słowa: „Nawróćcie się i wierzcie w Ewangelię".

Nasze pielgrzymowanie nabiera szczególnego charakteru, gdyż w tych dniach stajemy przed Matką jako jedna wielka rodzina diecezjalna. Dlatego proszę Was: **przybądźcie na Jasną Górę**, by podziękować Maryi za opiekę nad nami i powierzyć Jej siebie samych, nasze rodziny, parafie, całą Archidiecezję i naszą Ojczyznę.

Całonocne czuwanie w kaplicy cudownego obrazu rozpoczniemy Mszą Świętą w bazylice jasnogórskiej o godz. 18.30, której będę przewodniczył. O 21.00 spotkamy się na Apelu Jasnogórskim, który poprzedzi modlitwa różańcowa. O północy Eucharystia będzie sprawowana przed wizerunkiem Czarnej Madonny, a nasze trwanie przed Matką zakończymy Mszą Świętą o godz. 6.00. Mocno ufam, że dane nam będzie spotkać się na Jasnej Górze, by wspólnie pukać do domu Matki i prosić o łaski potrzebne każdemu z nas.

Dziękując Wam, Bracia Kapłani, za dotychczasowe zaangażowanie w przygotowanie naszego Archidiecezjalnego Czuwania, proszę o pomoc w zorganizowaniu wyjazdów dla wiernych, którym posługujecie. Wierzę, że nasze pielgrzymowanie przyniesie wszystkim błogosławione owoce.

W tym duchu wszystkim z serca błogosławię

† Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

3

KOMUNIKAT
do Duchowieństwa i Wiernych Archidiecezji Wrocławskiej w sprawie Katolickiego Radia „Rodzina" we Wrocławiu

Wrocław, 9 września 2014 r.

Drodzy Archidiecezjanie!

W niedzielę, **21 września br.**, obchodzony jest **Dzień Środków Społecznego Przekazu**. Będzie to dzień modlitwy, aby prasa, radio, telewizja, internet służyły prawdzie i dobru oraz zbliżały ludzi do Boga.

Na naszej Dolnośląskiej Ziemi od 21 lat tę misję służby realizuje Radio Rodzina, nadając program na terenie Archidiecezji Wrocławskiej i Diecezji Świdnickiej. Rozgłośnia przez internet odbierana jest również przez Polaków na całym świecie, zwiastując Ewangelię i wypełniając misję Chrystusa: „Idźcie na cały świat i głoście Ewangelię wszelkiemu stworzeniu!” (Mk 16, 15).

Radio Rodzina planuje powiększyć swój zasięg o kolejne regiony Dolnego Śląska i Opolszczyzny. Działa już portal telewizyjny na stronie www.tvrodzina.pl, dzięki czemu można oglądać i uczestniczyć m.in. w codziennej Mszy Świętej z wrocławskiej katedry. Od lat rozwój radia możliwy jest dzięki życzliwości wielu ludzi dobrej woli. Rozgłośnia utrzymuje się ze wsparcia materialnego wiernych. Dziękuję za ofiary, które w niedzielę, Dzień Środków Społecznego Przekazu, 21. września br., złożone będą na tacę z przeznaczeniem na utrzymanie naszej katolickiej rozgłośni. Dziękuję za całoroczną pomoc wielu słuchaczy poprzez indywidualne wpłaty. Dziękuję za otaczanie modlitwą Radia Rodzina i prowadzonych przez stację dzieł ewangelizacyjnych. Życzę rozgłośni dalszego rozwoju dla chwały Bożej i ku pożytkowi mieszkańców naszej Archidiecezji.

Dziękując za wszelkie dary duchowe i materialne, z serca błogosławię

† Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

4
SŁOWO
do duchowieństwa i wiernych Archidiecezji Wrocławskiej

z okazji uroczystości ku czci św. Jadwigi

Umiłowani Archidiecezjanie!

Podczas jednej z pielgrzymek do Polski papież Jan Paweł II zwrócił uwagę, że ludzie święci nie umierają. Prosił przy tym, by Jego Rodacy

nie tylko nie bali się dążyć do świętości, ale by uczynili nowe tysiąclecie erą ludzi świętych! Zaproszenie do świętości nie jest – jak próbuje się je często prezentować – wezwaniem do ucieczki od rzeczywistości w świat wyłącznie duchowy. Człowiek święty jest zaproszony do tego, by żyjąc na tym świecie i zmagając się z codziennymi problemami, oddziaływał na swoje środowisko: dobrocią, wiernością nauce Chrystusa, świadectwem codziennego życia, przyczyniając się tym samym do tego, by jak najwięcej osób z kręgu jego znajomych poznawało Jezusa i żyło Jezusem.

To wezwanie dociera do nas tak samo, jak dotarło do ludzi zaproszonych na ucztę, o których mówi dzisiejsza Ewangelia. Król chciał ich gościć na weselu swojego syna nie dlatego, że w jakiś specjalny sposób na to zasłużyli. Zaprosił ich bez żadnych zasług, a czasem wbrew temu jacy byli. Patrząc po ludzku – można powiedzieć, że na to zaproszenie nie zasłużyli, a jednak królowi zależało na tym, by znaleźli się na przyjęciu. Wysłanie sług na rozstajne drogi, by zachęcali do wejścia jest pięknym obrazem posłania Syna, który był zawsze tam, gdzie toczyło się życie ludzi. Zapraszał do siebie wszystkich, nawet tych, którzy błądzili, odrzucali Jego zaproszenie i wybierali własny styl życia.

Jesteśmy wezwani do świętości nie z powodu naszych zasług czy ze względu na nasze predyspozycje. Bóg zaprasza do wspólnoty ze sobą za darmo. Można powiedzieć, że jedynym powodem jest Jego miłość do człowieka oraz fakt, że wszystko dla nas już przygotował. Człowiek ma jedynie odpowiedzieć „tak” na Boże zaproszenie. O tym, że nie jest to ponad ludzkie siły, świadczą całe zastępy osób świętych.

Święta, która powiedziała Bogu „tak”

Jedną z tych, która odpowiedziała „tak” na zaproszenie Boga, jest św. Jadwiga Śląska. Jej liturgiczne wspomnienie będziemy obchodzić w tym tygodniu. Pomimo kilkuset lat od śmierci tej księżnej blask jej świętości nie tylko nie przygasa, ale wciąż rozpala kolejne pokolenia. Jest czczona jako patronka dzieł charytatywnych, świątyń i parafii, niektórych miast oraz kilku diecezji w Polsce i za granicą. W ostatnich latach kult św. Jadwigi rozwija się w krajach Ameryki Południo-

wej. Wciąż wpływają prośby o relikwie dla wspólnot m.in. w Panamie, Wenezueli czy Brazylii. Na kontynencie amerykańskim Święta z Trzebnicy jest czczona jako patronka ludzi ubogich i zadłużonych. W niektórych miejscach za patronkę wybierają ją całe rodziny i ludzie budujący swoje domy.

Wydarzeniem, które w ostatnich latach szczególnie związało się z liturgicznym wspomnieniem św. Jadwigi, był wybór kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową 16 października 1978 r. Święty Jan Paweł II wspominał kilka razy o swoim przywiązaniu do Świętej z Trzebnicy, a sprawując Eucharystię na wrocławskich Partynicach w 1983 r. powiedział, że w św. Jadwidze „widzimy wielkie światło, które rozświeca ludzkie sprawy". Wyraził także życzenie, aby Dolnoślązacy, którzy weszli w szczególne dziedzictwo św. Jadwigi opierali swoje życie osobiste, rodzinne i społeczne, tak jak Ona, na przykazaniu miłości Boga i bliźniego.

To wezwanie jest niczym innym, jak głośnym wołaniem Papieża Polaka o odwagę w wyznawaniu Chrystusa wobec świata i o to, by nie stawiać światła swojej wiary pod korcem. To również zaproszenie, by w naszych sercach pojawiło się pragnienie świętości, które będzie kształtowało nie tylko nasze życie prywatne, ale także wpływało na kształt otaczającej nas rzeczywistości.

Dotknąć świętości

Podejmując to wyzwanie, spotkajmy się przy grobie św. Jadwigi. **Serdecznie zapraszam Was – Drodzy Diecezjanie – przybądźcie licznie na uroczystości odpustowe do Trzebnicy**. Rozpoczną się one 16 października br. Mszą Świętą o godz. 11.00, której będę przewodniczył. W kolejnych dniach przewidziane są pielgrzymki: osób powołanych, członków liturgicznej służby ołtarza, lektorów, kantorów i nadzwyczajnych szafarzy Komunii św. oraz mieszkańców Trzebnicy. 18 października w godzinach popołudniowych do trzebickiego sanktuarium dotrą pątnicy z całej Archidiecezji, którzy przybędą tu w ramach wrocławskiej pielgrzymki. Centralne uroczystości odpustowe przewidziane są na niedzielę 19 października. Uroczystej sumie o godz. 11.00 będzie przewodniczył abp Mieczysław Mokrzycki ze Lwowa.

W otaczającej nas rzeczywistości coraz ważniejsza i pilniejsza staje się troska o nasze zakorzenienie w Chrystusie i stałe przypominanie sobie, iż jesteśmy członkami wielkiej rodziny Bożej. Wierzę, że nasze spotkania przy grobie Świętej pozwolą każdemu poczuć się częścią tej wspólnoty, jaką jest nasz Kościół Wrocławski, oraz zawsze odpowiadać „tak" na Boże zaproszenie.

Na trud pielgrzymowania z serca wszystkim błogosławię

† Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

5
ZAPROSZENIE
na rekolekcje kapłańskie

Wrocław, 30 października 2014 r.

Czcigodni Księża,

okazuje się, że przypominanie kapłanom o pewnych – w zasadzie oczywistych – sprawach duchowych jest konieczne, aby wśród wiru zajęć nie poszły one w zapomnienie. Jednym z takich tematów jest problem **kapłańskich rekolekcji**. Problem, gdyż ta forma duchowego rozwoju kapłanów bywa w naszej archidiecezji zbyt często lekceważona lub wręcz zaniedbywana.

A skoro życie duchowe prezbitera powinno być postawione ponad wszelkie inne zadania, skoro wierni mają prawo oczekiwać naszej kapłańskiej świętości – musi nastąpić swoisty renesans rekolekcji. Ta praktyka jest przecież odpowiednim i skutecznym środkiem formacji stałej duchowieństwa, dając jednocześnie możliwość odnalezienia

siebie samego poprzez podjęcie odpoczynku duchowego, by zanurzyć się w medytacji i modlitwie (zob. *Dyrektorium o posłudze i życiu prezbiterów*, nowe wydanie, nr. 50 i 103).

Pomińmy tu listę naszych księżowskich zaniedbań i nadużyć w tej dziedzinie oraz strat, jakie powoduje lekceważenie obowiązku troski o głębokie przeżywanie ćwiczeń duchowych, aby tym poważniej skupić się na kilku podstawowych założeniach, które obowiązują w sumieniu każdego księdza.

1. Każdy kapłan Archidiecezji Wrocławskiej ma obowiązek raz w roku wziąć udział w trzydniowych rekolekcjach zamkniętych, organizowanych dla duchowieństwa. To zadanie trzeba z góry wpisać w grafik swoich całorocznych zajęć jako priorytet.

2. Udział w rekolekcjach wymaga włączenia się w ich program od początku do końca – bez wyjeżdżania poza ośrodek rekolekcyjny (np. na nocleg w swojej parafii, do zajęć duszpasterskich itp.). Jeśli potrafimy organizować sobie zastępstwa na czas urlopu czy innych wydarzeń – jest to możliwe także w odniesieniu do rekolekcji.

3. Podczas ćwiczeń duchowych niezbędne jest miejsce dla milczenia – i to w maksymalnym wymiarze.

4. Udział w rekolekcjach potwierdzany będzie stosownym zaświadczeniem, które – indywidualnie lub zbiorowo – będzie przedłożone w Kurii Wrocławskiej. Należy liczyć się z koniecznością osobistego usprawiedliwiania swojej nieobecności na rekolekcjach.

5. Ze względów organizacyjnych prosimy, aby wszyscy księża wybrali dogodny dla siebie termin czy formę rekolekcji i zgłosili swój udział w Kurii Wrocławskiej do ks. Aleksandra Radeckiego w podanych przy każdej serii rekolekcji terminach. W znacznym stopniu ułatwi to przygotowanie spotkań od strony logistycznej. Oczywiście, w razie potrzeby będzie możliwość zmiany wybranego wcześniej terminu.

Z arcypasterskim błogosławieństwem

† Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

6

DEKRET

Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego dotyczący Mszy św. binowanych i trynowanych oraz zasad rozliczania stypendiów mszalnych

Wrocław, 1 grudnia 2014 r.

Mając na względzie powierzone mi zadanie czuwania nad zachowaniem dyscypliny kościelnej, w tym dyscypliny dotyczącej sprawowania Najświętszej Eucharystii (por. KPK, kan. 392), po zapoznaniu się z napływającymi w ostatnim czasie ze strony duchowieństwa naszej Archidiecezji przedmiotowymi uwagami, niniejszym przypominam, określam i zobowiązuję wszystkich duchownych na terenie Archidiecezji Wrocławskiej do zachowania następujących zasad.

Art. 1. Zasady dotyczące ilości sprawowanych Mszy św.

1. Zgodnie z kan. 905 KPK kapłani mogą celebrować indywidualnie lub w koncelebrze każdego dnia tylko jedną Mszę św.

2. Od powyższej zasady przepisy prawa powszechnego, dla uwydatnienia symbolicznej wymowy obrzędu lub uroczystości, przewidują następujące wyjątki (OWMR 2002, nr 204):

a. celebrujący lub koncelebrujący w Wielki Czwartek Mszę krzyżma może celebrować lub koncelebrować Mszę wieczorną;

b. kto celebruje lub koncelebruje Mszę św. w noc paschalną, może celebrować lub koncelebrować Mszę w dniu Paschy;

c. w Narodzenie Pańskie wszyscy kapłani mogą celebrować lub koncelebrować trzy Msze św., jeżeli się je sprawuje we właściwej porze;

d. w dniu Wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych wszyscy kapłani mogą celebrować lub koncelebrować trzy Msze św., byleby odbywały się one w różnych porach i z zachowaniem przepisów dotyczących aplikacji drugiej i trzeciej Mszy św.;

e. kto na synodzie, podczas wizytacji pasterskiej lub na zjeździe kapłanów koncelebruje z biskupem lub jego delegatem (także z okazji pogrzebu innego kapłana, osoby zakonnej, rodziców i rodzeństwa kapłana), może powtórnie w tym dniu celebrować Mszę św. dla dobra wiernych. Odnosi się to również, z zachowaniem obowiązujących przepisów, do zebrań zakonników.

3. Ponadto, na podstawie uprawnień wynikających z kan. 905 §2, biorąc pod uwagę duchowe dobro wiernych oraz trudną sytuację duszpasterską w wielu parafiach Archidiecezji, zezwalam na:

3.1. – **BINACJE** w każdym kościele parafialnym, filialnym, rektoralnym i zakonnym w następujące dni:

a. w niedziele i święta nakazane oraz w dni obchodów liturgicznych w randze uroczystości z liczniejszym udziałem wiernych;

b. w I piątek i w I sobotę miesiąca;

c. w dni powszednie, jeżeli zaistnieje potrzeba celebrowania Mszy św. pogrzebowej lub ślubnej;

d. w soboty i dni przedświąteczne (świąt nakazanych i uroczystości liturgicznych);

e. w Środę Popielcową, w dni dawnej oktawy Bożego Ciała, w dni wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu;

f. każdy kapłan pracujący w Archidiecezji może binować, bez przyjmowania stypendium, w mieszkaniu chorego lub osoby w podeszłym wieku, która od dłuższego czasu nie może uczestniczyć we Mszy św. w miejscu świętym. Zaleca się, by takie celebracje łączyć ze świętami kościelnymi oraz ze szczególnie ważnymi dla chorego okolicznościami, jak rocznice, jubileusze, udzielenie sakramentu chorych itp. Z prawa binacji w tych okolicznościach, w stosunku do tej samej osoby, nie można korzystać częściej niż raz w miesiącu. Fakt celebrowania Mszy św. w mieszkaniu osoby chorej należy odnotować w księdze odwiedzin chorych danej parafii;

g. w okoliczności związanej z nagłym wydarzeniem losowym, z racji którego wierni proszą o pilne sprawowanie Mszy św. (w szczególności: zagrożenie życia spowodowane nagłą chorobą, nagła konieczność operacji, nieszczęśliwy wypadek, grożące poważne niebezpieczeństwo, wiadomość o śmierci),

3.2. – **TRYNACJE** w każdej parafii w niedzielę, święta nakazane oraz w dni obchodów liturgicznych z liczniejszym udziałem wiernych.

4. We wszystkich innych wypadkach, poza wyżej wymienionymi, nawet gdy zaistnieje słuszna przyczyna binacji lub trynacji, należy uzyskać oddzielne zezwolenie. Termin „słuszna przyczyna", którym posługuje się kan. 905 §2, nie oznacza przyjęcia większej ilości intencji mszalnych na dany dzień ani też prośby o ich przyjęcie. Parafia może przyjmować na konkretny dzień maksymalnie taką liczbę intencji, jaka odpowiada dziennemu grafikowi Mszy św. w miejscowym kościele. Wszelkie niewłaściwe praktyki w tym zakresie należy szybko zlikwidować.

5. Na sprawowanie czwartej Mszy św. i to tylko w niedziele i święta nakazane kapłan musi uzyskać pisemną zgodę biskupa diecezjalnego.

6. Z prawa do sprawowania więcej niż jednej Mszy św. w ciągu dnia nie można korzystać, jeżeli na terenie parafii jest inny kapłan, który bez przeszkód wyraża gotowość przyjścia z pomocą miejscowym duszpasterzom.

7. W przypadku informacji o przekraczaniu powyżej podanych zasad, po ich pozytywnej weryfikacji, kapłan winien liczyć się z poważnymi konsekwencjami kanonicznymi, przewidzianymi w kan. 1371 §2.

Art. 2. Zasady dotyczące stypendiów mszalnych

1. Zgodnie z przepisem kan. 951 §1 KPK każdy kapłan może zatrzymać dla siebie tylko jedno stypendium mszalne dziennie, chyba że chodzi o stypendia mszalne za Msze św. sprawowane w Boże Narodzenie, wówczas wolno kapłanowi zatrzymać dla siebie wszystkie trzy stypendia mszalne.

2. Zgodnie z przepisem kan. 951 §2 kapłan koncelebrujący w tym samym dniu drugą Mszę św. nie może z żadnego tytułu przyjąć za nią ofiary.

3. Z każdego ze stypendiów z tytułu, zgodnego z prawem, sprawowania przez kapłana więcej niż jednej Mszy św. w ciągu jednego dnia, jest on zobowiązany przekazać do kasy Kurii Metropolitalnej na specjalny Fundusz Stypendialny kwotę, której wysokość zostanie określona odrębną decyzją Arcybiskupa Metropolity.

4. Odprowadzeniu na ww. Fundusz nie podlegają stypendia, które kapłani przyjmują z racji sprawowania Mszy św. obrzędowych (tzn. chrztu, ślubu, pogrzebu).

5. Jeśli w parafii ma miejsce sytuacja, w której kapłan zgodnie z prawem celebruje wciągu dnia więcej Mszy św. i otrzymuje z tego tytułu stypendia, a w inne dni sprawuje Msze św. bez zamówionej intencji i stypendiów, wówczas może przynajmniej częściowo zadośćuczynić wyżej wymienionemu obowiązkowi przez odprawienie Mszy św. „*dantis*” w intencji ofiarodawcy. Ilość stypendiów mszalnych, które należy rozliczyć w kasie Kurii, trzeba wówczas pomniejszyć o te intencje „*dantis*”.

6. W przypadku, gdy wierni pragną zamówić w danym dniu większą liczbę intencji mszalnych, a normy prawne Kościoła nie pozwalają kapłanowi trynować ani binować, istnieje możliwość spełnienia oczekiwań wiernych, stosownie do Dekretu Kongregacji ds. Duchowieństwa *Mos iugiter* z 22 lutego 1991 r., przez przyjęcie wielu intencji na Mszę św. zbiorową, zachowując przy tym warunki stawiane w tym dokumencie. Msze św. zbiorowe mogą być odprawiane w każdym kościele w dowolnych dniach, ale maksymalnie dwa razy w tygodniu, a wierni winni zostać poinformowani, iż zamawiana przez nich intencja jest intencją Mszy św. zbiorowej. W takim przypadku stypendium mszalne należy rozliczyć według następujących zasad: kapłan może zatrzymać dla siebie kwotę przeciętnego stypendium, a pozostałość należy przekazać w częściach: 1/2 do kasy parafialnej oraz 1/2 na Fundusz Stypendialny w Kurii Metropolitalnej. Jeśli Msza św. zbiorowa jest sprawowana w niedzielę, a w dni ferialne brakuje stypendiów, wówczas kapłan może w tygodniu odprawić – do dwóch Mszy św. (gdy parafia jest bez wikariusza) lub do czterech Mszy św. (gdy w parafii są wikariusze) w intencji „o powołania do Służby Bożej” (*pro vocationibus*), zatrzymując dla siebie (lub włączając do *cumulusu*) dodatkową część ofiary ze Mszy św. zbiorowej w wysokości liczonej według zasady: liczba odprawionych Mszy św. „*pro vocationibus*” × średnie stypendium mszalne. Pozostałe środki należy rozliczyć według podanej wyżej zasady.

7. Ponieważ intencje „*dantis*” oraz „*pro vocationibus*”, o których mowa w pkt. 4 i 5, to intencje specjalne ustanowione mocą niniejszego Dekretu, celem zgodnego z prawem wsparcia duszpasterzy w ich

utrzymaniu w sytuacji, gdy istnieje trudność w zabezpieczeniu stypendiów mszalnych na Msze św. sprawowane „w tygodniu", względem nich należy zachować następujące zasady:

a. kapłan, który pragnie zadośćuczynić obowiązkowi rozliczenia stypendium z Mszy św. binowanej etc. lub Mszy św. zbiorowej poprzez sprawowanie w innym dniu Mszy św. „*dantis*" i „*pro vocationibus*", winien odprawić tę intencję w możliwie najbliższym terminie do końca miesiąca, w którym powstało zobowiązanie, z tytułu Mszy św. binowanej etc. lub też Mszy św. zbiorowej. Tę intencję może również przekazać do odprawienia innemu kapłanowi wraz z pełną sumą ofiary otrzymanej w związku ze sprawowaną przez siebie wcześniej Mszą św. binowaną etc. lub Mszą św. zbiorową (por. kan. 955 §1).

b. zaniedbanie obowiązku odprawienia skutkuje zobowiązaniem do rozliczenia stypendiów na zwykłych zasadach podanych wyżej (pkt. 3 i 5).

c. środki zgromadzone na koncie Funduszu Stypendialnego pozostają do wyłącznej dyspozycji Arcybiskupa Metropolity. Z tego Funduszu Ksiądz Arcybiskup utworzy stypendia mszalne w intencji przez siebie określonej z przeznaczeniem dla tych kapłanów, którzy nie mają możliwości otrzymania na innej drodze intencji na Msze św. przez siebie celebrowane. W szczególności nowe intencje zostaną przeznaczone dla księży emerytów, misjonarzy, księży pracujących w instytucjach diecezjalnych oraz dla duszpasterzy parafialnych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w związku z brakiem intencji mszalnych zamawianych przez wiernych. Pisemną prośbę o możliwość skorzystania ze stypendiów pochodzących z tego funduszu należy kierować do Księdza Arcybiskupa Metropolity.

8. Obowiązek właściwego, zgodnego z niniejszymi normami, rozliczenia stypendiów mszalnych spoczywa na proboszczu.

9. Rozliczenia stypendiów mszalnych za Msze św. sprawowane w parafii i wpłaty odpowiednich środków na konto Funduszu Stypendialnego należy dokonać do połowy następnego miesiąca po miesiącu rozliczeniowym.

10. Rozliczenie winno być udokumentowane na specjalnym formularzu kurialnym. Rozliczenie winno zostać potwierdzone podpi-

sem proboszcza. Jeden egzemplarz dokumentu pozostaje w Kancelarii Parafialnej, a drugi należy złożyć w wyżej podanym terminie u księdza dziekana wraz ze środkami z tytułu kwot odprowadzanych na Fundusz Stypendialny.

11. Dziekan jest zobowiązany do przekazania w Kasie Kurii otrzymanych z parafii dekanatu formularzy rozliczeń i wpłaty środków na Fundusz Stypendialny w terminie do końca następnego miesiąca po miesiącu rozliczeniowym.

12. Obowiązek sprawdzenia prawidłowości dokonanych rozliczeń spoczywa na księdzu dziekanie.

13. W przypadku korzystania z prawa do sprawowania więcej niż jednej Mszy św. przez duchownych, którzy nie są zatrudnieni w parafii (np. rezydenci i goście, w tym zakonnicy, którzy nie pełnią na terenie Archidiecezji Wrocławskiej funkcji proboszcza lub wikariusza parafialnego), obowiązują również podane wyżej zasady.

14. Zgodnie z kan. 1385 czerpanie nieuprawnionego zysku z ofiar mszalnych, a za takie należy traktować naruszenie ww. norm, jest przestępstwem zagrożonym suspensą lub inną sprawiedliwą karą.

15. Dekret znosi istniejącą w Archidiecezji Wrocławskiej praktykę sprawowania Mszy św. „*ad mentem*" oraz inne zwyczaje i normy partykularne wprost przeciwne jego zapisom.

16. Dekret wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

† Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

7

DEKRET

dotyczący możliwości zyskania odpustów z racji Roku Życia Konsekrowanego na terenie Archidiecezji Wrocławskiej

Wrocław, 16 grudnia 2014 r.

W związku z rozpoczętym 30 listopada br. w Kościele powszechnym **Rokiem Życia Konsekrowanego** Ojciec Święty Franciszek wyraził pragnienie, aby zarówno członkowie instytutów życia konsekrowanego, jak i pozostali wierni mieli w tym czasie możliwość uzyskania odpustów. Mają one przyczynić się do „odnowy instytutów zakonnych w duchu zawsze najwyższej wierności charyzmatowi Założyciela, a wiernym na całym świecie dać błogosławioną okazję dla umocnienia wiary, nadziei i miłości w jedności z Kościołem Rzymskim".

Odpowiadając na to pragnienie Papieża Franciszka Penitencjaria Apostolska specjalnym Dekretem z 23 listopada br., postanowiła udzielić „odpustu zupełnego pod zwykłymi warunkami (sakramentalna spowiedź, Komunia św. i modlitwa w intencjach Ojca Świętego) wszystkim i poszczególnym członkom instytutów życia konsekrowanego oraz innym pobożnym wiernym prawdziwie skruszonym i kierującym się miłością, który można uzyskać od pierwszej niedzieli Adwentu tego roku aż do 2 lutego 2016 r., w którym Rok Życia Konsekrowanego zostanie uroczyście zamknięty".

Na terenie Archidiecezji Wrocławskiej członkowie instytutów życia konsekrowanego oraz wszyscy wierni mogą uzyskać odpust zupełny każdorazowo w dniach diecezjalnych poświęconych życiu konsekrowanemu oraz w uroczystości diecezjalne organizowane z racji Roku Życia Konsekrowanego, a także kiedy pobożnie nawiedzą katedrę lub jakiś kościół klasztorny albo kaplicę klasztoru klauzurowego lub inne święte miejsce wyznaczone za zgodą ordynariusza miejsca, odmówią tam publicznie Liturgię godzin lub przynajmniej przez odpowiedni czas oddadzą się pobożnym rozważaniom, które powinny być zakończone Modlitwą Pańską, Wyznaniem wiary oraz pobożnymi wezwaniami do Najświętszej Maryi Panny.

Mocą niniejszego Dekretu **ustanawiam** następujące kościoły, w których w czasie trwania Roku Życia Konsekrowanego będzie można uzyskać **odpust zupełny**:

1. bazylika mniejsza pw. św. Elżbiety we Wrocławiu,
2. bazylika mniejsza pw. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Oleśnicy,
3. bazylika mniejsza pw. św. Bartłomieja Apostoła i św. Jadwigi w Trzebnicy,
4. bazylika mniejsza pw. św. Jerzego w Ziębicach,
5. kościół pw. św. Antoniego przy klasztorze Ojców Franciszkanów we Wrocławiu,
6. kościół pw. św. Karola Boromeuszka przy klasztorze Ojców Franciszkanów Konwentualnych we Wrocławiu,
7. kościół pw. św. Klemensa Dworzaka przy klasztorze Ojców Jezuitów we Wrocławiu,
8. kościół pw. Opieki św. Józefa przy klasztorze Ojców Karmelitów we Wrocławiu,
9. kościół pw. św. Wawrzyńca przy klasztorze Misjonarzy Klaretynów we Wrocławiu,
10. kościół pw. św. Antoniego przy klasztorze Ojców Paulinów we Wrocławiu,
11. kościół pw. NMP Matki Pocieszenia przy klasztorze Ojców Redemptorystów we Wrocławiu,
12. kościół pw. Najświętszego Serca Jezusowego przy klasztorze Księży Salezjanów we Wrocławiu,
13. kościół pw. NMP Wspomożycielki Wiernych przy klasztorze Ojców Sercanów we Wrocławiu,
14. kościół pw. Wniebowzięcia NMP przy klasztorze Księży Salwatorianów w Bagnie,
15. kościół pw. Wniebowzięcia NMP przy klasztorze Ojców Cystersów w Henrykowie.

Członkom instytutów życia konsekrowanego oraz wszystkim wiernym w Archidiecezji Wrocławskiej udzielam pasterskiego błogosławieństwa, wypraszając obfitości Bożych darów

† Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

KURIA
METROPOLITALNA

1
KOMUNIKAT
dotyczący XV Ogólnopolskiego Tygodnia św. Krzysztofa

Wrocław, 4 lipca 2014 r.

Kuria Metropolitalna Wrocławska uprzejmie informuje, iż w dniach 20–27 lipca 2014 r. obchodzony będzie w Polsce **XV Ogólnopolski Tydzień św. Krzysztofa pod hasłem „Niesiemy Chrystusa na krańce świata”**. Tydzień ten ma dwa oblicza. Pierwszym z nich jest nasza wspólna troska o sprawę poprawy bezpieczeństwa na drodze. Jest to zagadnienie ważne społecznie. Codziennie bowiem docierają do nas informacje o wypadkach i tragediach na naszych drogach. Drugim obliczem Tygodnia św. Krzysztofa jest troska o potrzeby misjonarzy i misjonarek oraz wyposażenie ich w odpowiednie pojazdy.

W związku z powyższym, odpowiadając na prośbę działającej z ramienia Komisji Episkopatu Polski ds. Misji – MIVA Polska, Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Józef Kupny, Metropolita Wrocławski, wyraża zgodę na przeprowadzenie w parafiach Archidiecezji Wrocławskiej, w niedzielę, 20 lipca br., zbiórki pod hasłem: **„Akcja św. Krzysztof – 1 grosz za 1 kilometr na środki transportu dla misjonarzy”**, na rzecz pomocy materialnej misjonarzom i misjonarkom.

Forma przeprowadzenia tejże zbiórki zależy od uznania Przewielebnego Księdza Proboszcza.

Zachęcając do udziału w tej pięknej akcji organizowanej przez MIVA Polska, wyrażamy serdeczną wdzięczność Przewielebnemu Księdzu Proboszczowi oraz wszystkim parafianom za wkład na rzecz pomocy misjonarzom i misjonarkom, pracującym w różnych zakątkach naszego globu.

Z wyrazami należnego szacunku i kapłańskim pozdrowieniem

Ks. dr Rafał Hołubowicz
Kanclerz Kurii

2

ZAPROSZENIA

na Rejonowe Dni Skupienia dla Duchowieństwa Diecezjalnego i Zakonnego Archidiecezji Wrocławskiej

Wrocław, 8 sierpnia 2014 r.

Kuria Metropolitalna Wrocławska **zaprasza** niniejszym **Duchowieństwo diecezjalne i zakonne na Rejonowe Dni Skupienia dla Duchowieństwa Diecezjalnego i Zakonnego Archidiecezji Wrocławskiej**, które odbędą się w następujących terminach:

30 sierpnia 2014 r. (sobota)

WROCŁAW – katedra pw. św. Jana Chrzciciela i aula MWSD – dla dekanatów: Borów, Brzeg-Południe, Brzeg-Północ, Brzeg Dolny, Góra-Wschód, Góra-Zachód, Jelcz-Laskowice, Kąty Wrocławskie, Miękinia, Milicz, Namysłów-Wschód, Namysłów-Zachód, Oława, Wrocław Katedra, Wrocław-Południe, Wrocław-Północ I (Osobowice), Wrocław-Północ II (Sępolno), Wrocław-Północ III (Psie Pole).

13 września 2014 r. (sobota)

WROCŁAW – katedra pw. św. Jana Chrzciciela i aula MWSD – dla dekanatów: Oleśnica-Wschód, Oleśnica-Zachód, Prusice, Sobótka, Strzelin, Środa Śląska, Trzebnica, Wiązów, Wołów, Wrocław-Krzyki, Wrocław-Śródmieście, Wrocław-Wschód, Wrocław-Zachód (Leśnica), Wrocław-Zachód I (Kozanów), Ziębice.

Uprzejmie prosimy, by Księża Dziekani byli łaskawi:

1. Powiadomić wszystkich Kapłanów kondekanalnych o miejscu i terminie Dnia Skupienia oraz konieczności przyniesienia stroju liturgicznego do celebrowania Eucharystii w katedrze – **godz. 10.00**.
2. Przygotować **listę obecności** wszystkich Kapłanów zobowiązanych do udziału w Dniu Skupienia.

3. Zająć się zebraniem ekwiwalentu za posiłek południowy, który będzie przygotowany w Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchownym na zakończenie Dnia Skupienia.

Kuria Metropolitalna Wrocławska przypomina, że **udział wszystkich Kapłanów w Rejonowym Dniu Skupienia jest obowiązkowy**. Kapłani, którym nadzwyczajne obowiązki nie pozwalają uczestniczyć w Dniu Skupienia w terminie wyznaczonym, winni wziąć w nim udział w drugim terminie.

Ks. dr Marian Biskup
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego Kurii

3

KOMUNIKAT

dotyczący przechowywania i bezpieczeństwa Najświętszego Sakramentu

Wrocław, 29 sierpnia 2014 r.

W związku z mającą miejsce w ostatnim czasie na terenie naszej Archidiecezji profanacją Najświętszego Sakramentu, Kuria Metropolitalna Wrocławska pragnie uwrażliwić Przewielebnych Księży Proboszczów oraz przypomnieć pewne podstawowe zasady bezpieczeństwa w odniesieniu do przechowywania Najświętszej Eucharystii.

Jak zaznacza kan. 897 KPK, Eucharystia jest najbardziej czcigodnym sakramentem, w którym sam Chrystus Pan jest obecny, ofiaruje się oraz jest spożywany i dzięki któremu Kościół ustawicznie żyje i wzrasta. W bardzo piękny sposób wyraża tę rzeczywistość św. Jan Paweł II w encyklice *Ecclesia de Eucharistia*, pisząc: „Kościół żyje dzięki Eucharystii. Ta prawda wyraża nie tylko codzienne doświadczenie wiary, ale zawiera w sobie istotę tajemnicy Kościoła. Na różne sposoby Kościół doświadcza z radością, że nieustannie urzeczywistnia się obietnica: «A oto Ja jestem z wami przez wszyst-

kie dni, aż do skończenia świata» (Mt 28, 20). Dzięki Najświętszej Eucharystii, w której następuje przeistoczenie chleba i wina w Ciało i Krew Pana, raduje się tą obecnością w sposób szczególny". Dlatego też Najświętsza Eucharystia jest największym darem Bożej miłości, gdyż w niej pozostaje obecny wśród nas Ten, który jest źródłem tej Miłości – Jezus Chrystus. Święty Augustyn wyraża tę niepojętą dla ludzkiego rozumu tajemnicę w następujący sposób: „Chleb ten, który widzicie na ołtarzu, poświęcony słowem Bożym, jest Ciałem Chrystusa. Kielich ten, a raczej to, co jest w kielichu, poświęcone słowem Bożym, jest Krwią Chrystusa. W ten sposób chciał Chrystus Pan dać Ciało swe i Krew swoją, którą wylał za nas na odpuszczenie grzechów. Jeśli dobrze przyjęliście Ciało Pańskie, to staliście się tym, co do serc swoich przyjęliście, tzn. Chrystusem". Właśnie ze względu na to Eucharystia powinna być otoczona największą czcią i szacunkiem, oraz powinniśmy uczynić wszystko, co w naszej mocy, aby ustrzec Jezusa Eucharystycznego przed jakąkolwiek profanacją i zbezczeszczeniem.

Mając to na uwadze Kodeks Prawa Kanonicznego, a także inne przepisy, czy to Kościoła powszechnego, czy normy partykularne, jasno określają zasady przechowywania Najświętszego Sakramentu i kwestie związane z Jego bezpieczeństwem. Kanon 934 mówi wyraźnie: „§1**.** Najświętsza Eucharystia: 1° winna być przechowywana w kościele katedralnym lub z nim zrównanym, w każdym kościele parafialnym, jak również w kościele lub kaplicy złączonej z domem instytutu zakonnego lub stowarzyszenia życia apostolskiego; 2° może być przechowywana w kaplicy biskupiej oraz, za zezwoleniem ordynariusza miejsca, w innych kościołach i kaplicach, także prywatnych. §2**.** W miejscach świętych, gdzie jest przechowywana Najświętsza Eucharystia, musi być zawsze ktoś mający nad nią pieczę, a kapłan powinien tam odprawiać wedle możności Mszę świętą przynajmniej dwa razy w miesiącu".

Ponadto, przepisy prawa kanonicznego bardzo precyzyjnie określają normy dotyczące tabernakulum, w którym przechowywany jest Najświętszy Sakrament. Kanon 938 stanowi: „§1. Najświętsza Eucharystia na stałe powinna być przechowywana tylko w jednym tabernakulum kościoła lub kaplicy. §2. Tabernakulum, w którym przechowuje się Najświętszą Eucharystię, winno być umieszczone w odznaczającej się, widocznej, stosownie przyozdobionej i odpo-

wiedniej dla modlitwy części kościoła lub kaplicy. §3. Tabernakulum, w którym na stałe przechowuje się Najświętszą Eucharystię, ma być nieusuwalne, wykonane z materiału trwałego, nieprzeźroczystego i tak zamknięte, ażeby możliwie całkowicie wykluczyć niebezpieczeństwo profanacji. §4. Dla poważnej przyczyny wolno przechowywać Najświętszą Eucharystię, zwłaszcza w porze nocnej, w innym, bezpieczniejszym i stosownym miejscu. §5. Kto ma opiekę nad kościołem lub kaplicą, powinien zadbać o to, by klucz od tabernakulum, w którym przechowuje się Najświętszą Eucharystię, był najstaranniej strzeżony". Należy zwrócić uwagę na fakt, iż już samo wykonanie i stałe umiejscowienie tabernakulum ma na celu wykluczenie niebezpieczeństwa profanacji. Jest więc niedopuszczalne, aby tabernakulum było wolnostojące, nieprzymocowane w żaden sposób do podłoża bądź ściany, co pozwalałoby, w razie włamania do świątyni, na jego wyniesienie. Ponadto, należy zwrócić uwagę na zapis znajdujący się w §5 powyższego kanonu, w którym wyraźnie zaznacza się, iż ten, kto ma pieczę nad kościołem lub kaplicą, powinien zadbać o to, aby kluczyk do tabernakulum był pilnie strzeżony. Dlatego też jest absolutnie niedopuszczalne, aby kluczyk do tabernakulum pozostawiać w kościele przy tabernakulum bądź też w zakrystii, w miejscu powszechnie dostępnym. Kluczyk należy przechowywać na plebani i tak zabezpieczyć, aby uniemożliwić jego ewentualną kradzież.

Wszystkie te przepisy mają na celu zabezpieczenie Najświętszej Eucharystii przed profanacją. Przypominamy w tym miejscu, iż „kto postacie konsekrowane porzuca albo w celu świętokradczym zabiera lub przechowuje, podlega ekskomunice *latae sententiae*, zarezerwowanej dla Stolicy Apostolskiej; duchowny może być ponadto ukarany inną karą, nie wyłączając wydalenia ze stanu duchownego" (kan. 1367 KPK).

W związku z powyższym pragniemy poinformować Przewielebnych Księży Proboszczów, iż w sytuacji, gdyby doszło do profanacji Najświętszej Eucharystii, należy taki fakt niezwłocznie zgłosić w Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej. Do czasu wydania stosownej decyzji Księdza Arcybiskupa odnośnie zadośćuczynienia i wynagrodzenia zniewagi doznanej przez Jezusa Eucharystycznego nie wolno w kościele czy kaplicy, w której doszło do aktu profanacji, sprawować Mszy św.

Kuria Metropolitalna Wrocławska zwraca się z uprzejmą prośbą o zwrócenie szczególnej uwagi na zasady przechowywania i bezpieczeństwa Najświętszego Sakramentu, Największego Daru Bożej Dobroci.

Z wyrazami należnego szacunku i kapłańskim pozdrowieniem

Ks. dr Rafał Hołubowicz
Kanclerz Kurii

4
KOMUNIKAT
Referatu ds. Sztuki Sakralnej Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej

Wrocław, 30 sierpnia 2014 r.

1. Referat ds. Sztuki Kościelnej Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej przypomina (zgodnie z uchwałami Soboru Watykańskiego II, przepisami Kodeksu Prawa Kanonicznego, instrukcji „*Litterae Circulares*” z 11 kwietnia 1971 r. i „Norm postępowania w sprawach Sztuki Kościelnej” wydanych przez Konferencję Episkopatu Polski z 1 kwietnia 1973 r. oraz dokumentami „Synodu Archidiecezji Wrocławskiej, 1985–1991”, a także „Zarządzeniem Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej” z 16 marca 1991 r., jak i „Komunikatem Referatu ds. Sztuki Kościelnej Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej z 1 września 2005 r.), **że wszystkie zmiany w wystroju wnętrza świątyni** (w tym aranżacje i przebudowy soborowego wystroju prezbiterium) oraz **wszystkie prace konserwatorskie – w zakresie konserwacji architektury** (w tym restauracja oraz wykonanie nowej malatury wnętrza i wykonanie nowej elewacji), **konserwacja ruchomych obiektów wystroju wnętrza** (ołtarze, ambony, prospekty organowe, rzeźby, obrazy, naczynia liturgiczne i in.) oraz **konserwacja detalu architektonicznego – winny byś konsultowane i zatwierdzane przez Komisję ds. Sztuki Kościelnej Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej.**

Ustalenia z Wojewódzkimi oraz Miejskimi Konserwatorami Zabytków, konserwatorami (technologami), plastykami i architektami są możliwe do realizacji wyłącznie **po zatwierdzeniu przez Komisję ds. Sztuki Kościelnej Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej** (w tym realizacja programów konserwatorskich i ocena ich zakresu oraz odbiór tych prac po ich zakończeniu).

2. Przypominamy również, że wszystkie prace remontowo-konserwatorskie winne być prowadzone po podpisaniu i zatwierdzeniu w Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej umowy z wykonawcą.

Ks. Czesław Jan Mazur
Referent ds. Sztuki Kościelnej

5

WYTYCZNE
Wydziału Katechetycznego na rok szkolny 2014/2015

Wrocław, 5 września 2014 r.

Spis treści

6. Elektroniczny kontakt Wydziału Katechetycznego z Katechetami
7. Nieprawidłowości w realizacji programu nauki religii w szkole
8. Permanentny obowiązek legitymowania się misją kanoniczną przez katechetę
9. Przedłużenie katechetom misji kanonicznej na rok szkolny 2014/2015
10. Podnoszenie jakości pracy w szkole przez katechetę (przypomnienie)
11. Hospitacje katechetów w Archidiecezji Wrocławskiej
12. Zgłoszenie rozpoczęcia stażu przed awansem zawodowym katechety (przypomnienie)
13. Terminy rekolekcji dla katechetów w roku 2014
14. Wrocławskie Dni Duszpasterskie
15. XIV Dzień Papieski w parafii
16. IV Tydzień Wychowania w parafii

1. Dokończenie recepcji nowych dokumentów normujących katechezę w szkole iw parafii

Rok szkolny 2014/2015 jest ostatnim rokiem wprowadzania do praktyki szkolnej nowej „Podstawy programowej Kościoła Katolickiego" oraz „Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach".

Nowa podstawa programowa katechezy jest konsekwencją zmian „podstawy programowej kształcenia ogólnego". Dokument ten został napisany w języku wymagań stawianych uczniowi (wiedza, umiejętności, postawy), a także dostosowuje katechezę do głębokich zmian w nauczaniu poszczególnych przedmiotów na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym, tj. w gimnazjum i w szkołach ponadgimnazjalnych. Uwzględnia także obniżenie wieku, w którym ma zacząć się realizacja obowiązku szkolnego.

Podstawa programowa jest adresowana przede wszystkim do twórców programów i podręczników, ale jej odbiorcami są również katecheci. Dokument ten określa, jakie wymagania należy postawić przed uczniem uczestniczącym w katechezie szkolnej oraz jakie w związku z tym działania winien podjąć katecheta. Dokument przez

opis zalecanych warunków i sposobu realizacji stanowi dla katechety drogowskaz, jak formować religijnie katechizowanych oraz daje mu konkretne narzędzia, przydatne we włączaniu lekcji religii w system wychowawczy szkoły. Obszerny zaś wyciąg z „Podstawy programowej kształcenia ogólnego" stanowi praktyczny przewodnik do podejmowania korelacji nauczania religii z edukacją szkolną.

Podstawa programowa odnosi się do poszczególnych etapów edukacji szkolnej i zawiera:

– charakterystykę psychologiczną dzieci i młodzieży na danym etapie edukacji;
– podstawę programową nauczania religii (w przedszkolu lub w szkole), obejmującą cele katechetyczne, zadania nauczyciela religii, treści oraz sposób realizacji;
– wykaz wymagań innych przedmiotów szkolnych, służących korelacji nauczania religii z edukacją szkolną;
– propozycję współpracy środowisk wychowawczych (rodziny i parafii).

Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach składa się z 8 części realizowanych w:

– przedszkolu – *Kochamy dobrego Boga*, nr AZ-0-01/10;
– klasach 1–3 SP – *W drodze do Wieczernika*, AZ-1-1-01/10;
– klasach 4–6 SP – *Poznaję Boga i w Niego wierzę*, AZ-2-01/10;
– gimnazjum – *Pójść za Jezusem Chrystusem*, nr AZ-3-01/10;
– liceum – *Świadek Chrystusa*, AZ-4-01/10;
– technikum – *Świadek Chrystusa*, AZ-6-01/10;
– szkole zawodowej – *Z Chrystusem przez świat*, nr AZ-5-01/10;
– w ramach katechezy specjalnej – *Do takich bowiem należy Królestwo Boże*.

Każdą cześć programu otwiera wprowadzenie do etapu edukacyjnego, podział materiału na poszczególne klasy oraz dział dotyczący współpracy środowisk wychowawczych (parafii i rodziny). W blokach tematycznych dla poszczególnych klas znajdują się cele katechetyczne, treści, wymagania oraz korelacja z edukacją szkolną.

W zakończeniu programu dla poszczególnych etapów edukacyjnych zamieszczono propozycje tematyki spotkań w ramach duszpa-

sterstwa katechetycznego w parafii (katecheza parafialna dla dzieci i młodzieży, spotkania z rodzicami).

Dokument zakłada:

– przystąpienie ucznia do Pierwszej Komunii Świętej w klasie 3 szkoły podstawowej,
– przystąpienie ucznia do sakramentu bierzmowania w klasie 3 gimnazjum lub na początku szkoły ponadgimnazjalnej,
– przygotowanie do sakramentu małżeństwa w szkołach ponadgimnazjalnych.

Od roku szkolnego 2014/2015 w Archidiecezji Wrocławskiej do nauczania religii obowiązują wyłącznie nowe podręczniki. Wykaz tych podręczników został umieszczony na stronie internetowej Wydziału: www.archidiecezja.wroc.pl

W Archidiecezji Wrocławskiej na wszystkich etapach kształcenia obowiązują podręczniki Wydawnictwa Apostolstwa Modlitwy w Krakowie oraz Wydawnictwa św. Wojciecha w Poznaniu. Przy wyborze serii podręczników trzeba pamiętać, że nie można korzystać zamiennie z obu serii podręczników (krakowskiej i poznańskiej) na danym etapie edukacyjnym. Zmiana edycji podręczników może nastąpić wyłącznie na początku etapu edukacyjnego:

– w klasie 1 i 4 szkoły podstawowej;
– w klasie 1 gimnazjum;
– w klasie 1 liceum i technikum oraz zasadniczej szkoły zawodowej.

– W związku z wprowadzeniem przez MEN począwszy od roku szkolnego 2014/2015 bezpłatnego podręcznika dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych Komisja Wychowania Katolickiego KEP informuje, że nie uległy zmianie i nadal obowiązują przepisy dotyczące programów i podręczników do nauki religii. W myśl §4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155 z późn. zm.): „Nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii”.

Podręcznik do religii dla uczniów klas pierwszych nie wchodzi w skład pakietu bezpłatnych podręczników MEN. Bezpłatny podręcznik MEN nie zawiera treści, które wynikają z „Programu nauczania religii", dlatego rodzice mają sami płacić za podręcznik do nauki religii dla klasy pierwszej szkoły podstawowej (ks. Marek Korgul, sekretarz KWK).

2. Terminy Pierwszej Komunii Świętej w Archidiecezji Wrocławskiej

W związku z wprowadzaniem do praktyki katechetycznej nowych programów i podręczników Komisja Wychowania Katolickiego w porozumieniu z Radą Stałą KEP podjęła następującą decyzję odnośnie terminów przystąpienia dzieci do Pierwszej Komunii Świętej.

a. Termin przejściowy

– Dzieci, które w roku szkolnym 2013/2014 rozpoczęły naukę religii **w wieku 7 lat**, realizują program dwuletni katechezy szkolnej i parafialnej (program i podręczniki z roku 2001). **Pierwsza Komunia św. powinna być w klasie drugiej**, tj. w 2015 r.

– Dzieci, które w roku szkolnym 2013/2014 rozpoczęły naukę **w wieku 6 lat**, realizują program trzyletni katechezy szkolnej i parafialnej (program i podręczniki z roku 2010). **Pierwsza Komunia św. powinna być w klasie trzeciej**, tj. w 2016 r.

– Dzieci, które w roku szkolnym 2013/2014 rozpoczęły naukę w klasach mieszanych **w wieku 6 i 7 lat**, realizują program dwuletni katechezy szkolnej parafialnej (program i podręczniki z roku 2001). **Pierwsza Komunia św. powinna być w klasie drugiej**, tj. w 2015 r. Uwzględniając jednak sytuację religijno-moralną rodzin tych dzieci, warto rozważyć propozycję przystąpienia do Pierwszej Komunii św. w klasie trzeciej.

b. Termin stały

W klasach 1–3 szkoły podstawowej sytuacja z programami i podręcznikami wyrównała się od roku szkolnego 2014/2015. Od tego roku dzieci w wieku 6 lat będą miały obowiązek rozpoczęcia nauki w szkole. Zatem będą realizowały program trzyletni katechezy szkolnej i parafialnej. **Do Pierwszej Komunii św. przystąpią w klasie trzeciej, tj. w 2017 r. Nie będzie Komunii Świętej w 2016 r.**

3. Oświadczenie komisji wychowania katolickiego KEP w sprawie łączenia klas podczas zajęć z religii – Warszawa 9 kwietnia 2013 r.

1. Rozporządzenie MEN w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach z 14 kwietnia 1992 r. wyraźnie ustala minimalną liczbę uczniów w danej klasie (oddziale), dla której należy zorganizować oddzielną lekcję religii – **wynosi ona** 7 osób (§2.1). Dopiero poniżej tej granicy klasy mogą być łączone.

2. W sytuacji niżu demograficznego i zmniejszającej się liczby uczniów w szkołach Komisja Wychowania stoi na następującym stanowisku:

– jeśli wszystkie przedmioty w szkole nauczane są w klasach łączonych, ponieważ grozi to np. likwidacją placówki, można odstąpić od wspomnianego wyżej zapisu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach co do minimalnej liczby uczniów;

– jeśli dotyczy to tylko nauczania religii i przedmiotów spoza ramowego planu nauczania lub przedmiotów typu: muzyka, plastyka – nie ma na to zgody.

3. Podczas rozmów, jakie Komisja Wychowania prowadzi z Ministerstwem Edukacji Narodowej, chociażby w kwestii Rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania i określenia statusu nauczania religii w polskich szkołach i przedszkolach, wielokrotnie padało zapewnienie ze strony MEN, że **w sprawie statusu nauczania religii w publicznych przedszkolach i szkołach nic się nie zmienia,** a zatem jego organizacja winna odbywać się na dotychczasowych zasadach.

4. Dyrektor szkoły nie zatwierdza programów i podręczników do nauki religii

W związku z coraz częściej pojawiającymi się pytaniami katechetów dotyczącymi zatwierdzania programów nauczania oraz podręczników przez dyrektora szkoły na kolejny rok szkolny, przypomina się, że nauczyciel religii ma obowiązek tylko podać do wiadomości dy-

rektora szkoły program nauczania religii i podręczniki zatwierdzone przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, na podstawie których realizuje „Podstawę programową nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach".

Dyrektor szkoły zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego nie może zatwierdzać programów i podręczników do nauczania religii, ponieważ leży to w gestii strony kościelnej. Tę kwestię reguluje §4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach z 14 kwietnia 1992 r.: „nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze Kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii". To zagadnienie omawia się także w Dyrektorium Katechetycznym Kościoła Katolickiego w Polsce wydanym przez Konferencję Episkopatu Polski w 2001 r.: „nauczanie religii cieszy się autonomią wobec instytucji szkoły. Wyraża się ona w fakcie, że programy nauczania i pomoce dydaktyczne nie podlegają zatwierdzeniu przez nadzór pedagogiczny, lecz winny być jedynie podane do jego wiadomości" (por. PDK, nr 63). Dlatego katecheci korzystają z programów i podręczników wskazanych przez biskupa diecezjalnego, a domaganie się przez dyrektora szkoły jakichkolwiek opinii na temat tychże programów i podręczników jest bezzasadne.

5. Odpowiedzialność parafii za organizację nauki religii w szkole oraz duszpasterstwo dzieci i młodzieży

„Katecheza dzieci i młodzieży, ze względu na procesy socjalizacji religijnej zachodzące w tych okresach rozwojowych, posiada dla wspólnoty wierzących bardzo ważne znaczenie. Jej celem jest przede wszystkim kształtowanie wiary dojrzałej, włączenie w Kościół, pomoc w wyborze drogi powołania chrześcijańskiego i podjęcia zadań w Kościele" (PDK, nr 105). Odpowiedzialność za naukę religii w szkole i katechezę w parafii spoczywa tak na rodzicach, jak i na duszpasterzach.

W związku z rozpoczynającym się rokiem szkolnym 2014/2015 prosi się Księży Proboszczów, odpowiedzialnych za katechezę w parafii:

– by w ramach ogłoszeń parafialnych w ostatnią niedzielę sierpnia i wszystkie niedziele września przypominali rodzicom o złożeniu na piśmie prośby do dyrekcji przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych, iż życzą sobie, by ich dziecko mogło uczęszczać na naukę religii. Dotyczy to zwłaszcza uczniów klas pierwszych wszystkich typów szkół (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach publicznych, §1, pkt. 1 i 2]. Do zorganizowania grupy katechetycznej w przedszkolu lub szkole wystarczy 7 osób. Wizyta duszpasterska, tzw. kolęda, również powinna być okazją do rozmowy na ten temat.

– Trzeba przypominać rodzicom, że przez wszystkie lata szkolne (od przedszkola do ostatniej klasy szkoły ponadgimnazjalnej) są zobowiązani do religijnego wychowywania swoich dzieci. Powinni dbać o systematyczne uczęszczanie na naukę religii w szkole oraz udział w życiu liturgicznym parafii – zwłaszcza w niedzielnej i świątecznej Eucharystii. Udział w lekcjach religii dzieci uzależniony jest od ich decyzji.

– Zgodnie z rozporządzeniem MEN rodzice w każdym czasie trwania roku szkolnego mają prawo wycofać swoje dziecko z nauki religii – co zdarza się w praktyce. Jako potwierdzenie tej praktyki przetoczę motywację jednej z matek za wycofaniem jej dziecka z religii w szkole podstawowej: „[...] uprzejmie proszę o wyrażenie zgody na nieuczęszczanie mojego syna na lekcje religii. Jednocześnie pragnę nadmienić, że według planu lekcji, lekcje te przypadają dwa razy w tygodniu na ostatniej godzinie lekcyjnej, więc syn może wyjść ze szkoły o jedną godzinę lekcyjną wcześniej. Proszę o pozytywne rozpatrzenie mojej prośby z uwagi na niemożliwość zamiany lekcji religii na etykę" (Matka ucznia kl. 4 szkoły podstawowej). Rodzicom, którzy uważają się za katolików, trzeba uświadomić, że taka decyzja nie licuje z postawą rodziców chrześcijańskich. Jest ona przejawem zaniedbywania obowiązku religijnego wychowania dziecka, do którego zobowiązali się w sakramentach świętych.

– Prosi się również Księży Proboszczów, by w ramach niedzielnych ogłoszeń przypominali rodzicom o obowiązku zgłaszania na katechezę parafialną dzieci mających przystąpić do Pierwszej Komunii Świętej lub sakramentu bierzmowania w roku szkolnym 2014/2015. Lista przygotowujących się dzieci do sakramentów w parafii zamieszkania

powinna powstać we wrześniu/październiku. Do wiadomości rodziców trzeba podać termin Pierwszej Komunii Świętej w parafii.

– Zgodnie instrukcją Księdza Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego z 5 listopada 2013 r. **w Archidiecezji Wrocławskiej istnieje możliwość przygotowania i przystąpienia dzieci do wczesnej Komunii Świętej** (zob. „Wrocławskie Wiadomości Kościelne" czerwiec–grudzień 2013 r., s. 89–92). Instrukcja zawiera warunki i procedurę przygotowania oraz przystąpienia do tego sakramentu.

6. Elektroniczny kontakt Wydziału Katechetycznego z katechetami

W związku z przejściem w kontaktach z katechetami z poczty tradycyjnej na pocztę elektroniczną Wydział Katechetyczny informuje:

- Od roku szkolnego 2014/2015 wszelka komunikacja Wydziału Katechetycznego z katechetami będzie prowadzona pocztą e-mailową oraz internetową.
- Pocztą tradycyjną Wydział będzie przekazywał:
  – misję kanoniczą i skierowanie do szkoły;
  – powiadomienie o okresowych rekolekcjach.
- Katecheci pocztą tradycyjną do Wydziału Katechetycznego są zobowiązani przekazywać następujące dokumenty:
  – samoocena pracy katechety w szkole i w parafii przy ubieganiu się o misję kanoniczną na dłuższy okres niż jeden rok;
  – programowanie nauki religii na bieżący rok szkolny;
  – roczne sprawozdanie z pracy katechetycznej w szkole i w parafii.
- Wszyscy katecheci powinni przekazać do Wydziału swój adres e-mailowy oraz numer telefonu stacjonarnego i komórki. Większość katechetów uczyniła to na ostatnim wielkopostnym dniu skupienia. Ci, którzy jeszcze nie uczynili tego z powodu nieobecności na spotkaniu formacyjnym, powinni dostarczyć je w jak najkrótszym czasie.

7. Nieprawidłowości z realizowaniem programu nauczania religii w szkole

Programowanie materiału nauczania religii na dany rok szkolny jest dokumentem, według którego nauczyciel rytmicznie realizuje program w ciągu roku. Jest też gwarantem przestrzegania przez katechetę zasady integralności nauczania. Dokument ten katecheta przekazuje do Wydziału i znajduje się on do wglądu w jego teczce personalnej.

Praktyka wykazuje, że są katecheci (nieliczni), którzy tylko formalnie wywiązują się z tego obowiązku. Do Wydziału przekazują programowanie, w którym wykazują wszystkie jednostki metodyczne zgodnie z programem, ale w praktyce nie realizują tego projektu – uczą znacznie mniej godzin niż to wynika z programu lub uczą według własnego programu, w którym znaczącą rolę odgrywa projekcja filmów. Dla takich osób nie ma miejsca w gronie katechetów Archidiecezji Wrocławskiej.

8. Permanentny obowiązek legitymowania się misją kanoniczną przez katechetę

Dokumentem o najbardziej podstawowym znaczeniu, umożliwiającym w obecnym stanie prawnym zatrudnienie nauczyciela religii w szkole, jest misja kanoniczna, czyli imienne skierowanie do nauczania w określonej szkole, wydana przez kompetentną władzę kościelną (zob. kan. 805 KPK.; konkordat z 28 lipca 1993 r., art. 12 ust. 3; rozporządzenie MEN z 14 kwietnia 1992 r., §5). Wymóg posiadania przez nauczyciela religii misji kanonicznej podyktowany jest tym, że biskup diecezjalny musi mieć wpływ na obsadę stanowiska katechety, gdyż katecheta nie jest tylko nauczycielem i wychowawcą w rozumieniu szkoły, ale przede wszystkim naucza prawd wiary, które stanowią depozyt Kościoła katolickiego. Zatem misja kanoniczna jest gwarantem wierności katechety doktrynie Kościoła, który go desygnował do pełnienia posługi słowa.

Obowiązek legitymowania się przez katechetę aktualną misją kanoniczną do nauczania w danej szkole ma charakter permanentny tzn., że winien on legitymować się jej posiadaniem podczas całego okresu zatrudnienia. Wygaśnięcie misji kanonicznej jednorocznej przy zatrudnieniu na czas określony lub dłuższy (trzy i pięć lat) przy zatrudnieniu na czas nieokreślony lub przez mianowanie powoduje konieczność ustąpienia katechety z zajmowanego stanowiska, chyba że nastąpi jej przedłużenie. Zatem sama umowa o pracę na czas okre-

ślony, nieokreślony lub zatrudnienie przez mianowanie jest wystarczająca do trwania zatrudnienia nauczyciela każdego innego przedmiotu, **nie jest natomiast wystarczające do trwania zatrudnienia katechety. Konieczna jest aktualna misja kanoniczna!**

9. Przedłużenie katechetom misji kanonicznej na rok szkolny 2014/2015

Przedłużenie misji kanonicznej jest uzależnione od stażu pracy w szkole i spełniania wymagań określonych w „Polskim dyrektorium katechetycznym" oraz w prawie diecezjalnym.

W Archidiecezji Wrocławskiej są trzy możliwości przedłużenia misji kanonicznej:

a. Katecheci zatrudnieni w szkole na czas określony ubiegają się o jej przedłużenie na kolejny rok szkolny (tzw. misja roczna).

b. Katecheci (po 3-letnim okresie pracy w szkole i parafii) ubiegają się po raz pierwszy o zatrudnienie w szkole na czas nieokreślony i misję kanoniczną na 3 lata.

c. Katecheci zatrudnieni w szkole na czas nieokreślony lub przez mianowanie, posiadają misję kanoniczną na 5 lat i ubiegają się o jej przedłużenie na kolejne 5 lat. Warunkiem uzyskania przedłużenia misji kanonicznej jest:

– prośba Księdza Proboszcza o przedłużenie misji kanonicznej (dotyczy wszystkich kategorii a, b i c);

– samoocena pracy katechety w szkole i parafii za okres od ostatniej misji (dotyczy kategorii b i c);

– potwierdzenie przez Księdza Proboszcza pracy duszpasterskiej katechety w parafii wśród dzieci i młodzieży za okres od ostatniej misji kanonicznej (dotyczy kategorii b i c);

– coroczne programowanie dydaktyczne w okresie od ostatniej misji kanonicznej;

– coroczne sprawozdanie katechety z działalności w szkole i w parafii za okres od ostatniej misji kanonicznej;

– dokument o przeprowadzonej hospitacji katechety przez Księdza Proboszcza na wniosek Wydziału Katechetycznego w okresie od ostatniej misji kanonicznej (3 lub 5 lat pracy);

– udokumentowany udział w przewidzianej formacji katechetów za okres od ostatniej misji kanonicznej: WDD, warsztaty, dni skupienia w I i II semestrze oraz rekolekcje – przy staraniu się o misję 3 i 5 letnią.

10. Podnoszenie jakości pracy w szkole przez katechetów (przypomnienie)

W Dyrektorium katechetycznym Kościoła katolickiego w Polsce czytamy: „Swoje zadania i obowiązki w odniesieniu do katechezy biskup sprawuje przez Referaty Katechetyczne kurii biskupiej, zwanej w niektórych diecezjach Wydziałami Katechetycznymi. (...) Referat (Wydział) Katechetyczny działa zgodnie ze statutem nadanym przez biskupa diecezjalnego. Do jego zadań należy przede wszystkim nadzór merytoryczny i metodyczny nad katechetami" (PDK, nr 137). Zatem jednym z istotnych obowiązków Wydziału Katechetycznego jest troska i czuwanie, by ci, którzy w imieniu Kościoła lokalnego nauczają zasad wiary i moralności, czynili to zgodnie z jego oczekiwaniem, tzn. nauczali zgodnie z programem nauki religii przyjętym i zatwierdzonym przez KEP i troszczyli się o integralność tego przekazu.

Wypełniając swoje zadanie statutowe, w trosce o jakość edukacji religijnej w szkołach Archidiecezji Wrocławskiej Wydział Katechetyczny począwszy od roku szkolnego 2008/2009 zwrócił się do katechetów o obowiązkowe wypełnienie „Arkusza programowania materiału z religii" we wszystkich klasach, w których uczą, według dostarczonego wzoru i przekazania jednego egzemplarza do Wydziału Katechetycznego do końca września 2008 r. A w roku szkolnym 2009/2010 zobowiązał wszystkich katechetów do składania sprawozdania z działalności katechetycznej w szkole i w parafii do końca czerwca danego roku szkolnego.

Obecnie jest to stałe zobowiązanie katechetów zatrudnionych w Archidiecezji Wrocławskiej. Oba dokumenty są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału.

Uwagi szczegółowe

– „Arkusz programowania" jest dokumentem, który pozwala katechecie rytmicznie realizować w roku szkolnym cały program przewi-

dziany na daną klasę, a równocześnie jest podstawowym dokumentem dla wizytatora kościelnego celem stwierdzenia systematycznego i integralnego nauczania prowadzonego przez katechetę.

– „Arkusz programowania" jest opracowywany w oparciu o szczegółowy program edukacyjny danej klasy, dlatego tematy ze szczegółowego programu edukacyjnego muszą być zapisane w takim samym brzmieniu i w tej samej kolejności w: (1) arkuszu programowania, (2) dzienniku lekcyjnym i (3) zeszycie ucznia.

– Katecheta, o ile uczy w tych samych klasach, nie musi w kolejnym roku szkolnym przekazywać nowego arkusza programowania do Wydziału Katechetycznego. Na początku roku szkolnego jest zobowiązany tylko do przekazania oświadczenia (wg dołączonego formularza), że w bieżącym roku szkolnym uczy w tych samych klasach i realizuje ten sam materiał.

– Katecheta, który w nowym roku szkolnym rozszerzył zakres nauczania o nowe klasy, musi przekazać nowe arkusze programowania oddające zmiany.

– Katecheci, którzy z różnych względów (roczny urlop zdrowotny, urlop wychowawczy lub zapomnienie) nie wypełnili arkusza programowania materiału, muszą to uczynić po powrocie do pracy.

– Arkusz programowania wypełniają również katecheci, którzy po raz pierwszy rozpoczynają pracę katechetyczną w szkole.

– Wszyscy katecheci z końcem roku szkolnego (w czerwcu) są zobowiązani do przekazania Wydziałowi Katechetycznemu sprawozdania o zrealizowaniu programu za dany rok szkolny. Składanie sprawozdania obowiązuje wszystkich katechetów: duchownych, siostry zakonne i świeckich, począwszy od roku szkolnego 2009/2010.

Przedłużenie skierowania i misji kanonicznej na kolejny rok czy lata jest uzależnione od systematycznego legitymowania się jakością pracy w szkole i parafii.

11. Hospitacje katechetów w Archidiecezji Wrocławskiej (przypomnienie)

Katecheci w Archidiecezji Wrocławskiej są hospitowani przez władze diecezjalne w następujących sytuacjach:

– przy awansie zawodowym katechety,
– z okazji wizytacji kanonicznej w parafii zatrudnienia,
– z okazji oceny pracy katechety przez dyrektora szkoły,
– z okazji okresowej oceny pracy katechety (co 3–5 lat) przez Wydział Katechetyczny,
– na prośbę katechety, księdza proboszcza, dyrektora szkoły lub rodziców.

12. Zgłoszenie rozpoczęcia stażu przed awansem zawodowym katechety (przypomnienie)

Kwestionariusz zgłoszenia awansu zawodowego wypełniają, katecheci:

– którzy w roku szkolnym 2014/2015 rozpoczynają staż przed awansem zawodowym na nauczyciela kontraktowego lub na kolejne stopnie;
– którzy w ubiegłych latach rozpoczęli staż przed kolejnym stopniem awansu zawodowego, a dotąd nie dostarczyli do Wydziału wymaganych dokumentów.
– Termin złożenia zgłoszenia z niżej podanymi dokumentami w Wydziale Katechetycznym przypada na wrzesień/październik bieżącego roku szkolnego.

Kwestionariusz awansu zawodowego katechety zawiera następujące dane:

Nazwisko i imię katechety(ki) ....

Szkoła zatrudnienia (pełna nazwa) ....

Adres szkoły ....

Parafia zatrudnienia ....

Dekanat ....

Zgłaszam rozpoczęcie stażu przed awansem zawodowym na nauczyciela: kontraktowego, mianowanego, dyplomowanego (*podkreślić właściwe*).

Mój staż trwa: od .... do ....

Katecheci ubiegający się o awans zawodowy mają obowiązek złożenia w Wydziale Katechetycznym następujących dokumentów:

– zgłoszenie podjęcia stażu przed awansem zawodowym;

– plan rozwoju zawodowego zatwierdzony przez dyrektora szkoły.

Dokumenty te należy złożyć w Wydziale Katechetycznym do końca września roku szkolnego, w którym rozpoczyna się staż.

– Każdy nauczyciel odbywający staż przed wyższym stopniem awansu zawodowego jest hospitowany przez Wydział Katechetyczny. O merytorycznej poprawności katechezy, która jest elementem składowym oceny dorobku stażu, może wypowiedzieć się wyłącznie wizytator kościelny, tj. teolog delegowany przez biskupa diecezjalnego.

– Po uzyskaniu stopnia awansu zawodowego należy złożyć w Wydziale Katechetycznym dokument stwierdzający awans zawodowy.

13. Terminy rekolekcji dla katechetów w roku 2014

Rekolekcje dla katechetów w roku szkolnym 2014/2015 odbędą się we wrześniu i październiku w Henrykowie w trzech grupach.

Rekolekcje prowadzą ojcowie duchowni: ks. dr Aleksander Radecki, ojciec duchowny kapłanów Archidiecezji Wrocławskiej, ks. dr Maciej Małyga, ojciec duchowny MWSD we Wrocławiu, oraz ks. dr Marian Kowalski, adiunkt PWT we Wrocławiu.

Grupa rekolekcyjna liczy +/–60 osób. Szczegółowe informacje w sprawie rekolekcji zainteresowanym katechetom zostaną dostarczone w stosownym czasie. Opłata za udział w rekolekcjach wynosi 120 zł (sto dwadzieścia zł).

Wydział Katechetyczny, podobnie jak w innych diecezjach, podjął decyzję, że katecheci, którzy w latach ubiegłych zaniedbywali się w obowiązku rekolekcji, misję kanoniczną na rok szkolny 2014/2015 mogą otrzymać po dostarczeniu do Wydziału Katechetycznego zaświadczenia o odbytych rekolekcjach dla katechetów w bieżącym roku.

14. Wrocławskie Dni Duszpasterskie

W dniach 27–29 sierpnia 2014 r. odbędą się Wrocławskie Dni Duszpasterskie.

Temat: „W służbie małżeństwa i rodziny”.

Wydział Katechetyczny przypomina, że WDD są jedną z form dokształcania katechetów w Archidiecezji Wrocławskiej, w których uczestniczą wszyscy katecheci. Obecność na WDD katecheci potwierdzają „kartką”, na której wpisują: imię i nazwisko, dekanat i parafię zatrudnienia. Jeżeli w czasie WDD w szkole odbywają się konferencje pedagogiczne to trzeba do Wydziału dostarczyć usprawiedliwienie.

Uwaga:

- Kartkę obecności Nr 1 – 27 sierpnia katecheci oddają w recepcji WDD oraz dokonują wpłaty 30 zł (w tym dniu recepcja Wydziału Katechetycznego nie będzie czynna).
- Kartkę obecności Nr 2 – 28 sierpnia i Nr 3 – 29 sierpnia oddają w recepcji Wydziału Katechetycznego.
- Zaświadczenia udziału w WDD należy odbierać osobiście w biurze Wydziału Katechetycznego, począwszy od listopada 2014 r.
- Od tego roku „kartki obecności na WDD” numer 1, 2, 3 będą do odebrania w recepcji przy zgłaszaniu udziału. Wydział Katechetyczny odchodzi od tradycyjnego wysyłania „kartek obecności na WDD” wraz z komunikatami katechetycznymi. 27 i 28 sierpnia 2014 r. Wydział Katechetyczny będzie nieczynny; 29 sierpnia będzie czynny w godz. 11.00 – 13.00.

  (Zaświadczenie otrzymują katecheci, którzy w WDD uczestniczyli przez trzy dni).

15. XIV Dzień Papieski w parafii

Tegoroczny Dzień Papieski odbędzie się 12 października. Hasło: „Jan Paweł II – Świętymi bądźcie”. Materiały duszpasterskie i katechetyczne znajdują się na stronach internetowych Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia www.dzienpapieski.pl

Zachęca się wszystkich duszpasterzy i katechetów do zorganizowania Dnia Papieskiego w parafii i szkole.

Materiały dotyczące zbiórki pieniężnej na stypendia dla stypendystów Fundacji, która odbędzie się w niedzielę, 12 października, można odebrać w biurze Wydziału Katechetycznego Kurii.

16. IV Tydzień Wychowania w parafii

Tydzień Wychowania odbędzie się 14–20 września 2014 r. Temat: „Prawda fundamentem wychowania”. Przekazane materiały duszpasterskie obejmują: liturgię, konferencje o wychowaniu, katechezy o wychowaniu dla dzieci i młodzieży oraz wyjątki z nauczania Kościoła o wychowaniu.

Organizatorem Tygodnia Wychowania jest Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.

Zachęca się duszpasterzy i katechetów o zorganizowanie w parafii tego Tygodnia.

Wrocław, 1 września 2014 r.

Ks. dr Roman Drozd
Dyrektor Wydziału Katechetycznego Kurii

6

KOMUNIKAT
dotyczący norm związanych z ochroną przeciwpożarową,

Wrocław, 24 października 2014 r.

Podejmując kolejne tematy dotyczące podstawowych norm związanych z ochroną przeciwpożarową wszystkich obiektów należących do Archidiecezji Wrocławskiej, informuję Przewielebnych Księży że

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2009 Nr 178 poz. 1380) wyraźnie mówi w art. 4 o obowiązku właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu do zapewnienia ochrony przeciwpożarowej w obiekcie. Obowiązek ten dotyczy również obiektów sakralnych i ich zapleczy.

1. Należy przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.

2. Wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.

3. Zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.

4. Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.

5. Przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej.

6. Zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

7. Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 r. nr 109, poz. 719) określa wyraźnie:

1. Obiekty muszą być wyposażone w gaśnice, spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic.

2. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.

3. Dalsze szczegółowe normy co do rodzaju środka gaśniczego, pojemności, ilości, jakości i oznaczenia szczegółowego zawarte są w dalszej części rozporządzenia (dotyczą profesjonalistów wykonujących powyższe normy).

Przy okazji wstawienia odpowiednich gaśnic i ich odpowiedniego oznakowania należy w odpowiednich miejscach umieścić znaki wskazujące drogę ewakuacji.

Wyposażenie obiektów w odpowiednie gaśnice oraz wskazanie dróg ewakuacji jest niezbędnym minimum, które każdy obiekt musi spełnić. Trzeba również pamiętać, że należy przeprowadzać regularnie konserwację, naprawy, innymi słowy, należy zapewnić serwis gwarantujący sprawne i niezawodne funkcjonowanie. (Przeglądy powinny być dokonywane przez uprawnione osoby lub firmy przynajmniej jeden raz w roku). To wszystko wymaga fachowości i odpowiednich uprawnień ze strony osób lub firm zajmujących się profesjonalnie tymi tematami.

Wydział Gospodarczy Kurii poleca, aby każda parafia Archidiecezji wypełniła zalecenia wynikające z ustawy i rozporządzeń przytoczonych powyżej w terminie do 30 kwietnia 2015 r.

Chcielibyśmy, podpisując nową umowę ubezpieczeniową, mieć pewność, że w tej materii wszystko będzie w porządku w każdej parafii. Taki stan rzeczy gwarantuje wypłatę odszkodowania za jakikolwiek wypadek losowy.

Nieprzestrzeganie powyższych norm może skutkować brakiem ochrony przez ubezpieczyciela pomimo zawartej umowy i opłaconych składek.

Wychodząc naprzeciw Przewielebnym Księżom Proboszczom, rekomendujemy sprawdzoną i znaną z profesjonalizmu firmę o nazwie POŻ – UNIWER Poniatowski Marek z siedzibą we Wrocławiu, ul. Krynicka 56/2 i adresem biura: 55-011 Siechnice, ul. Słoneczna 5, tel. 71 390 20 29; tel. kom: 513 024 844 lub 606 294 845. Firma kompleksowo może obsłużyć wszystkie parafie Archidiecezji według pewnego schematu logistycznego.

Chcemy pilotażowo obsłużyć jeden dekanat, żeby poinformować szczegółowo Przewielebnych Księży Proboszczów o problemach, efektach i dalszym działaniu. Wraz z ustawieniem gaśnic i wyznaczeniem dróg ewakuacyjnych chcielibyśmy, korzystając z obecności fachowców, wykonać wewnętrzny audyt każdego obiektu pod kątem zabezpieczenia przeciwpożarowego. Wyniki takiego audytu będą stanowiły podstawę do wyznaczenia kierunków dalszego działania, zwłaszcza w obiektach, które nie posiadają dokumentu o tzw. dopuszczeniu obiektu do użytkowania.

Wizyta fachowców w parafii będzie się wiązała również z koniecznością przygotowania i pokazania posiadanych przez parafię doku-

mentów budowlanych itp. w celu ustalenia, jaką dokumentacją parafia dysponuje. To z kolei jest niezbędne do następnego kroku, jaki musimy wykonać przed uzyskaniem decyzji odstąpienia od zasad i warunków ogólnych dopuszczających obiekt do użytkowania. Do tego etapu konieczni będą rzeczoznawcy i ich opinie.

Zabieramy się odgórnie do tego tematu, ponieważ jest on bardzo skomplikowany prawnie i proceduralnie i dlatego prosimy o wypełnianie sugestii i poleceń kierowanych do Przewielebnych Księży i niewychodzenie przed szereg w tym temacie. Musimy uporządkować te tematy, ponieważ Ustawodawca nie przewidział w treści ustawy żadnych ustępstw, ani wobec obiektów zabytkowych, ani wobec obiektów sakralnych.

Proszę pamiętać, że prawo wyraźnie określa odpowiedzialność za wywiązanie się z obowiązków określonych w przepisach i spoczywa ona na zarządzającym obiektem, a w naszym przypadku jest to Proboszcz bądź Administrator Parafii.

Ks. Stanisław Stelmaszek
Ekonom Archidiecezji Wrocławskiej

7

ZAPROSZENIE

do udziału w Archidiecezjalnych Rekolekcjach Ewangelizacyjnych

Wrocław, 29 października 2014 r.

Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej uprzejmie informuje, że Stowarzyszenie „Walka Duchowa" i Karmelitańska Wspólnota Nowej Ewangelizacji „Solniczka", przy współpracy różnych wspólnot i duszpasterstw naszej Archidiecezji, organizują Archidiecezjalne Rekolekcje Ewangelizacyjne pod hasłem: „Wyleję Ducha Mojego", które odbędą się w dniach **29–30 listopada 2014 r.**,

w godz. 9.00–21.00. Patronat honorowy nad tym wydarzeniem objął Ksiądz Biskup Andrzej Siemieniewski, który wraz z organizatorami zachęca kapłanów i wiernych do licznego uczestnictwa, by wspólnie uwielbiać Boga w mocy Ducha Świętego.

Rekolekcje rozpoczną nowy Rok Liturgiczny, który przeżywany będzie w Kościele w Polsce pod hasłem „Nawróćcie się i wierzcie w Ewangelię", a w naszej Archidiecezji jako „Czas łaski". Na to wydarzenie zostali zaproszeni o. Antonello Cadeddu, założyciel „Przymierza Miłosierdzia", a także reżyser filmowy Lech Dokowicz.

Spotkanie modlitewne odbędzie się w hali Orbita przy ul. Wejherowskiej 34 we Wrocławiu. Zapisy odbywają się poprzez formularz zamieszczony na stronie internetowej www.walkaduchowa.pl oraz drogą listowną na adres: karmel.solniczka@gmail.com.

Prosimy Księdza Proboszcza o poinformowanie wiernych o tych rekolekcjach i serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych, szczególnie młodzież, do włączenia się w to dzieło, które przyniesie owoce dla całej naszej Archidiecezji.

Z Chrystusowym pozdrowieniem

Ks. Marian Biskup
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego Kurii

8

KOMUNIKAT

dotyczący Roku Życia Konsekrowanego

Wrocław, 17 listopada 2014 r.

Ojciec Święty Franciszek 30 listopada, w pierwszą niedzielę Adwentu, uroczyście zainauguruje w Kościele Rok Życia Konsekrowanego. Okazją do tego jest 50. rocznica ogłoszenia na Soborze Watykańskim II Dekretu poświęconego odnowie życia zakonnego *Perfectae Caritatis*.

Rok Życia Konsekrowanego to czas dziękczynienia i głębokiej refleksji nad obecnością osób konsekrowanych w Kościele i w świecie współczesnym.

W Archidiecezji Wrocławskiej posługuje 31 zgromadzeń żeńskich obecnych w 71 domach zakonnych, w tym 28 zgromadzeń czynnych i 3 zakony klauzurowe oraz 4 dziewice konsekrowane i jedna wdowa. W całości to 832 siostry zakonne. Na terenie Archidiecezji są także obecne świeckie instytuty życia konsekrowanego. Jeśli chodzi o zgromadzenia męskie jest ich 18 w 43 wspólnotach zakonnych w liczbie 348 osób.

W naszej Archikatedrze Wrocławskiej Rok Życia Konsekrowanego rozpoczniemy uroczystą Eucharystią sprawowaną 30 listopada o godz. 10.00, której przewodniczył będzie J.E. bp Andrzej Siemieniewski.

Serdecznie zapraszamy wszystkie osoby konsekrowane posługujące na terenie naszej Archidiecezji: kapłanów zakonnych, siostry zakonne, instytuty świeckie, kapłanów diecezjalnych, i wszystkich wiernych do wspólnego uczestnictwa w tym tak ważnym wydarzeniu dla całego Kościoła Chrystusowego.

W imieniu wszystkich osób konsekrowanych zapewniamy o stałej pamięci modlitewnej i o nią prosimy.

o. Jacek Kiciński CMF
Wikariusz Biskupi ds. Życia Konsekrowanego
i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego

9

ZAPROSZENIE

do udziału w akcji „5 minut dla pokoju"

Wrocław, 3 grudnia 2014 r.

Wierni z niemieckiej diecezji Osnabrück zapraszają chrześcijan na całym świecie do zjednoczenia w modlitwie w intencji pokoju. „Śledząc media jesteśmy wciąż konfrontowani z informacjami o wojnach,

katastrofach i epidemiach. Pojawia się przy tym poczucie bezsilności i beznadziejności, ponieważ nie wiemy, co moglibyśmy uczynić" – napisali w liście skierowanym do Księdza Arcybiskupa Józefa Kupnego. Proszą w nim Metropolitę Wrocławskiego, by nasza archidiecezja przyłączyła się do akcji „5 minut dla pokoju".

Chcą, by w ramach akcji chrześcijanie na całym świecie **8 grudnia br. o godz. 19.20** modlili się w grupach, parafiach bądź indywidualnie modlitwą „Ojcze nasz" w intencji pokoju. „Jest nas wielu i wspólnie możemy zwrócić się do Wszechmogącego Boga. Dzięki modlitwie możemy być razem pomimo dzielących nas odległości" – czytamy w piśmie. Organizatorzy dodają, że nie chcą ograniczać inwencji modlących się. Każdy może swoją modlitwę pogłębić lub rozszerzyć. Ważne jest, by wszyscy modlili się tego samego dnia i o tej samej porze.

Dzieło wspiera Nuncjusz Apostolski w Niemczech, abp Nikola Eterović, a relacja z akcji zostanie przedłożona papieżowi Franciszkowi jako prezent i wsparcie działań Jego Świątobliwości na rzecz pokoju i pojednania w świecie.

Metropolita wrocławski zachęca kapłanów, osoby życia konsekrowanego i wiernych świeckich archidiecezji wrocławskiej, by – w miarę możliwości – włączyli się w akcję „5 minut dla pokoju". Przyłączenie się do akcji może mieć formę wspólnych modlitw w kościołach parafialnych, domach zakonnych, podczas spotkania grup parafialnych, a także w domach, wspólnie z przyjaciółmi i znajomymi lub indywidualnie.

Z wyrazami szacunku

Ks. Rafał Kowalski
Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej Kurii

10

ZAPROSZENIE

na spotkanie opłatkowe z Metropolitą Wrocławskim

Wrocław, 5 grudnia 2014 r.

Czcigodni Bracia w Kapłaństwie!

Po raz kolejny przed zbliżającymi się świętami Ksiądz Arcybiskup Józef Kupny pragnie spotkać się z wiernymi naszej archidiecezji. Pierwsze takie spotkanie odbyło się w Wielką Sobotę br. i przyszło na nie prawie 100 osób, reprezentujących różne wspólnoty, instytucje, grupy parafialne, a także wielu, którzy indywidualnie chcieli porozmawiać z Metropolitą i złożyć mu świąteczne życzenia.

W związku z powyższym uprzejmie proszę Przewielebnego Księdza Proboszcza, by w miarę możliwości poinformował wiernych o spotkaniu opłatkowo-kolędowym, które odbędzie się 20 grudnia (sobota) o 11.00 w auli Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu (ul. Katedralna), a które będzie otwarte dla wszystkich, którzy chcą spotkać się z Księdzem Arcybiskupem.

W okresie świątecznym wielu wiernych z naszych parafii przesyła Księdzu Arcybiskupowi kartki świąteczne z życzeniami. Wprawdzie podpisują się imieniem i nazwiskiem, jednak w wielu przypadkach pozostają anonimowe, stąd pomysł, by dać im możliwość spotkania się twarzą w twarz z Metropolitą.

Proszę przyjąć życzenia błogosławionego Adwentu, wielu sił i Bożych łask na czas kapłańskiej posługi w tym okresie.

Z wyrazami szacunku

Ks. Rafał Kowalski
Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej Kurii

11
NOMINACJE I ZMIANY PERSONALNE

Ks. mgr **Marcin Wojciechowski** został odwołany z dniem 1 lipca 2014 r. z pracy duszpasterskiej we włoskiej Diecezji Latina Terracina i skierowany do Diecezji Modena Nonantola.

Ks. mgr **Krzysztof Salik** został odwołany z dniem 1 lipca 2014 r. z pracy duszpasterskiej w Polskiej Misji Katolickiej w Münster i ustanowiony wikariuszem w parafii pw. św. Jerzego Męczennika i Podwyższenia Krzyża Świętego we Wrocławiu-Brochowie.

O. **Andrzej Albiniak** OMI został ustanowiony z dniem 1 lipca 2014 r. rezydentem w parafii pw. NMP Królowej Pokoju we Wrocławiu-Popowicach.

Ks. mgr **Kamil Motyka,** wikariusz parafii pw. św. Andrzeja Boboli w Miliczu, został ustanowiony z dniem 1 lipca 2014 r. Kapelanem Oddziału Powiatowego ZOSP w Miliczu.

O. **Andrzej Łaniecki** OFMConv., katecheta parafii pw. św. Karola Boromeusza we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 lipca 2014 r. wikariuszem tejże parafii.

Ks. **Robert Ufland** SDS został odwołany z dniem 1 lipca 2014 r. z funkcji katechety parafii pw. św. Bartłomieja Apostoła i św. Jadwigi w Trzebnicy.

Ks. **Damian Jaje** SDS został ustanowiony z dniem 1 lipca 2014 r. katechetą parafii pw. św. Bartłomieja Apostoła i św. Jadwigi w Trzebnicy.

Ks. **Sebastian Bratek** SDS został odwołany z dniem 1 lipca 2014 r. z funkcji katechety parafii pw. św. Jadwigi w Dobroszycach.

Ks. **Maciej Borowski** SDS został odwołany z dniem 1 lipca 2014 r. z funkcji rezydenta parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Bagnie i ustanowiony katechetą parafii pw. św. Jadwigi w Dobroszycach.

Ks. **Jerzy Morański** SDS został odwołany z dniem 1 lipca 2014 r. z funkcji katechety parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Bagnie i ustanowiony rezydentem tejże parafii.

Ks. **Stanisław Pajestka** SDS został ustanowiony z dniem 1 lipca 2014 r. katechetą parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Bagnie.

O. **Maksymilian Stępień** OSPPE został ustanowiony z dniem 1 lipca 2014 r. wikariuszem parafii pw. św. Mikołaja we Wrocławiu.

O. **Zygmunt Wantuch** OFMCap został ustanowiony z dniem 1 lipca 2014 r. rezydentem parafii pw. św. Augustyna we Wrocławiu-Krzyki.

Ks. mgr **Tobiasz Matkowski**, wikariusz parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Oławie, został skierowany z dniem 3 lipca 2014 r. na studia licencjackie z prawa kanonicznego na Wydziale Prawa Kanonicznego w Krakowie.

Ks. dr **Marcin Kołodziej**, wikariusz parafii pw. NMP Matki Miłosierdzia we Wrocławiu, został skierowany z dniem 3 lipca 2014 r. na studia licencjackie z prawa kanonicznego na Wydziale Prawa Kanonicznego w Krakowie.

Ks. Prałat dr **Alojzy Ślósarczyk**, Sędzia Diecezjalny w Sądzie Duchownym we Wrocławiu, otrzymał z dniem 3 lipca 2014 r. przedłużenie funkcji Sędziego dla wszystkich spraw rozpatrywanych przez Metropolitalny Sąd Duchowny we Wrocławiu do odwołania.

Ks. Kan. dr **Michał Machał**, adwokat w Metropolitalnym Sądzie Duchownym we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 3 lipca 2014 r. Sędzią dla wszystkich spraw procesowych w Metropolitalnym Sądzie Duchownym we Wrocławiu na okres 5 lat.

Ks. mgr lic. **Rafał Kasprzak** został odwołany z dniem 3 lipca 2014 r. z funkcji Sędziego Audytora w Metropolitalnym Sądzie Duchownym we Wrocławiu.

Ks. mgr lic. **Adrian Kosendiak** został odwołany z dniem 3 lipca 2014 r. z funkcji Sędziego Audytora w Metropolitalnym Sądzie Duchownym we Wrocławiu.

Ks. Kan. dr **Marian Kowalski**, Sędzia w Metropolitalnym Sądzie Duchownym we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 3 lipca 2014 r. Wiceoficjałem w Metropolitalnym Sądzie Duchownym we Wrocławiu.

Ks. Infułat **Adam Drwięga** został odwołany z dniem 4 lipca 2014 r. z funkcji Referenta Wydziału Finansowo-Gospodarczego Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej.

Ks. mgr lic. **Bogdan Michalski** otrzymał z dniem 8 lipca 2014 r. urlop naukowy na okres do 31 czerwca 2016 r.

Ks. Kan. mgr lic. **Stanisław Stelmaszek**, Ekonom Archidiecezji Wrocławskiej, został ustanowiony z dniem 17 lipca 2014 r. Wizytatorem Archidiecezjalnym ds. finansowo-gospodarczych.

Ks. mgr **Bartłomiej Błoński**, Wicedyrektor Wydziału Finansowo-Gospodarczego Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, został ustanowiony z dniem 17 lipca 2014 r. Wizytatorem Archidiecezjalnym ds. finansowo-gospodarczych.

Ks. Kan. mgr **Zdzisław Paduch**, Dziekan Dekanatu Oleśnica-Wschód, otrzymał z dniem 23 lipca 2014 r. przedłużenie mandatu Dziekana na kolejną kadencję, do 1 lipca 2019 r.

Ks. mgr **Robert Domina** SChr został odwołany z dniem 24 lipca 2014 r. z funkcji administratora parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Ziębicach.

Ks. mgr **Tomasz Koszyk** SChr został ustanowiony z dniem 24 lipca 2014 r. administratorem parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Ziębicach.

Ks. dr **Rafał Hołubowicz**, Kanclerz Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, został ustanowiony z dniem 26 lipca 2014 r. Członkiem Kolegium Konsultorów Archidiecezji Wrocławskiej.

Ks. mgr **Krzysztof Bucyk** SDB został odwołany z dniem 1 sierpnia 2014 r. z funkcji Proboszcza parafii pw. św. Michała Archanioła we Wrocławiu.

Ks. **Jarosław Studziński** SJ został odwołany z dniem 1 sierpnia 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. św. Klemensa Dworzaka we Wrocławiu.

Ks. **Stanisław Data** SJ został ustanowiony z dniem 1 sierpnia 2014 r. wikariuszem parafii pw. św. Klemensa Dworzaka we Wrocławiu.

Ks. mgr **Bolesław Kaźmierczak** SDB został odwołany z dniem 1 sierpnia 2014 r. z funkcji rezydenta w parafii pw. Chrystusa Króla we Wrocławiu i ustanowiony Proboszczem parafii pw. św. Michała Archanioła we Wrocławiu.

Ks. **Henryk Materna** SDB został odwołany z dniem 1 sierpnia 2014 r. z funkcji Proboszcza parafii pw. NMP Wspomożycielki Wiernych w Ciechowie.

Ks. mgr **Mariusz Lubryka** SDB został ustanowiony z dniem 1 sierpnia 2014 r. Proboszczem parafii pw. NMP Wspomożycielki Wiernych w Ciechowie.

O. **Michał Kurzynki** OSPPE został skierowany z dniem 18 sierpnia 2014 r. do pracy duszpasterskiej i katechetycznej w parafii pw. św. Mikołaja we Wrocławiu.

O. **Tomasz Leśniewski** OSPPE został skierowany z dniem 18 sierpnia 2014 r. do pracy duszpasterskiej i katechetycznej w parafii pw. św. Mikołaja we Wrocławiu.

Ks. prof. dr hab. **Włodzimierz Wołyniec** został mianowany z dniem 22 sierpnia 2014 r. Rektorem PWT we Wrocławiu, na okres 4 lat.

Ks. dr hab. **Grzegorz Sokołowski**, został zwolniony z dniem 1 września 2014 r. z funkcji Sekretarza Generalnego PWT we Wrocławiu.

Ks. dr **Jacek Froniewski** zakończył urlop naukowy i został ustanowiony z dniem 1 września 2014 r. Sekretarzem Generalnym PWT we Wrocławiu.

Ks. mgr **Tobiasz Matkowski** został odwołany z dniem 1 września 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Oławie i ustanowiony rezydentem tejże parafii oraz Notariuszem do czynności sądowych Sądu Duchownego we Wrocławiu, na okres 5 lat.

Ks. Prałat dr **Jan Adamarczuk** został odwołany z dniem 1 września 2014 r. z funkcji Dyrektora KLO w Henrykowie.

Ks. mgr lic. **Kacper Radzki**, rezydent przy KLO w Henrykowie, został ustanowiony z dniem 1 września 2014 r. Dyrektorem KLO w Henrykowie, na okres 4 lat.

Ks. Kan. mgr **Marek Biały** został odwołany z dniem 1 września 2014 r. z funkcji Dziekana Dekanatu Wrocław-Śródmieście.

Ks. mgr **Bartłomiej Suwada** został odwołany z dniem 1 września 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Oławie i ustanowiony wikariuszem parafii pw. św. Michała Archanioła w Wińsku.

Ks. mgr **Marek Gorbenko**, został odwołany z dniem 1 września 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Trzebnicy i ustanowiony wikariuszem parafii pw. Odkupiciela Świata we Wrocławiu-Polance.

Ks. mgr lic. **Robert Szwabowicz**, został odwołany z dniem 1 września 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. św. Michała Archanioła w Wińsku i ustanowiony wikariuszem parafii pw. NMP Królowej Polski w Brzegu Dolnym.

Ks. mgr **Paweł Parafiniuk** został odwołany z dniem 1 września 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. Odkupiciela Świata we Wrocławiu-Polance i ustanowiony wikariuszem parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Oławie.

Ks. dr hab. **Grzegorz Sokołowski** został mianowany z dniem 1 września 2014 r. profesorem nadzwyczajnym PWT we Wrocławiu, na okres 5 lat.

Ks. dr hab. **Piotr Sroczyński** został mianowany z dniem 1 września 2014 r. profesorem nadzwyczajnym PWT we Wrocławiu, na okres 5 lat.

Ks. prof. dr hab. **Włodzimierz Wołyniec**, Rektor PWT we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 września 2014 r. Członkiem Rady Kapłańskiej Archidiecezji Wrocławskiej.

Ks. mgr lic. **Paweł Kajl** SDB, duszpasterz akademicki D.A. MOST we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 września 2014 r. asystentem kościelnym Diecezjalnego Ośrodka Spotkań Małżeńskich we Wrocławiu.

Ks. Prałat mgr lic. **Jan Suchecki**, Proboszcz parafii pw. św. Maurycego we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 września 2014 r. Dziekanem Dekanatu Wrocław-Śródmieście.

Ks. Kan. dr **Jerzy Żytowiecki**, duszpasterz ZHP – oddział Dolnośląski, otrzymał z dniem 2 września 2014 r. przedłużenie tejże funkcji, na okres do 30 września 2015 r.

Ks. mgr **Wacław Kuriata**, Proboszcz parafii pw. św. Brata Alberta w Mirkowie, został mianowany z dniem 3 września 2014 r. Dziekanem Kapituły Kolegiackiej Świętego Krzyża we Wrocławiu.

Ks. mgr lic. **Adrian Kosendiak**, wikariusz parafii pw. św. Michała Archanioła w Miliczu, został ustanowiony z dniem 8 września 2014 r. Diecezjalnym Duszpasterzem Samorządowców.

O. lic. **Zdzisław Rabajczyk** OFM został odwołany z dniem 15 września 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. św. Alberta Wielkiego we Wrocławiu-Sołtysowicach.

O. lic. **Mirosław Prochera** OFM został ustanowiony z dniem 15 września 2014 r. wikariuszem parafii pw. św. Alberta Wielkiego we Wrocławiu-Sołtysowicach.

Ks. mjr. **Władysław Jasica** został odwołany z dniem 15 września 2014 r. z funkcji wikariusza parafii wojskowej pw. św. Elżbiety we Wrocławiu.

Ks. Prałat **Bolesław Sylwestrzak**, Proboszcz parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Malczycach, został ustanowiony z dniem 18 września 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Środa Śląska.

Ks. Kan. mgr **Janusz Gajewski**, Proboszcz parafii pw. św. Szczepana w Szczepanowie, został ustanowiony z dniem 18 września 2014 r. Wicedziekanem Dekanatu Środa Śląska.

Ks. Kan. mgr **Ryszard Zdonek**, Proboszcz parafii pw. NMP Różańcowej w Oławie, został ustanowiony z dniem 23 września 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Oława.

Ks. Kan. mgr lic. **Tomasz Zając**, Proboszcz parafii pw. św. Marcina w Marcinkowicach, został ustanowiony z dniem 23 września 2014 r. Wicedziekanem Dekanatu Oława.

Ks. Prałat **Jan Przytocki**, Proboszcz parafii pw. św. Michała Archanioła w Miliczu, został ustanowiony z dniem 25 września 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Milicz.

Ks. mgr **Krzysztof Tomczak**, Proboszcz parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Pakosławsku, został ustanowiony z dniem 25 września 2014 r. Wicedziekanem Dekanatu Milicz.

Ks. Kan. mgr **Jacek Bigoń** zakończył urlop zdrowotny i został ustanowiony z dniem 1 października 2014 r. rezydentem parafii pw. św. Elżbiety we Wrocławiu.

Ks. Kan. dr **Cezary Chwilczyński**, Dyrektor Katolickiego Radia RODZINA we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 15 października 2014 r. Archidiecezjalnym Koordynatorem ds. inicjatyw związanych z Europejską Stolicą Kultury 2016.

Ks. mgr **Marek Michałowski** otrzymał w dniu 15 października 2014 r. upomnienie kanoniczne.

Ks. mgr **Marek Gorbenko** został odwołany z dniem 18 października 2014 r. z funkcji wikariusza parafii pw. Odkupiciela Świata we

Wrocławiu-Polance i ustanowiony rezydentem parafii pw. św. Franciszka z Asyżu i św. Piotra z Alkantary w Namysłowie.

Ks. Kan. mgr **Krzysztof Dudojć**, Proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Lewinie Brzeskim, został ustanowiony z dniem 21 października 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Brzeg-Południe.

Ks. Prałat dr **Adam Dereń**, administrator parafii pw. św. Jadwigi we Wrocławiu-Kozanowie, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Proboszczem tejże parafii.

Ks. Prałat **Eugeniusz Kuźmik** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. ze stanowiska Kapelana Szpitalnego w Niepublicznym ZOZ – Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie.

Ks. mgr **Krzysztof Kanton**, Proboszcz parafii pw. św. Karola Boromeusza w Wołowie, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Kapelanem Szpitalnym w Niepublicznym ZOZ – Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie.

Ks. Prałat mgr **Stanisław Pawlaczek**, Proboszcz parafii pw. NMP na Piasku we Wrocławiu, został mianowany z dniem 1 listopada 2014 r. Honorowym Kapelanem Związku Szlachty Polskiej – Oddział we Wrocławiu.

Ks. Kan. dr **Mieczysław Kinaszczuk** został odwołany z dniem 1 listopada z funkcji Diecezjalnego Duszpasterza Nauczycieli.

Ks. Kan. dr **Stanisław Paszkowski**, Diecezjalny Duszpasterz Rodzin, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Dyrektorem Wydziału Duszpasterstwa Rodzin w Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej.

Ks. mgr **Artur Stochła**, Prefekt MWSD we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Diecezjalnym Duszpasterzem Nauczycieli i Wychowawców w Archidiecezji Wrocławskiej, na okres 5 lat.

Ks. mgr **Łukasz Ulas** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Rejonowego Duszpasterza LSO dla Dekanatów: Brzeg Dolny i Wołów.

Ks. mgr **Krzysztof Tomczyk**, wikariusz parafii pw. św. Karola Boromeusza w Wołowie, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Rejonowym Duszpasterzem LSO dla Dekanatów: Brzeg Dolny i Wołów.

Ks. mgr **Łukasz Saczyński** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Rejonowego Duszpasterza LSO dla Dekanatów: Wrocław-Północ I, Wrocław-Zachód, Wrocław-Zachód I.

Ks. mgr **Sebastian Kruk**, wikariusz parafii pw. św. Wawrzyńca we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Rejonowym Duszpasterzem LSO dla Dekanatów: Wrocław-Północ I, Wrocław-Zachód, Wrocław-Zachód I.

Ks. mgr lic. **Łukasz Piłat** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Rejonowego Duszpasterza LSO dla Dekanatów: Wrocław-Katedra i Wrocław-Śródmieście.

Ks. mgr **Andrzej Delwo**, wikariusz parafii pw. św. Jana Chrzciciela we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Rejonowym Duszpasterzem LSO dla Dekanatów: Wrocław-Katedra i Wrocław-Śródmieście.

Ks. mgr **Tobiasz Matkowski** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Rejonowego Duszpasterza LSO dla Dekanatów: Jelcz-Laskowice i Oława.

Ks. mgr **Marek Leśniak**, wikariusz parafii pw. NMP Matki Pocieszenia w Oławie, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Rejonowym Duszpasterzem LSO dla Dekanatów: Jelcz-Laskowice i Oława.

Ks. mgr **Bartosz Kasprzyszak** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Rejonowego Duszpasterza LSO dla Dekanatów: Wrocław-Południe i Wrocław-Krzyki.

Ks. mgr **Paweł Misiołek**, wikariusz parafii pw. Wniebowzięcia NMP we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Rejonowym Duszpasterzem LSO dla Dekanatów: Wrocław-Południe i Wrocław-Krzyki.

Ks. mgr lic. **Tomasz Bagiński** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Rejonowego Duszpasterza LSO dla Dekanatu Wrocław-Wschód.

Ks. mgr **Stanisław Padewski**, wikariusz parafii pw. św. Jerzego Męczennika i Podwyższenia Krzyża Świętego we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Rejonowym Duszpasterzem LSO dla Dekanatu Wrocław-Wschód.

Ks. mgr **Krystian Bałaz** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Rejonowego Duszpasterza LSO dla Dekanatów: Góra-Wschód i Góra-Zachód.

Ks. mgr **Krzysztof Głuszko**, wikariusz parafii pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Górze, został ustanowiony z dniem 1 listopada 2014 r. Rejonowym Duszpasterzem LSO dla Dekanatów: Góra-Wschód i Góra-Zachód.

Ks. dr **Rafał Kupczak** został odwołany z dniem 1 listopada 2014 r. z funkcji Dyrektora Administracyjnego PWT we Wrocławiu i ustanowiony Referentem Wydziału Finansowo-Gospodarczego Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej.

Ks. Prałat **Hubert Daniel** został ustanowiony z dniem 3 listopada 2014 r. rezydentem parafii pw. św. Katarzyny w Świętej Katarzynie.

Ks. mgr **Tomasz Koszyk** SChr został odwołany z dniem 3 listopada 2014 r. z funkcji administratora parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Ziębicach.

Ks. mgr **Rafał Sorkowicz** SChr został ustanowiony z dniem 3 listopada 2014 r. Proboszczem parafii pw. św. Apostoła Piotra i Pawła w Ziębicach.

Ks. **Jacek Skwarek** został ukarany w dniu 5 listopada 2014 r. karą suspensy.

O. **Fabian Gerard Kaltbach**, Proboszcz parafii pw. św. Antoniego we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 6 listopada 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Wrocław-Północ I (Osobowice).

Ks. mgr lic. **Andrzej Godyń** SDB, Proboszcz parafii pw. Chrystusa Króla we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 13 listopada 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Wrocław-Śródmieście.

Ks. Kan. mgr **Krzysztof Mak**, Proboszcz parafii pw. św. Henryka we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 13 listopada 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Wrocław-Południe.

Ks. dr **Rafał Kowalski**, Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, został ustanowiony z dniem 14 listopada 2014 r. asystentem kościelnym Wrocławskiego Oddziału Tygodnika „Gość Niedzielny".

Ks. mgr **Jakub Łukowski** został odwołany z dniem 20 listopada 2014 r. z funkcji Dyrektora Wrocławskiego Oddziału Tygodnika „Gość Niedzielny" i ustanowiony rezydentem parafii pw. Trójcy Świętej we Wrocławiu-Krzykach.

Ks. Kan. mgr **Tadeusz Kosior** otrzymał z dniem 21 listopada 2014 r. przedłużenie mandatu Dziekana Dekanatu Prusice na kolejną kadencję, do 1 grudnia 2019 r.

Ks. Infułat **Władysław Ozimek** otrzymał z dniem 24 listopada 2014 r. przedłużenie mandatu Dziekana Dekanatu Oleśnica-Zachód oraz funkcji Proboszcza parafii pw. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Oleśnicy do czerwca 2017 r.

Ks. Kan. **Janusz Nowicki** otrzymał z dniem 4 grudnia 2014 r. przedłużenie mandatu Dziekana Dekanatu Jelcz-Laskowice, na okres do 4 grudnia 2019 r.

Ks. Kan. **Stanisław Włodarski** został odwołany z dniem 6 grudnia 2014 r. z funkcji Dziekana Dekanatu Strzelin.

Ks. mgr lic. **Antoni Ablam** otrzymał z dniem 15 grudnia 2014 r. przedłużenie funkcji Sędziego Audytora Metropolitalnego Sądu Duchownego we Wrocławiu, na okres 5 lat.

Ks. mgr lic. **Jan Kleszcz** otrzymał z dniem 16 grudnia 2014 r. przedłużenie mandatu Dziekana Dekanatu Wrocław-Wschód.

O. **Wiesław Dudek** OFM, wikariusz parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Wiszni Małej, został ustanowiony z dniem 16 grudnia 2014 r. Ojcem Duchownym Dekanatu Trzebnica.

Ks. dr **Zdzisław Madej**, Dyrektor Metropolitalnego Studium Organistowskiego we Wrocławiu, został ustanowiony z dniem 24 grudnia 2014 r. Przewodniczącym Komisji ds. Muzyki Kościelnej i Śpiewu.

Ks. mgr **Stanisław Nowak**, Dyrektor Chóru „Pueri Cantores Wratislaviensis", został mianowany z dniem 24 grudnia 2014 r. Członkiem Komisji ds. Muzyki Kościelnej i Śpiewu.

Ks. mgr lic. **Rafał Kasprzak**, wikariusz parafii pw. św. Franciszka z Asyżu we Wrocławiu, został odwołany z dniem 31 grudnia 2014 r. z funkcji Kapelana Chorągwi Dolnośląskiej ZHP.

Ks. Prałat **Antoni Młotek** został odwołany z dniem 31 grudnia 2014 r. z funkcji Sędziego Metropolitalnego Sądu Duchownego we Wrocławiu.

12
ODZNACZENIA

Ks. Prałat dr hab. **Franciszek Głód**, Kanonik Gremialny Kapituły Metropolitalnej Wrocławskiej, przeszedł z dniem 1 lipca 2014 r. do grona Kanoników Seniorów tejże Kapituły.

13
ZMARLI KAPŁANI

Śp. Ks. **Antoni Majcherek**
Urodzony 30 listopada 1934 r., święcony 15 czerwca 1958 r. we Wrocławiu, zmarł 14 lipca 2014 r. we Wrocławiu, złożony do grobu 19 lipca 2014 r. na cmentarzu parafii w Wielgomłynach (Archidiecezja Częstochowska).

Śp. Ks. **Tadeusz Woszczyna**
Urodzony 27 października 1931 r., święcony 21 czerwca 1959 r. we Wrocławiu, zmarł 12 grudnia 2014 r. we Wrocławiu, złożony do grobu 19 grudnia 2014 r. na cmentarzu parafii pw. Ducha Świętego we Wrocławiu.

SPIS TREŚCI

METROPOLITA WROCŁAWSKI

KURIA METROPOLITALNA WROCŁAWSKA